

MARIÁN BABIRÁT

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU V DÁTACH

Tým, ktorých smiem volať svojimi

MARIÁN BABIRÁT

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU V DÁTACH

Vydala obec Bohdanovce nad Trnavou.
2012

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU V DÁTACH

©Autor: Marián Babirát
Návrh obálky: Štefánia Feriančíková
Jazyková úprava: Mgr. Eva Hašková
©Fotografie: archív, Marián Babirát, Ján Heriban, Irena Kovačovská,
Miroslav učák S

ISBN 978-80-89422-25-8

Počul som raz, že otčina je nielen zem ohraničená hranicami,
kraj, kde sme sa narodili a ktorý máme najradšej,
ale, že je to aj obloha, čo sa belasie nad týmto krajom.
I vĺba, čo tu rastie, i reč, čo tu zvučí, i vtáčik, čo tu spieva,
i hora, čo tu hučí. I kvieťa, čo tu rastie,
i smiech, čo tu zvoní, i každá slza, čo tu vypadla.

Jozef Číger-Hronský

Vážení občania Bohdanoviec nad Trnavou!

Ľudstvo ako také vznikalo dlhé tisícročia, vyvíjalo sa časom a svoju existenciu dokumentovalo danými možnosťami a schopnosťami. Myslením a prácou sa postupne menilo na typ súčasného človeka. Osídľovalo rôzne teritória v rôznych častiach zeme. Naši predkovia presne vedeli určiť miesta, kde sa majú usadiť, kde sa im bude dariť a budú spokojne žiť. Takým miestom bolo pre nich i to naše, územie bohdanovské, dedinka pri Trnave, miesto Bohom požehnané.

Milí spoluobčania, v týchto dňoch si pripomíname 680. výročie prvej písomnej zmienky o existencii Bohdanoviec nad Trnavou. Bolo to v roku 1332, kedy sa naša obec spomína v dokumentoch zachovaných v archívoch. Rôznymi vývojovými historickými názvami, napr. Podans, Bogdanch, Bogdanovce..., sa názov našej obce ustálil na dnešnú podobu.

Pri príležitosti tohto jubilea sa obec rozhodla pre svojich občanov vydať druhú spracovanú publikáciu, ktorá priamo nadväzuje na už skôr vydanú knihu o našej obci z roku 1993. Autorom je opäť Marián Babirát, srdcom Bohdanovčan so silnými citovými väzbami voči obci, v spolupráci s obecným úradom.

Občania Bohdanoviec nad Trnavou si zaslúžia mať pravdivé a neskreslené informácie z histórie jej predkov, ale i zo súčasnosti. Prežívame zvýšený prílev nových obyvateľov z dôvodu narastajúceho záujmu o bývanie v našej dedinke blízko Trnavy.

Pôvodní obyvatelia sa zlučujú s novými obyvateľmi v jednu komunitu, ktorú sa snažíme udržať celistvú a probohdanovsky cítiacu. K tomu by mala tiež napomôcť i táto publikácia, pretože písomnou formou vníma dianie v obci a zapisuje dôležité milníky v jej napredovaní.

Buďme patrioti a buďme hrdí na miesto, kde žijeme, vychovávame deti, prežívame starobu. Otvorme dvere svojich domovov blízkym susedom a priateľom. Buďme voči sebe ľudskí a venujme pozornosť druhým, ktorí ju potrebujú. I k tomu slúžia texty tohto diela, ktoré ponúkame našim občanom. Pozorne si ju prečítajme a uchovajme pre ďalšie generácie, pretože písané dejiny sú najdokonalejším dokumentom našej histórie.

V závere ďakujem všetkým, ktorí sa rôznym spôsobom pričinili k vydaniu tejto knihy.

Miroslav Sučák
starosta obce

Bohdanovce nad Trnavou

Bohdanovce nad Trnavou v zrkadle času

23 000 – 20 000 pred Kristom

- Nálezy z mladšej fázy staršej doby kamennej (paleolit – gravettienska kultúra) boli objavené v polohe Horné pole. Ide predovšetkým o nálezový súbor bielopatinovaných pazúrikov s charakteristickou retušou hrán a zlomky silexov. Povrchovým zberom získané artefakty poukazujú, že šlo o krátkodobé táborisko pravekých lovcov a zberačov, zrejme periodicky navštevované. Z daného miesta mali široký výhľad do údolia Trnávky, kde sa žiadané cicavce zdržiavali.¹ Podobná, ale na nálezy bohatšia lokalita, sa nachádza na pravom brehu Trnávky v polohe Žabince, ktorá je na styku katastrov Boleráza, Šelpíc a Košolnej. Prítomnosť mastodontov v intraviláne obce dokladajú aj kostrové fragmenty z mamuta nájdené začiatkom tridsiatych rokov v tehelni pri exploatacii hliny. Správu o nich podal Michal Babirát, palič v obecnej tehelni.

6000 – 3200 pred Kristom

- Je to obdobie mladšej doby kamennej (neolit). Kataster bol intenzívne osídlený. Už šlo o usadlý spôsob života prvých roľníckych civilizácií. Toto obdobie sa v dejinách ľudského rodu nazýva aj neolitickou revolúciou. Ide o najväčší predel vo vývoji človeka, lebo nevyužíval iba to, čo mu príroda poskytla, ale začal na ňu aktívne pôsobiť. Tu začína symbióza matky prírody a syna človeka. Nálezy hrnčiarskych fragmentov a kopytovitých klinov predovšetkým z lokality Pasienky. Neolitické sídla sa však vyskytujú po celom ľavobrežnom úseku Trnávky. Z povrchových zberov pochádza štiepaná industria z pazúrika, jaspisu, obsidiánu (sopečné sklo), radiolaritu a podobne. Vo všeobecnosti treba povedať a pripomenúť, že kameň sa stal najstaršou surovinou na výrobu nástrojov. V polohe Vršok je zvlášť silná koncentrácia fragmentov z modelovanej keramiky, predovšetkým železovskej skupiny. Našli sa aj predmety vyrobené z kostí a parožia ulovených, ale aj domestikovaných zvierat. Výrobkami z tohto materiálu sú predovšetkým šidlá, hroty a ihly. Na začiatku neolitu dochádza k výrobe

*Nádoba baňatá – neolit
lokalita Bohdanovce*

¹ HROMADA, Jozef, – BABIRÁT, Marián: Nové paleolitické nálezy z Trnavskej pahorkatiny. In Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1998. Nitra, 2000, s. 84.

*Súbor kamenných artefaktov z neolitu
lokality Bohdanovce*

hladených a následne vŕtaných kamenných nástrojov. Ako materiál sa používali predovšetkým amfibolitické bridlice.² Menej viditeľné torzá z tejto doby nachádzame v lokalite Babin-dol³, kde dnešný nevyrazný prameň bol v minulosti pomerne výdatným tokom a spĺňal základnú podmienku existencie roľníckej civilizácie, ktorou

bola blízkosť vody. Druhou podmienkou existencie civilizácie bola úrodná pôda. Tú človek získal vypálením zalesneného terénu a kľčovaním. Pretože ju ešte nevedel udržať v plodnosti hnojením a nezvládol boj proti burine, opúšťal svoje sídla, vyklčoval, resp. vypálil kus lesa ďalej, zdvihol nad hlavu strechu príbytku a kolobeh života sa opakoval. Preto na mnohých miestach nachádzame stopy po osídlení, ale v skutočnosti nikdy nešlo o veľkoplošné osídlenie katastra.

3200 – 1900 pred Kristom

- Je to obdobie neskorej doby kamennej. V extraviláne obce na ľavobrežnej nive Trnávky sú pomerne bohaté lokality dokladajúce prítomnosť človeka aj v tomto dejinnom období. Bolo to obdobie, keď si človek predmety dennej spotreby a zbrane vyrábala predovšetkým z kameňa, kostí a hlíny.⁴ V nálezoch pribúdajú praslenu, ktoré sa používali pri tkaní látok. Kameň a hlina, pokiaľ sú uložené v zemi, nepodliehajú vplyvom času a dodnes ich možno nájsť prakticky neporušené. Človek dobre rozpoznal úžitkovú hodnotu zvierat a využil ju. Keramika je zdobená, čo svedčí o duševnom rozvoji a estetickom cítení praobyvateľov.

1900 – 700 pred Kristom

- Je to obdobie doby bronzovej. Nastáva veľký pokrok vo vzostupe človeka. Schopnosť vyrobiť kovový nástroj a zbraň v mnohom predurčila technické možnosti ľudí tej doby. Máme aj niekoľko nálezov, kde sa už uplatňovala metalurgia. Túto časť úseku dejín ľudskej civilizácie treba chápať ako obdobie, v ktorom doznievajú prvky doby kamennej a vytvárajú sa predpoklady vzniku nových historických foriem. Predmet z bronzu bol

Kultová nádoba z doby bronzovej

2 PODBORSKÝ, Vladimír: Dějiny pravěku I. Univerzita J. E. Purkyně v Brně. Brno 1979, s. 20 – 25.
3 HLADKÝ, Juraj: Hydronymia povodia Dudváhu. Trnava 2011, s. 26 – 27.
4 BABIRÁT, Marián: Ďalší náhodný svedok z Bohdanoviec. Slovenský denník, 2, 13. 7. 1991, č. 162, s. 8.

oveľa dokonalejši ako to, čo sa vyrábalo obrusovaním kameňa. Pozostatky sídlisk z tohto obdobia sú roztrúsené na viacerých miestach. Pravdepodobne z náleziska z mladšej doby bronzovej pochádza nádoba, ktorú zachránil prof. Pavol Pobiecky, SDB. Má plošký pretiahnutý tvar bez vyznačenia dna, na hornej časti s kruhovým nálevným otvorom a nízkym hrdlom, na bokoch hrotito tvarovaná, jeden koniec má malý výlevný otvor kultovej sacej nádoby.⁵

700 – 400 pred Kristom

- Je to obdobie staršej doby železnej – halštatskej. Schopnosť vyrobiť železo opäť skvalitnila každodenný život a výrobky z tohto kovu nachádzali čoraz viac uplatnenie v každodennom živote, teda aj v poľnohospodárstve. Spoločenské vzťahy sa už odpútavajú od prvotnopospolnej spoločnosti a ľudia sa začínajú majetkovo diferencovať. Medzi sídliskami z tohto obdobia má dominantné postavenie hradisko Molpír nad Smolenicami. Za predpokladu, že všetky tri nádvoria boli osídlené, mohlo tam žiť okolo 600 obyvateľov. K hradisku patrili i okolité nížinné osady a existencia Molpíra ako kniežacieho sídla určite ovplyvňovala aj život ľudí obývajúcich v tej dobe kataster Bohdanoviec.⁶ Známe sú málopočetné, ale typicky charakteristické nálezy keramiky z Dolného poľa. Ide predovšetkým o fragmenty keramiky, ktorá je hrubšia a presadzovali sa amforovité zásobnice slúžiace na uchovávanie obilia. Podľa nájdených úlomkov fixujúcich dno alebo bok nádoby šlo o rozmerné hlinené nádoby. Aj keď sa pri výrobe predmetov ešte používal bronz, nástroje, napr. meče, kosy a sekery, sa zhotovujú zo železa. Pre zaujímavosť spomeniem, že v tejto dobe sa už v bežnom živote plne rozšírilo používanie štvorkolesového voza ťahaného konským záprahom. Veľmi významné halštatské hradisko sa týčilo na Molpíri nad Smolenicami. Bolo to sídlo kniežacej vrstvy a osady roztrúsené na celom okolí patrili do jej područia.

400 – 0 pred Kristom

- Najznámejšími dejinnými činiteľmi laténskej doby sa v európskom priestore stali Kelti. Z tohto obdobia už máme torzá nádob s prímiesou tuhy a vyrobené na hrnciarskom kruhu, ktorého vynález sa zaraďuje do tohto časového obdobia. Ďalším vynálezom charekterizujúcim túto dobu je používanie žarnova na mletie

Laténska misa z Bohdanoviec

5 PICHLETOVÁ, Magdaléna: Archeologická zbierka z Bohdanoviec nad Trnavou. In Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 1984. Nitra 1985, s. 195 – 197.

6 Pri tomto skrátenom pomenovaní ide vždy o obec Bohdanovce nad Trnavou.

obilovín. V eneolite sa na spracovávanie obilia používal plochý kameň a obilie sa pomocou vhodného okruhliaka drvilo. Na predmety sa narazilo pri náhodnom narušení terénnej vrstvy, pri občasných povrchových zberoch. Existujú fragmenty správ, že sa našli aj kostrové nálezy s inventárom. Materiálový archeologický súbor prof. Pobieckeho obsahoval aj laténsku nádobu, ktorá azda aj dokladá pohrebisko v katastri Bohdanoviec aj z tejto doby. S istotou však môžeme povedať, že človek tu v laténe žil.⁷ Existujú torzá správ, že sa našli z tejto doby aj hroby. Neexistujú však priame dôkazy, a to, čo bolo zničené, pre dejiny obce nie je prínosom.

0 – 400

- Úsek prvých štyroch storočí po Kristovi nazývame dobou rímskou. (r. 0 – 200 staršou a r. 200 – 400 mladšou dobou rímskou). V tomto časovom úseku žili na území obce príslušníci germánskych kmeňov.⁸ Rímske légie sa dostávajú k Dunaju a podnikajú výpravy do vnútrozemia, lebo bola snaha zriadiť tu rímsku provinciu. Spomeniem výpravu Marka Aurélia, ktorej vojaci nám zanechali nápis na Trenčianskej skale a sám cisár na vojenskej výprave niekde pri Hrone napísal prvú časť svojich filozofických úvah pod názvom *Mysliienky k sebe*.⁹ Zhrňuje tam povinnosti, ktoré má človek voči sebe aj voči druhým. Pre nás je určujúce, že aj v týchto dejinných zvratoch a peripetiách, ktoré predznamenal vývoj, bol bohdanovský región domovom človeka. O intenzívnom obchodnom styku svedčia aj rímskoprovinciálne importy, ku ktorým zaraďujeme kahance a črepy z terry sigillaty. Z polohy Dolné pole pochádza veľa typologicky charakteristického materiálu pre toto obdobie. O jeho záchranu sa so zánietením stále usiluje Jozef Kameň,

Kahanec z doby rímskej

ktorý úzko spolupracuje s príslušnými archeologickými inštitúciami. Jeho zásluhou sa tam z Dolného poľa dostal súbor rímskych spôn, medzi nimi aj deriváty spôn s podviazanou nôžkou. Pomerne početne sú zastúpené rímske mince, ktoré vyplňujú časový úsek od konca 2. stor. (Ju-

7 Jedna z lokalít leží na ľavom brehu Trnávky na rozhraní nášho a trnavského katastra. Pochádzajú odtiaľ aj zlomky náramkov z tmavomodrého skla.

8 KOLNÍK, Titus. – MITÁŠ, Vladimír: *Ďalšie nálezy z Bohdanoviec nad Trnavou*. In *Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku v roku 2007*, Nitra, 2009, s. 110 – 112.

9 AURÉLIUS, Marcus: *Mysliienky k sebe*. Bratislava 2006, s. 15 – 24.

lia Donna, denár 183 – 185) do začiatku 4. stor. (Diocletianus, folis 300 – 305, Hunka/Kolníková 2009). V nálezoch sú okrem keramiky zastúpené odevné spony a mince. Materiál je typologicky určený a uložený v Archeologickom ústave SAV v Nitre. Následkom vnútorných rozporov a tlaku vonkajších nepriateľov rímska moc na Dunaji zanikla. V roku 476 napokon padá moc svetovládneho Ríma. Tento čas je dodnes označovaný za medzník deliaci starovek a stredovek. Čas posunul dejiny a schýľovalo sa k obdobiu, ktoré historici nazvali sťahovaním národov. Do nášho priestoru začali z východu prúdiť vo viacerých prúdoch slovanské kmene, ktoré položili základy vzniku nadkmeňového zväzu, Veľkomoravskej ríše. V jej teritóriu sa vyvíjala aj komunita, ktorá si zvolila priestor obce za svoj domov.

850 – 950

- Z tohto obdobia máme nález kostrového pohrebiska na Vršku.¹⁰ Prvé dva kostrové hroby sa našli pri zemných prácach v roku 1941, na ďalší sa blízko prvého náleziska prišlo opäť pri zemných prácach v roku 1947. Pravdepodobne ide o súčasť malého pohrebiska, ktoré dokazuje prítomnosť slovanských rodových osád v teritóriu obce. Inventárom hrobu odkrytého v roku 1947 bola aj slovanská nádoba zdobená typickou vlnkou. Artefakty nádob s podobnou výzdobou sa našli aj na pozemku domu č. 318 v rodine Janecových. Tieto rodové osady sa neskôr skoncentrovali na najvýhodnejšom mieste, a tak dali zárodok dnešným

Letecký pohľad na obec

10 HANULIAK, Milan: Veľkomoravské pohrebiská. Pochovávanie v 9. – 10. storočí na území Slovenska., Nitra 2004. s. 257.

Bohdanovciam. Aj keď neexistujú písomné pramene, možno povedať, že kontinuita osídlenia od čias Veľkomoravskej ríše tu pretrváva dodnes.

9. – 12. storočie

- Známa je existencia zaniknutej rodovej osady nad Horným mlynom. Nálezisko v rokoch prvej ČSR skúmal Dr. Štefan Janšák¹¹, zdokumentoval aj časť pece nájdennej na pozemku patriacom Silvestrovi Heribanovi. Miesta, na ktorých stáli domy už našich priamych predkov aj v časoch ranofeudálneho Uhorského štátu, sa dodnes jasne črtajú v teréne, a preto je ich poloha identifikovateľná. Vyhýšenina, ktorá kopíruje ľavý breh Trnávky v celom úseku katastra, bola vyhľadávanou lokalitou pre osídlenie. Tadiaľ zrejme viedla aj pradávna cestná komunikácia spájajúca oblasť Trnavy s pohorím Malé Karpaty. Dnešná hlavná cesta vedúca cez Šelpice sa stala prioritnejšou až neskôr. V čase morových epidémií a v časoch, keď sa tok Trnávky zdvihol, zalieval širokú nížinu a cesta sa stala neschiednou, a tak sa zase využívala cesta cez Bohdanovce.

1199

- Konštancia, dcéra Belu III. (1173 – 1196) sa vydala za českého kráľa Přemysla Otakara I. Ako veno dostala územie medzi Malými Karpatmi a Váhom.¹² Ako českej kráľovnej jej manžel dal územie za riekou Moravou v okolí Hodonína. Majetkové komplexy spájala významná komunikačná tepna Česká cesta (Via Bohemica). Českej kráľovnej Konštancii sa pripisuje aj vybudovanie hradu Červený Kameň. S jeho osudmi boli Bohdanovce späté celé storočia. Ale jeho vybudovanie pri prijatí tejto hypotézy treba klásť pred rok 1230.¹³ Podľa nových poznatkov sa zdá, že jeho vybudovanie iniciovali zlé skúsenosti po tatárskych vpádoch a jeho vznik podnietil sám panovník Belo IV. na obranu krajiny.

1241

- Je to obdobie tatárskeho vpádu do Uhorska. Jeden prúd vojska pod vedením Ordu chána prešiel zo Sliezska na Moravu a odtiaľ sa Vlárskym priesmykom dostal na Považie a vyplienil oblasť juhozápadného Slovenska¹⁴ od Trenčína po Bratislavu. Konkrétne správy o vyčinení dobyvateľov absentujú, ale možno sa právom domnievať, že obec týmto nájazdom utrpela. Nájazdníci s nebyvalou krutosťou decimovali nechránené vidiecke osady rýchle sa presúvajúc z miesta

11 JANŠÁK, Štefan: Staré osídlenie Slovenska. In Sborník Muzeálnej slovenskej spoločnosti 1935, č. 29, Turčiansky Sv. Martin, s. 3 – 39.
12 VARSÍK, Branislav: Vznik a počiatky mesta Trnavy. In Historické štúdie III. Bratislava 1957, s. 245.
13 TIBENSKÝ, Martin: Červenokamenské panstvo v stredoveku. Trnava 2011, s. 50 – 51.
14 Kol. autorov: ENCYKLOPÉDIA SLOVENSKA, T – Ž, zv. VI. Bratislava 1982, s. 31 – 32.

na miesto na svojich odolných a vytrvalých koňoch. Ukázalo sa, že im odolali iba opevnené sídla, hrady. Juhozápadnú vnútornú obrannú hranicu Uhorska tvorili Malé Karpaty. Vonkajšiu hranicu, teda štátnu medzi Uhorskom a Českým kráľovstvom tvorila rieka Morava. Priestor medzi nimi, dnešné Záhorie, sa neosídľoval a bol divým pralesom, aby nájazdníkom sťažil napredovanie. Ale v období po vpáde Tatárov sa už pôvodná funkcia strácala, začal sa presne geograficky vymedzovať a stal sa predmetom kráľovských donácií za verné služby. Teda Bohdanovce koexistovali v pohraničnej zóne a boli kráľovským majetkom. A skutočnosť, že žili pri ceste spájajúcej Uhorsko a České kráľovstvo, len situáciu vyhocovala. Po ceste nechodili len kupci a kráľovskí vyslanci, ale aj bojujúce armády.

1256

- Pri metácii (obchôdzke) Bolerázu sa spomína potok Tyrna¹⁵ – Trnávka. Z najbližších sídiel na severozápad od Bohdanoviec sú tam uvedené Potôčky (Mogorod)¹⁶ a Klčovany (Kulchvan). Metácia sa robila, keď Belo IV. potvrdzoval trnavským mníškam Boleráz.¹⁷ Česká cesta v tom čase viedla plochým chrbtom terasy kopírujúcej ľavý breh Trnávky.¹⁸

1332 – 1337

- V súpise decimátorov, ktorých z Avignonskej kúrie vyslal pápež Ján XXII., Jakuba Berengária a Raimonda de Bonafato, sa nachádza aj tento záznam: *Philippus de Podans iuratus extimavit beneficium ultra V fertones per annum non valere et est Posoniensis solvit VII*

Farský Kostol sv. Petra a Pavla

15 FEJÉR, G.: Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus et civilis, Tomus IV, volumen II. Budae 1829, s. 372 – 373. 1996, s. 37.

16 ŠMILAUER, Vladimír: Vodopis starého Slovenska. Praha a Bratislava 1932, s. 24 – 25.

17 BABIRÁT, Marián: Boleráz 1240 – 1995. Boleráz 1996, s. 37.

18 TIBENSKÝ, Martin: Čevenokamenské panstvo v stredoveku. Trnava 2011, s. 197.

grossos.¹⁹ Ide o foneticky zapísaný názov označujúci názov sídla BOGDANS. V znení názvu možno rozpoznať a z neho vydedukovať, že s najväčšou pravdepodobnosťou šlo o Bogdanovu ves, čo môže mať korene siahajúce do raného stredoveku, teda dnešné o Bohdanovce nad Trnavou. Farár Philippus de Podans odprisahal výšku príjmu a odviedol sedem grošov. Tento záznam nehovorí o erigovaní fary, ale spomína skutočnosť, že fara tu už bola. Tam, kde bola fara, bola aj určitá sakrálna stavba, a to poukazuje na starobylosť sídla. Bohdanovský kňaz Filip je zároveň prvým obyvateľom obce, ktorého poznáme po mene. Decimátori obchádzali Uhorsko celých 5 rokov, ale kedy konkrétne boli tu, nevieme. Prof. Rudolf Krajčovič²⁰ sa vo svojom záslužnom diele o dejinách skrytých v názvoch obcí a miest venuje aj Bohdanovciam. Hovorí o veľmožskom mene Bogdan, ktoré sa v kresťanských rodoch dávalo potomkom v nádeji, že v dospelosti sa oddajú službe cirkvi, pretože boli daní Bohom. Od tohto mena bol s dokladmi *Bogdanch* z r. 1373, *Bogdanowcz* z r. 1437 utvorený názov obce **Bohdanovce nad Trnavou** pridaním kolektívnej rodovej prípony -ovci, prípadne už ustálennej prípony v iných názvoch -ovce. Usadlosť Bogdanovcov či dvorec veľmoža Bogdana vznikla na strategickom mieste pri ceste vedúcej od veľkomoravského hradiska veľmoža Mojtecha (v Majcichove) blízko rieky Trnávky k malokarpatskému priemyslu. Bogdanov dvorec sa javí ako dvorec s predsunutým stanovištom. O tom, že okolie Bogdanovho dvorca sa javilo ešte aj v 10. storočí ako strategické, svedčí aj to, že v jeho blízkosti bola v 10. storočí strážna posádka popredného staromaďarského nazývaného kmeňa Magyar. Dokazuje to názov Magyarád stredovekej osady v susedstve Bohdanoviec doloženej záznamom z r. 1256. Dnes má to miesto názov Potôčky.

Pôvodné gotické sanktuárium

19 SEDLÁK, Vincent: Monumenta Vaticana Slovaciae. Rationes collectorum pontificiorum in annis 1332 – 1337, Tomus I. Trnava: Slovenský historický ústav v Ríme, 2008, s. 60.

20 KRAJČOVIČ, Rudolf: Živé kroniky slovenských dejín skryté v názvoch obcí a miest. Bratislava 2005, s. 80 – 81.

Budova fary

1388

- Kráľ Žigmund Luxemburský daroval Stiborovi zo Stiboríc a jeho bratom Ondrejovi a Mikulášovi 14 obcí na juhozápadnom Slovensku. Medzi nimi boli aj Bohdanovce.

1397

- Péterffy vo svojom diele *Sacra Concilia*²¹ spomína miestny kostol. Táto informácia prenikla do encyklopédií aj cirkevných schématicizmov a reprodukuje ju ako rok stavby kostola. Sakrálna stavba tu však stála omnoho skôr. Najprv to bola svätyňa orientovaná na východ, potom nasledovala stavba lode a napokon osemhrannej veže. Tieto tri stavebné celky s odlišnými slohmi sú dodnes evidentné a rozpoznateľné. Kým pôvodné gotické sanktuárium má rebrovitú klenbu s polygonálnym svorníkom, veža je podklenbená pruskou klenbou. Farnosť patrila do Bratislavského prepoštvstva. Zápis nehovorí o stavbe, ale spomína existenciu.

17

1405

- Okolo tohto roku tu účinkoval kňaz Ján.²²

1428

- V tomto roku prišlo k prvému vpádu husitov na Slovensko. Hlavná časť vojska sa presúvala po Českej ceste,²³ ktorá viedla v blízkosti obce a obyvateľstvo si od voja-

21 PÉTERFFY, Carolus: *Sacra concilia ecclesiae Romano-catholicae in regno Hungariae celebrata*. Possony, 1742, s. 271.

22 Za informáciu ďakujem Hadriánovi Radvánimu, PhDr. h.c.

23 Kolektív autorov: *Encyklopédia Slovenska A – D*, I. zv. Veda Bratislava, 1997, s. 371.

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU

kov vytrpelo veľa prikorí. Vo februári 1428 sa husiti dostali k Trnave a vyplienili celé okolie.

1430

- Husiti opäť po Českej ceste pritiahli do Uhorska. Zbory cisára Žigmunda pod vedením Stibora zo Stiboric sa s nimi pri Trnave stretli. Husitské vojsko malo asi 10 000 mužov a tvorili ho zbory sirotkov, novomestských a táboritov. Vojsku sirotkov velil Vlk Koudelník, novomestským Ján Zmrzlik a táborským Filip z Pardařova. Uhorským vojskám velil kráľ Žigmund zo Šintavy. V trojnásobnej bitke 23., 24. a 28. apríla 1430 padlo asi 2000 husitov a medzi mŕtvymi bol aj Vlk Koudelník, veliteľ sirotkov. Uhorské vojsko malo 6000 mŕtvych. Zdecimované husitské zbory pechoty aj jazdy ešte v noci 28. apríla ustúpili na Moravu. V tomto boji utrpeli aj Bohdanovce, lebo husiti pri ústupe plienili okolie. Trnavu²⁴ husiti ľstou obsadili v roku 1432 a nechali tam posádku pod vedením Blažka z Borotína.

1456

- Peziński grófi Ján a Žigmund darovali na sviatok sv. Margity Jurajovi Frondlemu kuriálny²⁵ majetok v Bohdanovciach.

1514

- Po potlačení povstania Juraja Dóžu Uhorský snem zákonným článkom 63 z roku 1514 schválil zákon Tripartita. Na jeho základe sa roľníci v Uhorsku stali nevoľníkmi²⁶ „na večnosť pripútaní k pôde“. Bez súhlasu zemepána sa nesmeli sťahovať, dať deti na štúdiá a podobne. Tripartitum je skrátený názov právnickej knihy *Trojdielne spracovanie obyčajového práva slávneho Uhorského kráľovstva a pripojených krajín*. Vznikol v rokoch 1500 – 1514 z poverenia kráľa Vladislava II. Jagelovského. Zostavil a dokončil ho Štefan Verböci. Používala sa ako právnická príručka, uznávala a aplikovala sa v súdnej praxi, zákonodárstve a v právnej vede až do rozpadu monarchie v roku 1918. Niektoré jeho ustanovenia platili na Slovensku až do roku 1950.²⁷

1529

- Kastelánom hradu Ostrý Kameň²⁸ bol Ján z Bohdanoviec.

24 Kol. autorov: Dejiny Trnavy, zostavili PhDr. Jozef Šimončič, CSc., PhDr. Jozef Watzka, Trnava 1989, s. 52 – 53.

25 BABIRÁT, Marián: Bohdanovce nad Trnavou 1332 – 1992. Obecný úrad Bohdanovce nad Trnavou 1993, s. 106 – 107.

26 ACSÁDY, Ignác: Dejiny poddanstva v Uhorsku. SAV Bratislava 1955, s. 150 – 161.

27 Kol. autorov: Ottova encyklopédia Slovensko A - Ž. Bratislava 2006, s. 918.

28 BABIRÁT, Marián: Cit. dielo, s. 29.

1526

- Dňa 29. augusta 1526 sa odohrala bitka pri Moháči,²⁹ v ktorej uhorské vojsko utrpelo zdrvujúcu porážku. Aj keď správy o vojenských pripravách Osmanov prichádzali ako relevantné do Uhorska už od jesene 1525, pre hlbokú anarchiu nebolo možné zmobilizovať a zjednotiť sily na obranu krajiny. Uhorské zbory pod vedením Jána Zápoľského taktizovali a na bojisko vôbec nedošli. Pri Moháči sa proti 60-tisícovej tureckej armáde pod vedením sultána Süleymana II. postavilo sotva 25-tisícové slabo vyzbrojené uhorské vojsko. Útok na Turkov začala jazda prvého sledu pod vedením kaločského biskupa Pavla Tomoriho. Na jadre tureckého vojska však Tomoriho útok stroskotal a situáciu nezvrátila ani ťažká jazda vedená panovníkom. Na moháčskom poli našlo smrť asi 10 000 uhorských pešiakov a okolo 4000 jazdcov a 5000 obyvateľov z miesta a blízkeho okolia. Po bitke Turci ukázali svoju krutosť a popravili približne 1500 zajatcov. V bitke padlo aj 35 magnátov a vysokých cirkevných hodnostárov a 500 šľachticov. Pri úteku z bojiska sa v močiaroch utopil aj kráľ Ľudovít II. Jagelovský. Táto udalosť ovplyvnila vývoj v krajine na viac ako 150 rokov, keď bola veľká časť Uhorska okupovaná Turkami, vrátane časti Slovenska. V kontexte našich dejín sa tento dátum považuje za predel medzi stredovekom a novovekom.

1530

- Začiatkom septembra pritiahli turecké vojská pred Budín, ktoré chcela opäť získať cisárska strana. Budín dobyli Turci v predchádzajúcom roku a dva týždne neúspešne obliehali aj Viedeň. Ján Zápoľský v snahe získať moc v krajine na svoju stranu, požiadal Turkov o pomoc. Podľa dohody mali Turci pustošiť Ferdinando-ve kraje, a tak brániť Viliamovi Roggendorfovi opätovne pomocou vojska získať pre Ferdinanda stratené mestá. Zápoľský poskytol Turkom sprievodcov a tí sa po prekročení Dunaja pri Ostrihome a Komárne vydali do vnútrozemia. Jeden oddiel postupoval proti prúdu Váhu, pri Hlohovci ho prekročil a prenikol do okolia Trnavy. V michalskom týždni, od pondelka 26. septembra do piatka 30. septembra 1530 títo Turci nečakane prepadli Šelpice.³⁰ Dedinu vydrancovali, ulúpili majetok osadníkov a dobytok. Obyvateľov pozabíjali, prípadne zajali a obec podpálili. Obec ako ľudská komunita prestala existovať na dlhých 9 rokov. Pri tomto prepade časť nájazdníkov vtrhla do Bohdanoviec. Obyvatelia, alarmovaní udalosťami v Šelpiciach, sa rozutekali do polí a blízkyh lesov, prípadne sa ukryli do podzemných chodieb a úkrytov. Pri zemných prácach sa v historickej časti obce dodnes objavujú ich reliéfy.

29 Kol. autorov: Ottova encyklopédia Slovensko A - Ž. Bratislava 2006, s. 73.

30 RATKOŠ, Peter: Slovensko za osmanskej expanzie v rokoch 1526 - 1532 (Prvá osmanská výprava na Slovensko r. 1530). In Historický časopis XV, 2, 1967, s. 219 - 233.

1535

- Bratia Hieronym, Rajmund a Anton Fuggerovci kúpili červenokamenské panstvo od Alexeja Thurzu za 105 401 uhorských zlatých.³¹

1536

- Štatučný mandát kráľa Ferdinanda I. z 1. januára 1536 uvádza, že sedem sídiel z dvadsiatich, ktoré tvorili červenokamenské panstvo, bolo úplne pustých.³² Medzi pusté patrili Šelpice (Selpycz), Klčovany (Golthspan) a Nemčín (Wynczensky). Šelpice zničili Turci, Klčovany spustli zrejme už začiatkom 16. storočia, možno aj skôr. Nemčín, dnešná Nemečanka,³³ ktorú založili zrejme nemeckí kolonisti po tatárskom vpáde, zanikol počas bojov o trón medzi Ferdinandom Habsburským a Jánom Zápoľským. Svoju úlohu tam určite zohral aj vpád tureckých nájazdníkov.

1539

- Štyri roľnícke rodiny z Bohdanoviec sa usadzujú v pustých Šelpiciach³⁴ a do vydrancovaného priestoru sa tak opäť vrátil život. Bol to kolonizačný zámer panstva Červený Kameň. Už v tomto roku sa v Šelpiciach usadilo ďalších šesť rodín. Zakladatelia nových Šelpíc boli na šesť rokov oslobodení od platenia domového cenzu, čo sa im počítalo od 8. septembra a od roboty na panskom. Každá rodina dostala celú usadlosť a primeranú rozlohu oráčin, lúk a viníc. Okrem toho dostali pôžičku a drevo z panských hôr. Deviatok z vína však odvádzať museli. Urbár z roku 1543 uvádza, že v Šelpiciach bolo osídlených 15 usadlostí. Nástupca Baltazára Mehla, Šebastián Kurz pokračoval v osídľovaní a v roku 1583 tam bývalo 51 rodín. Väčšinu z nich už tvorili Chorváti, ktorí opúšťali svoje domovy pred tureckou rozpínavosťou na Balkáne. Príslušníkov tohto etnika nachádzame aj v iných častiach panstva Červený Kameň a ich potomci žijú dodnes.

1543

- V urbári panstva Červený Kameň sa spomína panský majer za Bohdanovcami. Patrili k nemu oráčiny Bohdanoviec a vtedy zaniknutého Nemčina. Uskladňovalo a mlátilo sa tam obilie z uvedených polí. Neskôr ho premiestnili do Suhej nad Parnou. Majer stál v lokalite Pasienky, na ľavom brehu Trnávky pri dnešnej ka-

31 ŽUDEL, Juraj: Fuggerovci na Červenom Kameni 1535 – 1583. Bratislava 1991, s. 18.

32 Tamže, s. 24.

33 VARSÍK, Branislav: Z osídlenia západného a stredného Slovenska v stredoveku. Bratislava, 1984, s. 112.

34 MARSINA, Richard – KUŠÍK, Michal: Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku I. Bratislava 1959, s. 97 – 99.

tastrálnej hranici s Trnavou. Po orbe tam možno nájsť veľké množstvo úlomkov z pálených tehál.

1544

- Fuggerovská polovica Bohdanoviec mala 43 poddanských usadlostí. Druhá strana obce patrila panstvu Ostrý Kameň a zemepánmi boli: Peter Bakič a Ján Cobor.³⁵ Každá strana mala svojho richtára a dvoch prisažných.

1548

- Mikuláš Olah ako biskup jágerský horlivo vystupoval na obranu katolíckeho náboženstva proti novátorom vystupujúcim proti katolíckej cirkvi³⁶ v snahe obnoviť jednotu cirkvi. Hlavnou príčinou bolo šírenie učenia Martina Luthera. Toto nekládlo na osobu kňaza také nároky ako katolícka vierouka, preto sa kňazi k tomuto smeru prikláňali. Úlohou vizitátorov bolo zistiť skutkový stav priamo v teréne, teda návštevou fár.

1560

- Trnavská synoda³⁷ v roku 1560 nariadila farnostiam povinnosť ustanoviť učiteľa pre základné vzdelávanie detí. Toto významné nariadenie umožňovalo širšiemu okruhu detí získať elementárne znalosti, na ktorých v prípade priaznivej ekonomickej situácie mohlo dieťa stavať.

1561

- Miesto farára bolo uvoľnené.³⁸ Podobná situácia bola aj na mnohých okolitých farnostiach. Šíril sa protestantizmus a bolo potrebné pri vizitácii, zistiť situáciu a aj to, k akej náuke sa kňaz hlási.

1562

- Spomína sa farár Hieronym Jutroy.³⁹ Oláhova vizitácia o ňom udáva, že bol katolík, mal slúžku a udeľoval sviatosti aj v zemianskej obci (Dolná) Krupá.

35 Pri prepisovaní mien uhorských historických rodov uplatňujeme kodifikáciu prijatú v Pravidlách slovenského pravopisu (Bratislava 1991, s. 40). Na odporúčanie Jazykovedného ústavu SAV sa pri tom opierame o Slovenský biografický slovník I. – VI. zv. (Martin, 1986 – 1994).

36 BUCKO, Vojtech: Reformné hnutie v arcibiskupstve ostrihomskom do r. 1564. Bratislava 1939, s. 90 – 107.

37 K dejinám školstva v Trnavskom okrese, XI. vlastivedný seminár v Trnave 20. mája 1982, zostavil Jozef Šimončič. Trnava 1985, s. 7.

38 BUCKO, Vojtech: Cit. dielo, s.135.

39 Tamže, s. 145.

1569

- Narodil sa Juraj Dubovský, čanádsky biskup.⁴⁰ Do Trnavského seminára vstúpil v r. 1585 a od r. 1587 študoval filozofiu a teológiu na Viedenskej univerzite. Kňazskú vysviacku prijal 16. 1. 1594 z rúk rábskeho biskupa Jána Kutašihu v kaplnke hradu Červený Kameň. V rokoch 1594 – 1596 vyučoval v Trnave. V roku 1596 ho rábsky biskup menoval kanonikom a katedrálňym archidiakonom. Po nástupe Jána Kutassyho na post ostrihomskeho arcibiskupa (1597) bol Juraj Dubovský vymenovaný za ostrihomskeho sídelného kanonika a prepošta sv. Juraja. Súčasne bol v rokoch 1598 – 1605 slovenským kazateľom v kostole sv. Michala v Trnave. V roku 1605 odišiel do Ostrihomu na misie a určitý čas aj ostrihomsnú hlavnú faru. Po návrate ho ostrihomský arcibiskup, kardinál František Forgáč dňa 28. júla 1610 vymenoval za kanonika – kustosa. V tom istom roku sa stal aj asesorom kráľovskej tabule. Žil naďalej v Trnave a v roku 1611 ho ustanovili za prepošta v Novom Meste nad Váhom. Toto miesto však kvôli nepokojným a neistým časom nezaujal. V roku 1625 ho vymenovali za čanádskeho biskupa. Pretože biskupstvo bolo obsadené Turkami, žil naďalej v Trnave. Bol oltárnikom oltára sv. Juraja vo farskom Chráme sv. Mikuláša v Trnave. V roku 1631 bol vymenovaný za kanonika – lektora a v roku 1633 sa stal veľprepoštom ostrihomskej kapituly (v Trnave). Zomrel v roku 1637 a je pochovaný v krypte Chrámu sv. Mikuláša v Trnave.

1581

- Mikuláš Pálfi kúpil podiel z panstva Červený Kameň od Marka Fuggera.⁴¹ Neskôr sa mu podarilo kúpiť celé panstvo. Po smrti Mikuláša Pálfiho (23. apríla 1600) bolo toto panstvo v roku 1619 rozdelené medzi dedičov. Z časti majetkov sa vytvorili dva oficioláty – suchovský a vištucký. Do suchovského patrila aj polovica Bohdanoviec. Druhá polovica obce patrila do panstva hradu Ostrý Kameň.

1599

- Podľa portálneho súpisu Bratislavskej stolice (Comitatus Posoniensis) mali Bohdanovce (Bogdanocz) 50 domov. Je zaujímavé, že tento počet sa z roka na rok zmenšoval. V roku 1600 to bolo 29, v roku 1601 len 28 a v roku 1604 to bolo len 14.⁴² Nejde o úbytok domov, ale metodicky iný postup pri sčítavaní port. Porta tvorila daňovú jednotku. Ak ľudia schudobneli a stali sa želiarmi, tak štyri sed-

40 PAŠTEKA, Július a kol.: Lexikon katolíckych kňazských osobností Slovenska LÚČ Bratislava, s. 266.

41 BABIRÁT, Marián: Šelpice 1249 – 1994. Obecný úrad Šelpice 1994, s. 38.

42 KOHÚTOVÁ, Mária: Demografický a sídlitný obraz západného Slovenska. Bratislava 1990, s. 76.

liacke rodiny, alebo 12 želiarskych domácností tvorili portu. Pôvodne to znamenalo bránu, kadiaľ prejde voz s fúrou sena.

1601

- Miestny farár Valentín Dovoráni daroval kostolu strieborný pozlátený kalich.⁴³ Zachovaný je dodnes. Kňaz ho používa pri slávnostných príležitostiach a stáva sa zvykom, že v čase, keď sa pripomínajú patróni kostola, teda na hody. Valentín Dovoráni tu pôsobil ešte v roku 1613.

Kalich z roku 1601

1604

- Vypuklo povstanie sedmohradského magnáta Štefana Bočkaja, prvé zo šiestich stavovských povstaní proti Habsburgovcom. Naň nadväzovali dve povstania Gabriela Betlena, povstanie Juraja Rákociho, Imricha Tökeliho a Františka Rákociho. V týchto nepokojných rokoch obyvatelia vytrpeli veľa príkoria od oboch bojujúcich strán.

1616

- Na písaných dokumentoch sa vyskytuje obecná pečať.⁴⁴ Patróni kostola (sv. Peter a sv. Pavol) sú symbolizovaní skříženým kľúčom a mečom. Pridaný kvet vytvára hviezdicu kľúča, meča a kvetu. V bočných výsekoch hviezdice je lemeš a snop (podľa prof. Jozefa Šimončiča lemeš a snop). Kolopis pečate je „SIGILLUM PAGI BOGDANOCZIENSIS“. Pečatidlo pochádza z 15. storočia.

1618

- Vyliala sa Trnávka⁴⁵ a narobila veľké škody na poliach.

1623

- Vojská sedmohradského kniežaťa Gabriela Betlena delami ostreľovali farský kostol, kde sa utiahli vojaci tvoriaci časť légie Tiefenbach⁴⁶ pod vedením podplukovníka Vranglera. Na pamiatku tejto udalosti sú do obvodových múrov zamurova-

43 Katolícke noviny, číslo 10, ročník 52, 5. júla 1901, s. 123.

44 NOVÁK, Jozef: Pečate miest a obcí na Slovensku I. zv. A – M. Bratislava 2008, s. 87.

45 RUČKA, Štefan: TRNAVA čili historicko-miestopisný nástin krutých osudov a pamätností toho-to sl. kr. mesta slowenského a stručný opis zámku a pánstwa Frajsťackého. Skalica 1868, s. 22.

46 Delové gule sú osadené na vonkajšom obvode veže. Jedna je v pôvodnom sanktuáriu pri okne v južnej časti.

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU

né delové gule ozačujúce miesta zásahov. Tri sú osadené na veži, tretia pri okne v južnej časti pôvodného gotického sanktuária.

1630

- V dňoch 4. a 5. októbra sa v Trnave konala synoda, ktorú zvolal arcibiskup Peter Pázmaň (1570 – 1637) s cieľom dôsledne aplikovať do života uznesenia Tridentského koncilu. Synody sa zúčastnil aj bohdanovský farár Matej Ripňanský.⁴⁷

1632

- V Trnave panoval veľký mor.⁴⁸ Toto sa opakovalo aj v roku 1633. Určite nákaza v tej dobe neobišla ani Bohdanovce.

1634

- Fara bola vizitovaná Jurajom Dražkovičom.⁴⁹ Vizitátor o Matejovi Ripňanskom okrem iného uviedol, že počas moru vykonal veľa práce. Aj z tohto prameňa sa dozvedáme, že morové epidémie boli v tých časoch pomerne časté a neobchádzali ani Bohdanovce.

1652

- Obecným richtárom bol Matej Miklošovič. Na mená richtárov prichádzame pri čítaní starých listín, rôznych pokonávaní a testamentov, kde zväčša prítomnosť richtára bola nezastupiteľná alebo si to vyžadovala zvláštnosť situácie, resp. kolit doby.

1683

- Turci boli porazení pri Viedni. Je to začiatok konca hrozby, ktorá začala bitkou pri Moháči. Sviatok Mena prebl. Panny Márie pápež Inocent XI. ustanovil už v roku 1683 pre celú latinskú cirkev na poďakovanie za víťazstvo nad Turkami⁵⁰ pri Viedni. Určil ho na nedeľu po oktáve Narodenia Panny Márie. Pius X. ho preložil na deň víťazstva, teda na 12. september. V novom liturgickom kalendári sa tento sviatok vynecháva (no v misáli je medzi votívnymi omšami formulár omše o Mene prebl. Panny Márie), lebo sa pociťuje ako duplicita sviatku Narodenia

47 NÉMETHY, Ludovicus: Series parochiarum et parochorum Archi-dioecesis Strigoniensis. Strigonii MDCCCXCIV (1894), s. 896.

48 RUČKA, Štefan, cit. dielo, s. 23.

49 Vizitácie sa konali periodicky vždy s odstupom niekoľkých rokov. Sú to cenné pramene aj po demografickej stránke.

50 Veľkovezír Kara Mustafa po prehratej bitke dostal hodvábnu šnúru. Bol to rozsudok smrti, lebo ňou ho zaškrtili.

Hlavná ulica kedysi

Mlatba u Jozefa Krchnáka okolo roku 1920

Panny Márie. Ale z historických dôvodov sa s povolením Sv. Stolice zachováva v nemeckej jazykovej oblasti, u nás a najmä v Rakúsku má stupeň sviatku.

1694

- Začína sa písanie cirkevných matrik farárom Jurajom Janovičom.⁵¹ Medzi najstaršie matrične zaznamenané priezviská patri: Belavý, Beniak, Bučány, Bujnovič, Daniš, Kadlec, Knap, Krajčovič, Krchnák, Kubán, Kuracina, Kyselica, Martinkovič, Mišovič, Ošust, Polák, Pap, Polák, Vadovič, Zuba a ďalšie.

1711

- Po potlačení stavovských povstaní a vytlačení Turkov z Uhorska bol nastolený 1. mája 1711 Satmársky mier⁵² medzi hlavným veliteľom povstaleckých vojsk Františka II. Rákociho Alexandrom Károlim a cisárskym generálom Jánom Pálfiom v zastúpení panovníka. V deň podpísania mieru rákociovské vojská zložili zbraň. Táto skutočnosť predstavovala pre krajinu obdobie hospodárskej stabilizácie a vzostupu. Tlmili sa aj morové epidémie, ktoré začiatkom 18. storočia nabrali na intenzite a šírili sa aj preto, lebo po vojenských stretoch zostávali zvieratá a ľudia dlho nepochovaní.

1712

- 27. septembra sa Jurajovi Miklošovičovi⁵³ a manželke Anne narodil syn Michal, ktorý sa stal kňazom. Ordinovaný bol 27. marca 1737. V roku 1740 účinkoval vo Vrbovom a Trstíne a v rokoch 1741 – 1746 účinkoval v Naháči.

1714

- Prvým doteraz po mene známym miestnym učiteľom a organistom bol Martin Chmelár.⁵⁴

1715

- Tvoril sa celokrajinský súpis obyvateľstva platiaceho dane.

1728

- Za účinkovnía farára Jozefa Mackoviča faru vizitoval Ján Jelenfi v roku 1731. O kňazovi poznamenal, že mal 29 rokov a vzorne si plnil zverené úlohy. Jozef

51 Štátny archív v Bratislave. Zbierka cirkevných matrik. Rímskokatolícky farský úrad Bohdanovce nad Trnavou, Matrika narodených a zomrelých 1694 – 1740, inv. č. 67.

52 Encyklopédia Slovenska, zv. V. R – Š, Bratislava 1981, s. 199.

53 NÉMETHY, Ludovicus: Cit. dielo, s. 791 – 792.

54 Pred týmto učiteľom tu museli byť ešte ďalší. Školy sa zakladali pri farách a starobylosť miestnej fary a kostola tomu len nasvedčuje.

Mackovič bol rodákom z Jabloňového. Študoval v Seminári sv. Vojtecha v Trnave. V roku 1724 sa stal magistrom filozofie a ordinovaný bol v roku 1728. Vtedy prišiel do Bohdanoviec. Tu bol do roku 1733 a odišiel na faru do Smoleníc.⁵⁵

1733

- Farár Martin Mikšic postavil⁵⁶ vo filiálke Klčovany kostolík. Stál na cintoríne, dlhý bol 4 1/2 siah, široký 2 siah a 1 1/2 siah vysoký. Stavebný materiál tvorila pálená tehla a kameň. Oltár bol vyhotovený z dreva, pozlátený a na ňom bol obraz Narodenia Panny Márie, ktorá bola patrónkou kostolíka. Na pravej strane sa nachádzala soška sv. Štefana, na ľavej soška sv. Ladislava, uhorských kráľov. Výzdobu dopĺňali dve sošky anjelov a symbol Ducha svätého – holubica. Oltár bol prenosný. Posvätil ho biskup Imrich Esterházi. Kostolík mal štyri lavice. Strecha bola pokrytá šindľom. Nad ňou čnela vežička a v nej sa nachádzal zvon vážiaci 40 libier. Požehnal ho biskup Pavol Révai, pomocný biskup ostrihomský. Pri kaplnke sa rozprestieral cintorín, ktorý v roku 1782 rozšírili. Kostolík bol v roku 1853 rozobraný. Kostolík mal svoj vlastný inventár. Počas existencie mal k dispozícii tri roľky a z ich výnosu sa spravoval, resp. dopĺňal inventár. Spoločná výmera polí bola 19 bratislavských meríc.⁵⁷

1735

- Dňa 16. februára 1735 sa narodil p. Alfonz Pavol Krchňák⁵⁸ (otec Ján, matka Eva, rod. Gažovičová – krstní rodičia Matej Thott a manželka Alžbeta), gvardián OFM. Po absolvovaní prvého ročníka na Trnavskej univerzite odišiel k františkánom. Za klerika ho prijali 18. decembra 1753 v Malackách, kde dostal rehoľné meno Alfonz. Rehoľné sľuby zložil v Malackách 18. decembra 1754 a potom dva roky študoval v Trnave filozofiu a štyri roky teológiu. Ale už počas štúdia teológie bol 23. decembra 1758 v Trnave vysvätený za kňaza.⁵⁹ Štúdiá dokončil v Bratislave, kde začal aj s verejným vystupovaním. V rokoch 1760 – 64 bol riadnym profesorom filozofie v Nitre. Svoju profesorskú kariéru zavíril v roku 1767, keď bol vymenovaný za profesora teológie. P. Alfonz Krchňák ako profesor teológie najviac účinkoval v Trnave, a to od roku 1769 do 1776, medzitým jeden rok (1770) bol v Bratislave. V roku 1777 učil v Pešti a rok nato sa stal správcom celého františ-

55 Za údaje o kňazoch a preklady z latinčiny ďakujem Hadriánovi Radvánimu, PhDr. H.c.

56 Archív Rímskokat. farského úradu Bohdanovce n/Tr. Batthyaniana Visitatio Parochiae Bogdanocz de Anno 1782.

57 Bratislavská merica bola objemová miera na sypaniny 62, 487l. Ako plošná jednotka to bola plocha poľa, na ktorú sa vysiala jedna objemová merica zrna, cca. 0,25 ha.

58 Štátny archív v Bratislave, Zbierka cirkevných matric. Rímskokat. farský úrad Bohdanovce n/Tr. Matrika narodených 1694 – 1740, inv. č. 67.

59 GAJDOŠ, Jozef, Vsevlad, OFM: O mníchovi, čo bol pri zakladaní „Tovaryšstva“. In V tichu kláštora a knižnic. LÚČ Bratislava 2004, s. 296 – 300.

Farský kostol z vtáčej perspektívy

kánskeho štúdia vo vtedajšej Mariánskej provincii v Bratislave. V roku 1779 bol gvardiánom v Nitre. Nasledujúce tri roky žil v Trnave a ďalšie dva bol gvardiánom na Sv. Katarínke pri Naháči. Roky 1785 – 1793 strávil opäť v Trnave a tri posledné z nich vo funkcii gvardiána. Dňa 15. augusta 1794 ho zvolili za provinciála. Po uplynutí trieniumu sa vrátil do Trnavy a tam ho 8. septembra 1803 druhýkrát zvolili za provinciála. Po uplynutí trojročnej doby pôsobnosti odchádza na odpovädok do Trnavy, kde 18. marca 1816 zomrel.

- Ako gvardián stál páter Alfonz Krchňák v roku 1792 pri kolíske Slovenského učného tovarišstva a je jeho spoluzakladateľom.

1746

- 19. mája (Némethy udáva 17. mája) zomrel Michal Miklošovič, naháčsky kňaz, miestny rodák vo veku 36 rokov. Tu bol aj pochovaný.⁶⁰

1755

- Fara bola vizitovaná Jánom Galgócim. O miestnom farárovi Antonovi Palkovičovi⁶¹ poznamenal, že na fare pôsobil 15 rokov, svedomite vyučoval katechiz-

⁶⁰ Štátny archív v Bratislave. Zbierka cirkevných matrík. Rímskokat. farský úrad Bohdanovce n/Tr.

⁶¹ NÉMETHY, Ludovicus: Series parochiarum et parochorum Archi-dioecesis Strigoniensis. Strigonii MDCCCXCIV (1894), s. 837.

mus a príkladne si plnil kňazské povinnosti. Anton Palkovič vyštudoval teológiu v Seminári sv. Štefana v Trnave. Dňa 1. júla 1740 prišiel do Bohdanoviec, zomrel v Bohdanovciach 21. februára 1761 a tu bol aj pochovaný. Jeho nástupcom sa stal Ján Valentovič.⁶² Zomrel vo farnosti 11. októbra 1763 a taktiež tu našiel aj miesto posledného odpočinku.

1757

- V triede syntaxistov Piaristického gymnázia vo Svätom Jure⁶³ nachádzame aj 11-ročného Jána Krchnáka z Bohdanoviec, v roku 1775 to bol Matej Krchnák a v roku 1784 tam študoval Andrej Benedik z Bohdanoviec, vtedy 17-ročný gramatik. Všetci títo študenti museli základné vzdelanie nadobudnúť doma.

1768

- 11. februára 1768 bol v Bohdanovciach spísaný urbár⁶⁴ podľa intencií Márie Terézie, ktorý zosúladiť pracovné povinnosti na panskom, peňažnú a naturálnu rentu s rozsahom držby majetku. Za obec ho signoval richtár Jozef Krchnák⁶⁵ a skupinu starších a prisázných tvorili: Ján Benedik, Martin Krchnák, Michal Melcer, Matej Štefanička, Ján Horváth, Ján Kanovič a Jakub Magula.

1769

- Z tohto roku pochádza najstarší zachovalý barokový kríž, ktorý je z miestneho cintorína. Je pamiatkovo chránený a osadený v obvodovom múre západnej časti lode. Oznamuje úmrtie mlynárskeho majstra Mojžiša. Kríž je sekundárne osadený, zrejme stál na ploche, kde sa v roku 1940 pri rozširovaní kostola stavala hlavná loď. Pre nevšedný vzhľad a kvôli starobylosti ho farár Vojtech Šulko nechal osadiť do múra lode ako pamiatku pre budúce generácie.

1770

- V obci podľa matričných záznamov existovali aj tieto mená.⁶⁶ Babirát, Buček, Čechovič, Grapu, Harama, Hunda, Krupanský, Martišovič, Miklošovič, Novosad, Paleník, Palkovič, Pobiecky, Repa, Valentovič, Vanák, Vyskoč a ďalší.

62 NÉMETHY, L.: Cit. dielo, s 1010.

63 Štatny archív Bratislava, pobočka Modra. Matrika študentov piaristického gymnázia vo Svätom Jure 1717 - 1777, inv. č. 91.

64 Originál je v štátnom archíve v Bratislave.

65 Štátny archív v Bratislave. Župa bratislavská I., A - X Urbariálie Bohdanovce.

66 Mená sú vypísané z matrik Rímskokat. farského úradu archivovaných v zbierke cirkevných matrik v Štátnom archíve v Bratislave.

1773

- Najstarší zachovaný zvon vo zvonovom stanovišti farského Kostola sv. Petra a Pavla má nápis: *MATHAEVS ORFANDL TYRNAVIAE FVDIT ME/IN HONOREM S: MARIAE PRO ECCL. BOGDANOCZIENSI ANNO 1773.*

1777

- V obci žilo 247 mužov a 228 žien. Spolu to predstavovalo 475 obyvateľov.⁶⁷

1782

- Koná sa baňanovská vizitácia farnosti.⁶⁸ Cirkev zastupoval Ján Arady, bratislavský kanonik, Adam Markovič, archidiakon, za štátnu správu to bol Ladislav Petok, zástupca bratislavskej župy, Alexander Takáč, prísažný, v zastúpení zemepána sa zúčastnil Ondrej Mazúr, správca červenokamenského panstva a Ján Otočka, účtovník. Ostrihomské arcibiskupstvo, do ktorého farnosť cirkevne patrila, zastupoval Štefan Ujváry. K spísaniu dokumentu boli prizvaní aj veriaci z Bohdanoviec, Šelpíc a Klčovian. Vizitácia z tohto roku je najzrosiahlejšia a najpodrobnejšia zo všetkých tých, ktoré boli spísané. Miestnym duchovným bol Imrich Slovák, narodený v roku 1754 v Cíferi. Po gymnaziálnych štúdiách študoval v Seminári sv. Štefana v Trnave filozofiu a teológiu. Nižšie svätenie mal v Trnave, za kňaza ho vysvätil v roku 1777 biskup Anton Révai. Po vysviacke do marca 1779 kaplanoval v Rybníku nad Hronom (okr. Levice), od 22. marca 1779 do 26. mája 1780 bol farárom v Naháci. (Po ňom tam nastúpil Juraj Fándly). Do Bohdanoviec nastúpil 27. mája 1780 a tu zomrel 27. mája 1811. Imrich Slovák bol dobrým a obľúbeným kazateľom. Hovoril slovensky, čiastočne maďarsky a nemecky. Bol strednej postavy, dobrého zdravia, nepil a nefajčil. Chodil v kňazskom rúchu a na hlave mal tonzúru.⁶⁹ Denne sa modlil breviár, dbal o čistotu kostola, poriadok a dôstojnosť kostola. Katechizmus vyučoval v škole slovensky deti aj dospelých. Dal zhotoviť farskú studňu, renovoval kostol (1781) a postaral sa o opravu farskej budovy a oplotenia. Vizitácia si okrem osoby kňaza všimla aj kostol a jeho vnútorné vybavenie. Na hlavnom oltári okrem sôch apoštolov sv. Petra a sv. Pavla bola aj socha sv. Augustína a sv. Vojtecha. Na prvom bočnom oltári bola socha Panny Márie s Ježiškom na rukách, sochy sv. Mikuláša a sv. Antona Paduánskeho a sv. Leonarda. Druhý bočný oltár bol zasvätený Panne MárieCellenskej (Mariazellskej). Výzdobu tvorili dvaja anjeli, sochy sv. Jána Zlatoústeho a sv.

⁶⁷ Štátny archív v Bratislave. Župa bratislavská I. Acta congregationalia. Conscriptio animarum, r. 1777.

⁶⁸ Archív Rímskokat. farského úradu Bohdanovce nad Trnavou. Batthyaniana Visitatio Parochiae Bogdánocz de Anno 1782.

⁶⁹ Vyholené miesto na hlave označovalo vysvätených kňazov.

Ambróza. Prvý oltár konsekroval ostrihomský arcibiskup Imrich Esterházy, druhý ostrihomský biskup Štefan Nagy a tretí Anton Révai, svätiaci biskup ostrihomský. Vizitácia spomína aj učiteľa. V roku 1782 tu pôsobil Ján Simonides, katolík, Slovak, ktorý okrem rodnej reči hovoril nemecky a čiastočne maďarsky. Vo veži kostola boli tri zvony, jeden 1 1/2 centový a dva centové. Požehnal ich Pavol Révai, pomocný biskup ostrihomský. V kryptách našli posledné miesto odpočinku členovia zemianskych rodín Palugyay a Palásty.

1783

- V krajinách Habsburskej monarchie sa začalo realizovať prvé vojenské mapovanie, ktoré nariadila vykonať v roku 1763 cisárovná Mária Terézia (1740 – 80). Tým sa získali dovtedy najpodrobnejšie mapové podklady aj o bezprostrednom okolí Trnavy. Vyhotovili ich v mierke 1:28 000. Mapy boli tajné. Sú na nich aj Bohdanovce pod názvom Bogdanovicze.

1785

- 22. augusta 1785 bolo v Uhorsku patentom Jozefa II. zrušené nevoľníctvo, ktoré odstránilo stav legalizovaný v 16. storočí Tripartitom.⁷⁰ Poddaných už nesmel zemepán pripútať k pôde ani ich z nej vyháňať a usadzovať v iných oblastiach. K vrchnosti boli viazaní len ekonomickými vzťahmi prostredníctvom prenájmu pôdy. Vlastníctvo pôdy tento patent neriešil a poddanské povinnosti zostali zachované. Povinnosti voči zemepánovi vymedzoval urbár alebo zmluva. Poddanský stav ale naďalej zostával dedičným, čo znamenalo, že každý, kto sa narodil poddanským rodičom, bol poddaný. Naďalej ho viazala povinná úcta k zemepánovi, podliehal jeho vrchnostenskej súdnej právomoci. Z poddanstva sa človek vymanil povýšením do šľachtického stavu alebo keď sa stal kňazom.
- Pomery v obci z obdobia po zavedení tereziánskeho urbára nám približujú odpovede na tzv. štyridsať otázok.⁷¹ Dokument je z roku 1785 a vyberáme z neho: zemepánmi boli grófi Ján mladší a Rudolf Pálfiocvi, počet obyvateľov 502, všetci boli poddaní, Slováci a katolíci. Fara bola v dobrom stave, miestny kňaz mal príjmy zo štolárnych poplatkov a výnosu polí s výmerou 77,5 bratislavských meríc. Učiteľ robil aj notára, za čo ročne dostával 8 zlatých a vzdelával deti v triviálnej škole. Modlitebňa pre inú konfesiu tu nebola a nebol tu ani útulok pre žobrákov. Richtár počas výkonu svojej funkcie bol oslobodený od daňových povinností a dávok voči panstvu. Žiadne iné výhody nemal. Žiadne iné výhody nemali ani prisažní. Podľa vydaných nariadení richtár spolu s prisažnými, notárom a niekoľkými mužmi z obce prerokúvali niektoré politické, hospodárske a súdne zá-

70 Kol. autorov: Encyklopédia Slovenska IV. zv. N – Q. Bratislava 1980, s. 87 – 88.

71 Štátny archív v Bratislave. Fond súpisy – Conscriptio physica et moralis locorum com. Posonien-sis ad puncta 40 pro anno 1785.

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU

ležitosti. Najbližším trhovým miestom bolo slobodné kráľovské mesto Trnava a mestečko Horné Orešany. Domy boli stavané z nepálenej tehly a komíny vyplatané z prútia. Polia obrábali ako urbárnici. Zemepánsky deviatok vykupovali prácou, desiatok dávali v naturáliách ostrihomskej kapitule. Boli tu tri vodné mlyny, lesy obec nemala, cesty a mosty boli v dobrom stave. Ubytovňa pre vojakov tu nestála ani obchodné sklady. Popis nevidoval ani sklad soli, ani tridsiatkovú stanicu.

1787

- Anton Bernolák vo svojom rukopisnom diele „*De oeconomia ruralis*“, v podnázve „*Perceptiones de agrorum cultu*“ (Náuka o poľnohospodárstve), ktoré našiel v roku 1961 Karol Markovič na povale kostola v Nových Zámkoch v stati o dorábaní⁷² obilia napríklad píše, že pre trnavskú oblasť je najvhodnejšia odroda bohdanovskej pšenice.
- Bohdanovce mali 76 domov, 97 rodín a 517 obyvateľov. Jedna osoba bola duchovného stavu a päť bolo šľachticov.
- V duchu jozefinských nariadení sa v obci od 27. februára začalo s číslovaním domov. Toto však malo len veľmi krátke trvanie. Obec mala 76 domov a 517 obyvateľov.

1791

- Do smolenického dištriktu – vicearchidiakonátu patrili farnosti: Bohdanovce, Bohunice, Boleráz, Brestovany, Dechtice, Dolné Orešany, Horné Orešany, Dolné Dubové, Hrnčiarovce, Dolná Krupá, Dlhá, Trstín, Naháč, Ružindol, Špačince, Smolenice a Suchá.⁷³

1792

- Je to rok založenia Slovenského učeného tovarišstva, prvého kultúrneho spolku Slovákov. Členom bol aj miestny farár Imrich Slovák, rodák z Cífera⁷⁴.

Pamätná tabuľa na budove fary

72 GAJDOŠ, Věslav, Jozef: Rukopisy Antona Bernoláka. In V tichu kláštorov a knižníc. LÚČ Bratislava 2004, s. 271 – 274.

73 CALENDARIUM ARCHI-DIOECESANUM CLERI STRIGONIENSIS AD ANNUM JESU CHRISTI M.DCC.XCI Tyrnaviae.

74 RADVÁNI, Hadrián: Slovenské učené tovarišstvo-organizácia a členstvo. Trnava 1992, s. 77.

1794

- Imrich Slovák dal vysadiť lipovú alej vedľa cesty ku kostolu. Napriek svojmu veku, väčšina z nich je zdravá.⁷⁵

1798

- Dňa 1. októbra tu pochovali miestneho učiteľa (ludirektora) Jána Pokorného.⁷⁶

1804

- Vdova Katarína Kanovičová dala postaviť kamenný kríž. Je renovovaný, stojí pri hasičskej zbrojnici a je na ňom nápis: *RETA CATHARINA KANOVICS FIERI CURAVIT 1804.*

Križ z roku 1804

1807

- Hlavný kamenný kríž na cintoríne nesie tento nápis: „Križ tento postaviť dali ku cti a chvale Božej Jozef KRCHNÁK a Marina SLOVÁK roku 1807.“ Križ dali zrekonštruovať v roku 1927 Ján a Rozália Martinkovičovi. Ďalšia obnova bola v roku 2006 a zaslúžil sa o ňu kňaz ThDr. Jozef Martinkovič a jeho sestra Daniela Martinkovičová, deti Jána a Rozálie Martinkovičových.

1809

- Smolenický vicearchidiakonát tvorili farnosti: Bohdanovce, Boleráz, Dolné Orešany, Horné Orešany, Dlhá, Trstín, Naháč, Doľany a Smolenice.⁷⁷

1810

- 31. mája sa Martinovi Slovákovi a Kataríne, rod. Babirátovej, narodil syn Peter. Dieťa prišlo na svet po smrti otca, preto sa v matričnom zázname vyskytuje ojedinelý termín Posthumus,⁷⁸ teda pohrobok.

⁷⁵ Túto informáciu nám zanechal Štefan Holček vo svojich torzovitých kronikárskych zápiskoch.

⁷⁶ Štátny archív v Bratislave. Zbierka cirkevných matrik, Rímskokat. farský úrad Bohdanovce n/Tr, Matrika zomrelých 1740 – 1807, inv. 68.

⁷⁷ CALENDARIUM ARCHI-DIOECESANUM CLERI STRIGONIENSIS AD ANNUM JESU CHRISTI MDCCCIX

⁷⁸ Štátny archív v Bratislave. Zbierka cirkevných matrik. Rímskokat. farský úrad Bohdanovce n/Tr., inv. č. 68.

1811

- Dňa 8. septembra 1811 pokrstili Antona, otcom bol Anton Mihó a matkou Mária Hudecová, cigáni z Klčovian.⁷⁹

1813

- Fara bola vizitovaná Ignáčom Zimánim.⁸⁰ Uvádza tu učiteľa – organistu (ludirektora) Jozefa Gottwalda. V tom čase učiteľ aj organoval, trikrát denne zvonil a vykonával aj funkciu obecného notára. Komlóssy⁸¹ ho nespomína.

1818

- Dňa 29. júla 1818 zomrel Ján Sýkora, 3 1/2 ročný syn tehliara. Tento záznam poukazuje na starobylosť panskej tehelne v Bohdanovciach. Výrobky z nej zrejme zásobovali stavby realizované Pálfivcami v okruhu panstva a časť produkcie šla na predaj.

1821

- Podľa cirkevného schématizmu⁸² žilo v obci 471 katolíkov, štyria evanjelici a 13 osôb židovského vierovyznania. Vo filiálke Klčovany napočítali 273 katolíkov a v Šelpiciach 342. Veriaci hovorili slovensky, farárom bol Juraj Heteš a patrónom kostola Ján Pálfi.

1823

- 20. decembra 1823 sa v Bohdanovciach narodil kňaz Ján Palugyay.⁸³ Filozofické štúdiá absolvoval v Trnave, teológiu vo Viedni, ordinovaný bol 16. apríla 1847. Kaplanoval v Krupej a v Seredi.

1827

- V obci žili zemianske rodiny Palugyay a Palásty.

79 Štátny archív v Bratislave. Zbierka cirkevných matrík, Rímskokat. farský úrad Bohdanovce n/Tr, Matrika narodených 1811 – 1830, inv. č. 69.

80 Archív Rímskokatolíckeho farského úradu Bohdanovce nad Trnavou: Visitatis Archi-Diaconalis Ecclesia Bogdanoc die 25. Juni Anno 1813 peracta Ignatius Zimani.

81 KOMLÓSSY, Ferencz: Az Esztergom főegyházmegyei római katolikus iskolák története. Esztergom 1896. Ani iní učitelia v tomto dokumente nie sú správne zaradení do rokov ich pôsobenia.

82 Schematismus cleri archidioecesis Strigoniensis, Esztergom 1821.

83 NÉMETHY, Ludovicus: Series parochiarum et parochorum Archi-dioecesis Strigoniensis. Strigonii MDCCCXCIV (1894), s. 839.

- Farské matričné záznamy sa viedli duplicitne.⁸⁴ Tým je vyjadrená dokumentárna hodnota týchto údajov.

1830

- V obci žilo 490 katolíkov a 17 židov. Patrónom kostola bol František Pálfi starší.

1831

- Je to obdobie veľkej cholerovej⁸⁵ epidémie. Čo sa týka úmrtia v jednom roku, bola to najväčšia tragédia zaznamenaná v písomných dejinách. V miestnej farnosti pokrstili 38 detí a zomrelo 146 obyvateľov. Z tohto množstva na Bohdanovce pripadá 17 narodených a 63 zomrelých. V drvivej väčšine bola príčinou smrti cholera. Prvý v Bohdanovciach zomrel na cholera 19. augusta 58-ročný roľník Imrich Horváth a posledným zomrelým na túto epidémiu bol 24-ročný želiar Michal Šimončič, ktorý opustil tento svet 23. septembra. Bol to najdeficitnejší rok v písaných dejinách obce. Nemoc sa prejavovala bolestivými kŕčmi svalov, zvracaním, hnačkami, čo viedlo k veľkej strate telesných tekutín. Cholera na naše územie priniesli zrejme pltníci z Poľska, kde ju rozšírili cárske vojská angažujúce sa pri potlačovaní poľského povstania. Protiopatrenia spočívali v separácii chorých, v zákaze vstupu do zamorených oblastí, v zákaze prevážania zvierat, konania jarmokov a pod. Tomuto mali napomôcť aj kordóny vojska eliminujúce pohyb medzi komunitami. Miesta postihnuté nákazou sa dezinfikovali chlórovým vápnom, octom, gáfrom alebo kamilkovým olejom. Pri pochovávaní sa zjednodušovali obrady a jamy dezinfikovali vápnom. Ľudia v strachu a úzkosti začali mať podozrenie, že ich chcú páni otráviť. Tieto úvahy na východnom Slovensku podnietili celý rad choleroých povstaní.

1832

- 14. januára 1832 si 19-ročný Filip Babirát, syn Imricha a Heleny Indriškovej bral 24-ročnú vdovu po zemanovi Michalovi Šimončičovi. Zemianska rodina Šimončičových pochádzala z Hornej Krupej.
- V obci žilo 464 katolíkov a 23 občanov židovského vierovyznania.⁸⁶ Farárom tu vtedy bol Leopold Grznárik a patrónom kostola František Pálfi starší. Vo filiálke

84 Zavedenie matrik v rímskokatolíckej cirkvi nariadil roku 1563 Tridentský koncil. Pôvodne sa zaznamenávali krsty a sobáše. V roku 1827 vyšlo nariadenie o duplicitnom vedení matričných záznamov. Jeden bol určený pre svetskú vrchnosť. Štátne matriky sa začali viesť na základe matričného zákona č. XXXIII z roku 1895, s platnosťou od 1. októbra 1895 sa vytvorili matričné obvody.

85 Štátny archív v Bratislave. Zbierka cirkevných matrik, Rímskokatolícky farský úrad Bohdanovce n/Tr., Matrika zomrelých 1830 – 1859, inv. č. 77.

86 Schematismus cleri archidioecesi Strigoniensis. Esztergom 1832.

Kľčovany vtedy žilo 246 katolíkov, jeden evanjelik a 9 židov. V Šelpiciach bolo 330 katolíkov a v mlynoch patriacich pod miestnu farnosť napočítali 15 obyvateľov hlásiacich sa ku katolíckemu vierovyznaniu.

1835

- Farár Ján Salava⁸⁷ ukončil teológiu v roku 1803 v Seminári sv. Štefana. Kaplanoval v Suchej a v januári 1807 bol uvedený za naháčskeho farára. Nastúpil tam po Jurajovi Fándlym, ktorý sa pre chorobu vzdal fary. Do Bohdanoviec prišiel v roku 1811 a v roku 1813 odišiel do Smoleníc, kde aj 26. apríla 1841 zomrel. Aj keď už nebol miestnym farárom, dal tu postaviť Kaplnku sv. Jána Nepomuckého⁸⁸ zo základiny 20 zlatých, ktoré venoval miestny roľník Pavol Horváth. Pri stavbe sa použil materiál z múru, ktorý sa získal pri rozširovaní cintorína. V jej vežičke sa nachádza zvon⁸⁹ s nápisom *MORS FVGAT AETERNVM ANNO 1803*. Pri rekonštrukcii kaplnky v roku 1969 sa spomínala ako Kaplnka Panny Márie, Pomocnice kresťanov. Cirkevné schematizmy ju uvádzajú ako Kaplnku sv. Jána Nepomuckého s nesprávnym rokom postavenia (1770).⁹⁰ Socha tohto svätca je v zasklenenej nike nad vchodom.

Vďakyzvanie za úrodu vo farskom kostole

1836

- 9. októbra 1836 sa narodil⁹¹ Michal Chovanec (otec Ján Ch., matka Katarína, rod. Holčeková), významný národno-kultúrny pracovník, podporovateľ Matice slovenskej, člen výboru Spolku sv. Vojtecha v Trnave. Teológiu študoval v Trnave, ordinovaný bol 29. júla 1860. Kaplanoval v Šuranoch, Kútoch, Šaštíne a Trstíne. Dňa 1. mája 1873 sa stal farárom v Čerňanoch, ale už 10. júla toho istého roku šiel do Šurianok a tam 29. júna 1890 zomrel.

87 NÉMETHY, Ludovicus: Series Parochiarum et parochorum Archi-dioecesis Strigoniensis. Strigonii MDCCCXCIV (1894), s. 951.

88 Fundácia Jána Salavu má dátum 26. február 1835.

89 Poslednýkrát sa na ňom zvonilo v septembri 1973 Jozefovi Slezákovi.

90 Schematizmus Trnavskej arcidiecézy pre rok 2008. Bratislava 2008, s. 110.

91 Chovancovi boli mlynári na Pažitnom mlyne. Stál oproti dnešnej Nemečanke.

1837

- 6. septembra 1837 udeľoval sviatosť birmovania biskup Alexej Jordánsky. Birmovancov bolo 107.⁹²

1838

- Realizovalo sa druhé vojenské mapovanie. Zaktualizovalo a spresnilo prvé vojenské mapovanie. Mapové listy boli vyhotovené rukopisne v mierke 1:28 000, zostali tajné. Aj na tomto mapovom vyhotovení nachádzame Bohdanovce.

1840

- 23. júla 1840 sa narodil Štefan Chovanec⁹³ (otec Ján Ch. , matka Katarína, rod. Holčeková). Filozofiu ukončil v Trnave a teológiu vo Viedni, kde bol 26. septembra 1862 ordinovaný. Pôsobil ako profesor maďarského a slovenského jazyka na Arcibiskupskom gymnáziu v Trnave. Od 21. septembra bol farárom v Semerove a tam 18. marca 1878 zomrel. Podporoval slovenskú tlač. Publikoval v časopise Cyril a Metod, stál pri zakladaní Matice slovenskej a Gymnázia v Kláštore pod Znievom.

1841

- 24. apríla 1841 na miestnom cintoríne pochovali mlynára Andreja Vitzhofera, ktorý zomrel vo veku 100 rokov.
- 8. júla zomrel vo veku 62 rokov učiteľ – notár (ludirektor) Jozef Gottwald. S jeho pôsobením pri výučbe žiakov sa stretávame už v roku 1811. Po ňom nastúpil Imrich Toller.
- V obci bolo 26 krstov a 14 pohrebov.

1843

- Od 13. júna latinčinu vo vedení matričnej agendy nahradila maďarčina.
- 5. októbra 1843 sa narodil Michal, rodičia boli Filip Babirát a Katarína Štibrániová. Krstní rodičia boli Michal Šimončič a Rozália Miklošovičová, zemaná.

1845

- V obci sa vyskytovali tieto priezviská.⁹⁴ Augustín, Babirát, Báčik, Balažovič, Balušák, Belička, Benedek, Blaho, Blahút, Blanár, Demovič, Dvorák, Dulaj, Fitoš, Hoblík, Holúbek, Horváth, Kanovič, Kardoš, Kyselica, Kráľovič, Krupanský, Lan-

92 Štátny archív v Bratislave: Zbierka cirkevných matrik, Rímskokat. farský úrad Bohdanovce n/Tr. Kniha sobášna 1830 – 1899, inv. č. 75, Matrica confirmatorium, s. 202.

93 KADLEČIKOVÁ, Melánia: Semerovo 1210 – 2000, Komárno 2001, s. 67.

94 Priezviská sú vypísané z matričných záznamov.

čarič, Lenivý, Lošonský, Magula, Martinkovič, Martišovič, Miklošovič, Nádaský, Ošust, Palásty, Palugyay, Petrovič, Pobiecky, Stano, Sýkora, Šimkovič, Šimončič, Štrbík, Trník, Vadovič, Vanák, Valentovič, Vlachovič, Zelenka, Žák a ďalšie.

1847

- Školu navštevovalo 20 – 25 žiakov a 5 – 10 žiačok⁹⁵ z farnosti. Učiteľom bol Imrich Toller.

1848

- Uhorský snem marcovými konštitučnými zákonmi zrušil poddanstvo,⁹⁶ a tým aj zemepánsky deviatok, cirkevný desiatok, urbárske a zemepánske povinnosti, zemepánske súdnictvo, atď. Táto udalosť rozhodujúcou mierou predznamovala ďalší dejinný vývoj. V Liptovskom Sv. Mikuláši sa 23. marca vzniesla požiadavka na účasť ľudu pri správe stolice a uplatnenie slovenčiny vo verejnej správe. Týmto ideám bol oddaný aj miestny farár, národovec Ján Blaho.

1849

- Na cholera zomrelo v Bohdanovciach 24 ľudí.

1850

- Richtárom bol Pavol Krchnák a prisažnými – Ján Martišovič, Peter Miklošovič, Ignác Horváth a Ján Miklošovič.

1852

- Začiatkom marca začalo už trvalé číslovanie domov.⁹⁷ Dom s číslom jeden mal Imrich Krchnák.

1854

- 24. novembra 1854 zomrela Eva Blahová, vdova po Jánovi Blahovi, skalickom mešťanovi, rodená Bránecká, vo veku 74 rokov. Pochoval ju 26. novembra Ján Vanek, farár boľerázsky. Bola matkou miestneho farára, národovca Jána Blahu. Jej pomník stál ešte v neďalekej minulosti, dnes je už odstránený.

1855

- V Bohdanovciach sa vyskytli 2 prípady, v Šelpiciach 7 a v Klčovanoch 1 prípad, ktorých príčinou smrti bola cholera. Zomreli aj občania židovského vierovyzna-

95 Archív Rímskokat. farského úradu v Bohdanovciach n/Tr. – Archidiakonátna vizitácia farnosti Bohdanovce n/Tr. z roku 1847. Vizitátor Adalbert Pogány.

96 Kol. autorov: Encyklopédia Slovenska, IV. zv. N – Q, Bratislava 1980, s. 365 – 366.

97 Tento predel je evidentný z matričných záznamov.

nia, napr. 29. okt. to bol 11-ročný Heinrich Schenmann, 19. nov. 35-ročný Mojžiš Fischer, 21. nov. 21-ročný Hermann Fischer a 13. dec. to bol 13-ročný Michael Fischer. Príčinou smrti aj v týchto prípadoch bola cholera. Ako tragika cholery poznamenala ľudskú existenciu, dokladá aj prípad zo Šelpíc. V dome č. 2 žila rodina Františka Ferdinandiho. Pochádzala z Olomouca a mali tu v prenájme panský mlyn. Dňa 4. sept. 1855 zomrel František Ferdinandí, 36-ročný, o deň neskôr jeho manželka Barbara, rod. Zemánková, 7. sept. ich dcérka Mária, 13. sept. ich 7-ročný syn František a 14. sept. 1855 len 5-ročný syn Jozef Ferdinandí. Takýchto príkladov by sme z čias cholery mohli uviesť viac. Opustený dom neskôr kúpila rodina Poncových, z ktorej pochádzajú všetci tunajší nositelia a potomci tohto mena.

1857

- Sviatosť birmovania udeľoval biskup Ján Scitovský.

1858

- Do tohto roku bola v dome č. 264 (dnešný majiteľ Hubert Čapla) umiestnená škola.⁹⁸ Pozostávala z jednej učebne umiestnenej v jednej veľkej miestnosti. V nej boli dva rady lavíc, každá pre štyroch žiakov. Predné rady lavíc boli nízke pre prvé ročníky žiakov. Postupne sa zvyšovali, aby zodpovedali rastu žiakov vyšších ročníkov. Učebňa mala drevenú podlahu, ktorá sa vždy cez prázdniny napúšťala olejom, ktorý slúžil ako ochrana proti drevokazným hubám. Vedľa vyvýšenej katedry stála liatinová pec, do ktorej v zime starší žiaci prikladali polená. Drevo na ohrev dodávala obec. Interiér triedy dopĺňala skriňa, v ktorej bolo zopár kníh a učebné pomôcky. Vedľa školy, spojený chodbou, bol byt učiteľa. Mal dve obytné miestnosti, kuchyňu, komoru, maštal' a sečkáreň na krmivo pre dobytok. Na školskom dvore stál chliev pre prasatá, kurník pre sliepky a tri suché záchody. Jeden pre chlapcov, druhý pre dievčatá a tretí pre učiteľovu rodinu. Voda sa brala z obecnej studne vyhlbenej na ulici. V škole pôsobil jeden učiteľ, ktorý bol organistom a obecným notárom. Žiaci prvého ročníka písali tyčinkou mastenca (griffom) na kameninové tabuľky. Žiaci vyšších ročníkov písali husím brkom, ktoré im upravoval učiteľ, neskôr už ocelovým perom do písaniek z drevitého papiera. Perá sa namáčali do sklenených baniek s atramentom. Tie boli zapustené do školských lavíc. O jeho dolievanie sa starali starší žiaci. Školské potreby kupovali rodičia, atrament obec. Pri nízkych teplotách a snehových závejoch bola účasť na vyučovaní nízka, lebo deti si nemali čo obliecť ani obuť. V Bohdanovciach učebný a výchovný systém predstavovala triviálna škola. Ešte koncom 19. storočia sa

⁹⁸ Bola to typická dedinská triviálna jednotriedka, kde sa okrem náboženstva učilo čítanie, písanie a rátanie.

Budova školy

chodievalo do školy iba v zime, a to od sviatku Všetkých svätých (1. novembra) do sviatku sv. Jozefa (19. marca).

1860

- V tomto roku sa ukončila prvá stavba školy na mieste, kde stál učiteľský byt. Vecný náklad znášali Bohdanovce, Šelpice a prispeli aj Klčovany, lebo klčovské deti do roku 1897 chodili do Bohdanoviec.

1861

- Nevídané búrky v dňoch 23. júna, 28. júla, 3. a 10. augusta narobili v Bohdanovciach, ale aj v okolitých dedinách obrovské škody na poľnej úrode a majetku občanov.⁹⁹

1863

- V dňoch 1. februára a 25. mája sa veľmi zdvihla hladina potoka a vyliala sa z brehov.
- 13. decembra bola veľká víchrica. V dedine váfala roľníkom stodoly a vyvracala stromy. Veľa stromového porastu jej padlo za obeť aj v Malých Karpatoch.

1864

- 19. júla 1864 tu napoludnie vypukol oheň, pri ktorom zhorelo 28 stodôl.

⁹⁹ Xerokópia rukopisných poznámok. Z tohto fragmentálneho prameňa sme vybrali udalosti týkajúce sa obce. Za poskytnutie dokumentu ďakujem Zuzane Nádaskej.

- 21. augusta 1864 sa narodil Štefan Holček. Ako učiteľ pôsobil v Krakovanoch, v Smoleniciach a v Lošonci. Od roku 1894 celých 33 rokov účinkoval v Bohdanovciach ako učiteľ – organista. Rád spomínal, že slúžil miestnym žiakom toľko, čo chodil Kristus po tejto zemi.

1866

- V tomto roku bol zaznamenaný posledný hromadný výskyt cholery. V Bohdanovciach zomrelo 12, v Šelpíciach 5 a v Klčovanoch 21 ľudí.¹⁰⁰ Túto epidémiu priniesli vojaci z prusko-rakúskej vojny, ktorí sa po bitke pri Hradci Králové presúvali cez územie západného Slovenska.
- Podľa nemeckej štatistiky¹⁰¹ mala obec 1723 katastrálnych honov ornej pôdy, 27 lúk, 192 pasienkov a 69 katastrálnych honov pripadlo na neproduktívne plochy, napr. cesty a podobne.
- V obci bol jeden mäsiar,¹⁰² traja mlynári, traja krčmári a jeden kováč.
- Na vzdelávanie detí¹⁰³ tu bola jedna škola, mala jednu triedu a dvoch učiteľov. Navštevovalo ju 50 žiakov a 40 žiačok. V školopovinnom veku však bolo 63 žiakov a 52 žiačok.

1867

- Je to obdobie rakúsko-uhorského vyrovnania, štátoprávna reforma v habsburskej monarchii bola prijatá v Uhorsku¹⁰⁴ zákonným článkom 12/1867 a v Rakúsku decembrovou ústavou, článkom 146/1867. Centralizovaná ríša sa stala federálnym súštátom pod názvom Rakúsko-Uhorsko. Panovník František Jozef I. bol k vyrovnaniu nútený pristúpiť po porážke v rakúsko-pruskej vojne v roku 1866. Definitívne sa potvrdila nadvláda Maďarov nad nemaďarskými národmi Uhorska.

1869

- 7. februára 1869 si Jozef Baláž z Dolných Orešian bral Máriu Palásty z Bohdanoviec. Ženich mal 25 rokov, nevesta 19, boli slobodní. Ženichov svedok bol Anton Chovanec, mlynár, nevestin svedok bol Ján Kosnač, učiteľ a organista.

100 Štátny archív v Bratislave. Zbierka cirkevných matrik. Rímskokat. farský úrad Bohdanovce n/Tr. Matrika zomrelých 1860 – 1881, inv. č. 78

101 Statistische nachweisungen uber das Presburger comitat. Pressburg MDCCCLXVI (1866), s. 54 – 55.

102 Tamže, s. 124.

103 Tamže, s. 286 – 287.

104 Kol. autorov: Ottova encyklopédia Slovensko A – Ž. Bratislava 2006, s. 705.

1870

- 12. mája bola veľká prietrž mračien, utopili sa dva kusy hovädzieho dobytká. Padal aj ľadovec, ktorý zničil porasty raže v južnej časti chotára a zasiahol aj polia patriace k Trnave.
- 14. septembra 1870 sa uskutočnilo prvé valné zhromaždenie Spolku sv. Vojtecha v Trnave.¹⁰⁵ Za prvého hlavného jednatela zvolili Jána Blahu, miestneho farára, rodáka zo Skalice. Patrí aj medzi zakladajúcich členov Matice slovenskej. Vo výbo-re spolku boli z Bohdanoviec: Ján Bernadič, Michal Chovanec, Štefan Chovanec a Jozef Krchnák. Z Bohdanoviec v roku založenia spolku, teda v roku 1870, boli členmi: Ján Bernadič, Štefan Černý, Alžbeta Blahová, Ján Blaho, Leopold Dušanič, Helena Harmayová, Ignác Horváth, Jozef Horváth, Štefan Klokner, Ján Kosnác, Michal Kosnác, Ignác Krchnák, Michal Krchnák, Michal Krchnák ml., Pavel Krchnák, Florián Martinkovič, Michal Martišovič, Imrich Miklošovič, Michal Miklošovič, Pavol Miklošovič a Gašpar Vanák. Z filiálky Šelpice to boli: Mária Bednárová, Jozef Černý, Štefan Černý, Leopold Dušanič, Michal Kosnác, Imrich Krchnák, Ignác Križanovič, Imrich Križanovič, Ján Kuracina, Jozef Kuracina, Ignác Macák, Štefan Madunický, Imrich Martinkovič, Michal Martišovič a Ján Vadovič. Z filiálky Klčovany to bol čizmársky tovariš Michal Hudcovič a Štefan Nemeček.
- Významnou úlohou spolku bolo, že v časoch, keď bola zatvorená Matica slovenská, na poli kultúrnej a národnej suploval jej činnosť.
- Obecné zriadenie bolo v Uhorsku upravené zák. čl. XVIII/1871¹⁰⁶ a V/1876, doplnené zák. čl. XXII/1886. Predsedom obecného zastupiteľstva bol richtár. Obecné predstavenstvo pozostávalo v malých obciach z richtára, jeho námestníka, dvoch prisázných a notára. Tento právny systém s určitými zmenami zákonodarného systému prvej ČSR platil vo svojej podstate až do prijatia zákona o národných výboroch v roku 1945.

1872

- V obci sa vyskytovali aj tieto židovské mená: Samuel Diamant, Markus Rozenák a Jakub Spielmann.

1873

- Na pečiatke obce z roku 1873 je nápis *GEMEINDE BOGDANOCZ*.
- Bola veľká neúroda raže. Ľudia nezožali ani toľko, koľko semena dali do polí. Úroda jačmeňa a zemiakov bola dostatočná, takže sa ľudia živili jačmenným

105 Spolok sv. Vojtecha založený a do života uvedený dňa 14. septembra r. P. 1870. Skalica 1872, s. 10 – 12.

106 REMENÁR, Albert: Radošovce 1208/9-1998. Bratislava 1999, s. 64.

a zemiakovým chlebom. Hlavnou chlebovou obilninou v tom čase bola raž a ražná slama sa používala ako krytina na strechy domov a hospodárskych budov.

- 13. júla bola veľká búrka a následkom blesku zhořeli domy č. 33, 34 a 35.

1876

- Miestny učiteľ Ján Kováčik tu pripravil s deťmi na fašiangy prvé divadelné slovenské predstavenie. Vybral aj úryvok z hry Jakuba Grajchmanna, Romanca.¹⁰⁷
- Zákon o obecnom zriadení z roku 1876 po prvý raz stanovil kompetencie richtára, ktorý mal hájiť nielen záujmy zemepána, ale aj štátu. O nejakých povinnostiach richtára voči spoluobčanom sú len nepatrné zmienky, predovšetkým tam nenachádzame ustanovenia o nejakom obhajovaní záujmov voči zemepánovi. Richtár musel predovšetkým vykonávať príkazy zemepána. Bol síce ustanovený ako prostredník medzi ním a spoluobčanmi, ale vždy stál na strane zemepána. Do funkcie richtára boli ustanovení najbohatší gazdovia, teda virilisti, lebo mali k nemu bližšie a ručili svojím majetkom. Okrem toho, že richtár mal dbať, aby občania riadne plnili svoje daňové povinnosti, dbal o verejný poriadok, mal na starosti opravu ciest a mostov na území obce, mal plniť kontribúcie voči armáde a starať sa o hospodárenie obce s jej vlastným majetkom. Do jeho oblasti patrilo najímanie nočných strážnikov, obecných pastierov a bubeníka. Pri plnení úloh richtárovi pomáhali prisažní a notár. Prisažní boli volení občanmi, notár bol menovaný štátnymi orgánmi.¹⁰⁸

1877

- Zákonom z roku 1876 bolo nariadené založiť školské stolice. Školskú stolicu v Bohdanovciach založili 30. septembra 1877. Tvorili ju: Ján Blaho, farár – predseda (zo zákona), Ján Kováčik, učiteľ – notár, Štefan Klokner – svetský predseda a členmi tohto orgánu boli: Pavel Krchnák, Ján Bernadič, Matej Čápka, Ignác Krchnák mladší, Florián Martinkovič, Imrich Krchnák, Ján Vadovič a Štefan Černý. Členom školskej stolice mohol byť iba bezúhonný občan, katolík, proti ktorému nebolo vedené stíhanie ani zo strany svetskej, ani cirkevnej vrchnosti. Musel mať záujem o školskú problematiku, musel vedieť čítať a písať, tešil sa všeobecnej vážnosti a viedol prikladný spôsob života.

1880

- Uskutočnila sa komasácia chotára a zároveň segregácia. Pri komasácii šlo o sceľovanie pozemkov a segregácia riešila oddelenie panskej pôdy od pôdy roľníkov, teda bývalých poddaných.

107 ČAVOJSKÝ, Ladislav: Divadlo v Trnave. Bratislava 1982, s. 9.

108 MICHAL, Gašpar.: Horné Trhovište v zrkadle doby. Hlohovec 2011, s 231 – 232.

1881

- 15. decembra 1881 pochovali ako prvú na novozriadenom cintoríne vo filiálke Šelpice Alžbetu Vadovičovú, rodenú Vlachovičovú, 71-ročnú vdovu.¹⁰⁹
- Vedľa severnej časti katolíckeho cintorína v Bohdanovciach bol zriadený aj cintorín židovský.¹¹⁰ Začiatkom 90-tych rokov minulého storočia sa pri úpravách cintorína zrušil a časť pomníkov sa vyviezla do priestoru obecnej tehelne, ktorá sa zaspávala.

1882

- 4. februára sa rodičom, Jozefovi Slamkovi a Rozálie Štetinovej narodili trojčatá: Veronika, Peter a Pavol. Rodičia neboli starousadlíci, ale pracovali tu ako sluhovia.
- 2. septembra 1882 zomrela Domicella Alžbeta Nagy, rod Palugyay, vdova z Bohdanoviec. Pochovali ju 4. septembra.

1883

- 10. novembra 1883 bola zriadená poštovňa s názvom *BOGDANÓCZ*. Od roku 1899¹¹¹ do 23. januára 1908 sídlil poštový úrad na novozriadenej železničnej stanici a v kolopise pečiatky mal nápis *BOGDÁNY-SELPŐCZ*.

1884

- V bohdanovskom chotári sa začalo s výsadbou viníc. Prvý začal vysádzať Anton Lošonský. Za poddanstva mali Bohdanovčania vinice v Horných vinohradoch v katastri Šelpíc. Tie založili páni Červeného Kameňa už začiatkom 16. storočia. Bola to najvýhodnejšia poloha pre pestovanie vinnej révy v oblasti. V sedemdesiatych rokoch minulého storočia JRD túto lokalitu rozoralo. Vinice Gajdareň v šelpickom chotári vysadili po komasácii, ktorá tam bola v roku 1881. Dnes je lokalita spustnutá a neobrábaná.

1889

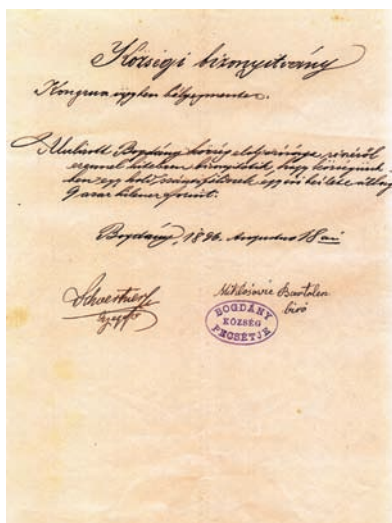
- 7. mája posvätil dekan Pavol Jedlička nový organ.¹¹² Za 1200 zlatých ho vyhotovil bratislavský organár Možný.

¹⁰⁹ Údaj prevzatý z príslušnej matriky zomrelých.

¹¹⁰ Dnes je priestor spustnutý, neudržiavaný.

¹¹¹ Kol. autorov: Monografia Česko-slovenských poštových známok, diel XV. Poštové pečiatky na území Slovenska od roku 1752 do roku 1918. Bratislava 1994, s. 123 – 124.

¹¹² KRUPANSKÝ: Pútnik Sw. Wojtešský, ročník 17. 1. júna 1889, č. 6, s. 45.

Listina z roku 1896

Fundacionálny list z roku 1905

1890

- 6. júna 1890 bola veľká búrka. Trnavčanovi Krištofikovi v bohdanovskom chotári blesk usmrtil dvoch koňov. O dva týždne sa búrka opakovala a krúpy zničili úrodu jačmeňa na koreni na poliach za dedinou.

1891

- Patrón kostola Ján Pálfi daroval šindel na opravu strechy kostola.

1893

- 1. februára 1893 zomrel Štefan, syn Martina Dopiera a Anny Magulovej, mlynárov. Pochovali ho na novozriadenom cintoríne v Šelpiciach. Chlapec mal 24 dní.

1894

- 26. mája 1894 o pol dvanástej hodine predpoludním začalo horieť v dome u Kráľoviča. Zhorelo 33 domov a 13 stodôl. Toto bola najväčšia písomne doložená a zaznamenaná katastrofa spojená s ohňom. Zhorela asi polovica dediny.

1895

- Dňa 22. júna 1895 sviatosť birmovania vo farnosti prijalo 244 birmovancov. Nasledovali birmovky v roku 1902 a 1910.¹¹³

113 Archív Rímskokat. farského úradu Bohdanovce nad Trnavou. Za informácie ďakujem farárovi Mgr. Františkovi Mrkvovi.

- V máji sa pod bohdanovskými kapustnicami utopil šelpický kostolník Imrich Krchnák.

1897

- 14. decembra 1897 bol otvorený úsek trate Trnava – Smolenice (21,1 km) a Jablonica – Kúty (32,1 km).¹¹⁴ K otvoreniu úseku Trnava – Kúty (Nagyszombat – Kuttli) došlo až po dokončení vyše 900-metrového tunela pod hrebeňom Malých Karpát dňa 11. júna 1898. Trať stavala spoločnosť Uhorskej severozápadnej miestnej železnice (Magyar Északnyugati hélyi érdekú vasút). Železničná stanica sa volala Bogdány-Selpöcz, od roku 1918 do roku 1928 Bogdanovce-Šelpice. Vlakmi na tejto trati sa od roku 1898 až do 1. júna 1960 prepravovali aj poštové zásielky.¹¹⁵ Po tomto dátume prevzali dodávku a rozvážku vlakovkej pošty vozidlá Československej pošty.
- Do tohto roku navštevovali miestnu školu aj žiaci z Klčovian.

1902

- Na jar sa ukazovala sľubná úroda hrozna, ale v druhej časti leta hrozná uschli a vinohradníci nemali čo oberať.

1903

- 18. apríla neočakávane napadlo také množstvo snehu, že ľudia ho museli odhadzovať z ciest, aby boli prechodné.

1904

- 19. júla 1904 zhoreli domy čísla 6, 7, 8 a 9. Židovská rodina Spielmanovcov bola tak postihnutá, že im zostalo iba to, čo mali na sebe, keď utekali pred ohňom.

1906

- 10. januára, hneď v prvých minútach po polnoci pocítili obyvatelia obce zemetrasenie. Centrum bolo v intenzívnej seizmickej oblasti Dobrá Voda, ktorá bola najaktívnejšou slovenskou seizmickou oblasťou.
- Jednatelom Spolku sv. Vojtecha bol Michal Babirát.

1907

- Bola postavená nová štátna škola v Šelpiciach.¹¹⁶ Šelpickí žiaci prestali navštevovať miestnu školu. Za riaditeľa bol 16. októbra vymenovaný Augustín Rozkošný,

114 100 rokov trate Trnava – Senica – Kúty.

115 HALLON, Pavol: Poštovníctvo na Záhorí. Bratislava 1988, s. 204.

116 BABIRÁT, Marián: Šelpice 1249 – 1994. Obecný úrad Šelpice 1994, s. 82.

narodený 13. novembra 1885 vo Vrbovom.¹¹⁷ Učiteľský ústav absolvoval v roku 1905 v Ostrihome. Pred príchodom do Šelpíc učil dva roky v Boleráze. Vzhľadom k neskorým dokončovacím prácam a ťažkostiam so zabezpečením inventáru školské vyučovanie začalo 3. decembra 1907. Zapísaných bolo 74 detí, z toho 37 chlapcov a rovnaký počet dievčat.

- Ján a Katarína Martišovičovi dali postaviť sochu sv. Floriána, patróna požiarnikov v strede obce.
- Vznikli Apponyho školské zákony – články 26 a 27 uhorského zákonníka z roku 1907, ktoré prehlbovali riadiacu a kontrolnú úlohu štátu v školách v duchu veľkomaďarskej štátnej ideológie. Praktickým cieľom bolo urýchlenie násilného procesu duchovnej a rečovej maďarizácie školopovinnej mládeže nemaďarských národov Uhorska,¹¹⁸ zabezpečenie bezvýhradného pôsobenia učiteľstva v duchu veľkomaďarskej štátnej idey. Materinskému jazyku sa venovala iba hodina týždenne. Opätovne sa uzákonila 6-ročná školská dochádzka. Vyučovalo sa od októbra do mája. Okrem dovtedajších základných predmetov sa do učebných osnov dostal aj dejepis, zemepis a prírodné vedy. Najväčší dôraz sa však kládol na výučbu maďarčiny. Od žiakov aj z čisto slovenského prostredia sa očakávalo, že túto reč budú po šesťročnej školskej dochádzke ovládať slovom a písmom. Ak boli v škole výsledky dobré, učiteľ bol honorovaný, naopak, ak boli slabé, hodnotilo sa to ako nedostatok pedagogických vedomostí alebo nedostatok dobrej vôle. Žiaci v tomto jazyku museli zdraviť učiteľa a modliť sa pred a po skončení vyučovania. Tento násilný tlak sa viac uplatňoval na štátnych školách, napr. v Šelpiciach, lebo učiteľa neplatila obec, ale platil ho štát.
- Na moste cez Trnávku, ktorá rozdeľuje katastrálne územie Bohdanoviec a Šelpíc stojí socha sv. Jána Nepomuckého s textom na podstavci: *SV. JANE NEPI! ORODUJ ZA NÁSI! ZO ŠTEDROSTI DVOCH SESTRY TERÉZIE A ROZINY SA VYSTAVILA SOCHA TÁTO ROKU 1907.*

Socha sv. Filoména z roku 1907

117 Pamätník slovenského školstva za účinkovania prezidenta T. G. Masaryka, zostavil A. S. Žitavský. Bratislava 1936, s. 307.

118 Kol. autorov: Encyklopédia Slovenska I. zv. A – D. Bratislava 1997, s. 63.

1908

- Poštový úrad bol umiestnený v dome Ignáca Krajčoviča. Vtedy tam zriadili aj telefónnu linku a telegraf. Dnes sídlo firmy Elvýro.

1909

- Na lodi Raglan Castle medzi 377 pasažiermi, ktorí doplávali 20. marca 1909 do Ameriky boli aj títo Bohdanovčania: Dominik Babirát – 19-ročný, Vendelín Čápka – 18 r., Vítus Čápka – 25 r., Pavol Horváth – 20 r. Ján Kvetan, Dominik Babirát a Vendelín Čápka odišli do Lansfordu v Pensylvánii a pracovali v baniach. Imigračné úrady pri vylodení zisťovali zdravotný stav, finančnú hotovosť prichádzajúceho a miesto pobytu v USA a rad podobných praktických údajov.¹¹⁹

1910

- Podľa cirkevného schematizmu pre rok 1910 mali Bohdanovce (Bogdány) 750 katolíkov, 2 obyvateľov helvétskeho vyznania a 36 Židov. Patrónom kostola bol gróf Ján Pálfi starší. Vo farnosti existovala Ružencové bratstvo¹²⁰ a Spoločnosť Božského srdca Ježišovo.¹²¹ Okrem Klčovian a Šelpíc do obvodu farnosti patrili aj Kanovičov majer (Paulintanya), kde žilo 16 katolíkov a Nemečanka (Nemcsénypuszta), kde napočítali 46 katolíkov. Bohdanovská farnosť s filiálkami a príslušnými majermi mala ako celok 1676 katolíkov, 2 obyvateľov helvétskeho vierovyznania a 43 Židov. Farárom bol Mikuláš Kováč (Kovách), narodený 19. novembra 1843, ordinovaný 25. júla 1869.

1911

- Obec patrila pod notariát Boleráz, predtým to boli Špačince.

1912

- 1. júla 1912 sa narodil Pavol Pobiecky. Po štúdiách v Šaštíne sa venoval štúdiu teológie a v talianskom Turíne ho v roku 1943 vysvätili za kňaza. Primičnú svätú omšu v rodisku mal 1. augusta 1943. Vyučoval dogmatiku v Hronskom sv. Beňadiku a vo Svätom Kríži nad Hronom. Po zásahu silových štátnych zložiek v roku 1950 bol internovaný v Podolínci. Za pokus o prekročenie hraníc ho v roku 1952 odsúdili na 13 rokov väzenia a stratu občianskych práv na ďalších 10 rokov, neskôr bol amnestovaný. Prof. Pavol Pobiecky, SDB sa celé desaťročia zaoberal archeologickým výskumom obce a spisovaním jej dejín. Ovocie jeho výskumov

119 Archív autora.

120 MIŠUTH, Viktor: Z dejín farnosti Suchá nad Parnou. 2012, s. 208 – 209.

121 Schematismus cleri archidioecesi Strigoniensis. Esztergom 1910.

Čizvársky výučný list Vendela Štefaničku

obohacuje zbierkový fond Archeologického múzea SNM v Bratislave. Prof. Pavol Pobiecky, SDB zomrel 18. apríla 1983 a je pochovaný v rodisku.

1913

- Podľa cirkevných matrik¹²² bolo v Bohdanovciach 22 krstov, v Šelpiciach 20 a v Klčovanoch pokrstili 15 detí, spolu 57. V tom istom roku v Bohdanovciach pochovali 7 ľudí, v Šelpiciach tiež 7 a v Klčovanoch bol jeden pohreb. Za farnosť teda spolu bolo 15 pohrebov.

1914

- Vojenský odvedenci z Bratislavskej župy, teda aj Bohdanovčania, za čias Rakúsko-Uhorska nastupovali na výkon vojenskej služby k uhorskému pešiemu pluku „Freiherr von Dávid“ č. 72. – Ungarisches Infanterie Regiment „Freiherr von David“ Nr. 72. Pluk bol založený v roku 1860 a národnostné zloženie bolo toto: 20% Nemcov, 28% Maďarov, 51% Slovákov a 1% tvorili príslušníci iných národností monarchie. Sídлом plukovního odvodného okresu bola Bratislava, preto sa mu hovorilo Bratislavský. Pluk bol súčasťou 14. pešej divízie a V. armádneho zboru. Veliteľom bol plukovník Ernst Wossala. Pluk mal farbu límcových výložiek – ble-domodrá (lichtblau) a zlaté gombíky na uniforme. Do tohto divízneho zoskupenia patril aj 71. peší pluk trenciansky. Ten mal zastúpenie Slovákov až 85%. Bol

122 Archív Rímskokatolíckeho farského úradu v Bohdanovciach nad Trnavou.

doplnáňy z trenčianskej, liptovskej a oravskej župy. Límcová identifikačná farba bola račia červená (krebrot). V čase vypuknutia prvej svetovej vojny malo Rakúsko-Uhorsko 102 peších plukov.¹²³

Pozdrav z roku 1914 adresovaný do Bohdanoviec

- Bola postavená budova školy. Stavbu vykonal staviteľ Jozef Šimáček z Trstína za finančný obnos 40 000 korún. Starú triedu s vchodom a kabinetom prestaval na byt druhého učiteľa.¹²⁴ Škola bola do roku 1924 jednotriedna, od roku 1924 do roku 1932 dvojtriedna a od 1. septembra 1932 trojtriedna.

1916

- Na potreby vojny boli rekvirované dva zvony zo zvonového stanovišta farského kostola. Jeden mal 235 a druhý 280 kg.
- V spojitosti s vojnou nastal všeobecný nedostatok a do roľníckych domcov čoraz častejšie zavítala bieda. Otcovia rodín boli na frontoch a detské ruky ich nahradzovali pri gazdovstvách. Veľmi sa zhoršila aj dochádzka detí do školy. Chlieb sa piekol z kukuričnej múky, chýbalo mlieko, cukor, soľ, petrolej a uhlie. Svetilo sa acetylénom vyvíjaným z karbidu, deti zberali žihľavu, z ktorej sa robili látky, ostružinové a jahodové listy na čaj pre vojakov. Štátna moc rekvirovala ľuďom predmety z cínú, medi a mosadze. Bol zavedený lístkový systém, ľudia si doma varili mydlo, fajčiari kvôli nedostatku tabaku fajčili rôzne sušené rastliny. Aktivity pri zdieraní a sužovaní obyvateľstva zo strany štátnych úradov akoby nepoznala hraníc, a preto nie div, že sa hnev ľudu obracal proti nim. Ľudia boli nútení upisovať vojnové pôžičky, ktoré sa po vojne stali bezcennými.

123 JUNG, Peter: Rakousko-uherská armáda za první světové války. Brno 2007, s. 23 – 27.

124 Archív autora. Kópia školskej kroniky Rímskokat. ľudovej školy v Bohdanovciach od roku 1922 – 1944.

1917

- Prvýkrát v histórii bol zavedený letný čas. Poludnie bolo o jedenástej hodine.
- Panoval všeobecný nedostatok potravín. Peniaze stratili hodnotu a ľudia boli nútení dávať mlynárom za múku husi, kurčatá a kozliatka.

1918

- 20. októbra 1918 sa narodil Vendelín Nádaský (otec Jozef, matka Cecília, rod. Vadovičová). Maturoval na trnavskom gymnáziu¹²⁵ v roku 1939. Pracoval v úradníckych funkciách na viacerých miestach.
- V rokoch prvej svetovej vojny padlo 26 Bohdanovčanov. Za každým menom je uvedený vek vojaka a za pomlčkou rok, kedy padol. Domov sa už nevrátili títo naši občania: Ján Heriban, 23 – 1916, Tomáš Trník, 31 – 1916, Pavel Beluský, 43 – 1916, Pavel Polakovič, 22 – 1917, Peter Polakovič, 26 – 1915, Viktor Gajarský, 21 – 1915, Anton Miklošovič, 24 – 1914, Ján Heriban, 48 – 1916, Augustín Miklošovič, 32 – 1914, Ferdinand Valner, 41 – 1916, Benjamín Kúdela, 23 – 1918, Ferdinand Petrašovič, 21 – 1915, Michal Piaček, 31 – 1915, Dominik Halač, 20 – 1916, Ján Dobšovič, 26 – 1915, Jozef Vadovič, 33 – 1915, Michal Indrišek, 44 – 1917, Ladislav Blaho, 22 – 1916, Ján Heriban, 18 – 1916, Štefan Ondriš, 30 – 1918, Vincent Herceg, 27 – 1918, Štefan Beško, 36 – 1915, Ján Horvát, 35 – 1918, Pavel Braniša, 20 – 1918, Mikuláš Revický, 26 – 1915 a posledným v rade padlých bol Michal

Vojaci – medzi nimi aj Bohdanovčan Ján Dobšovič stojaci tretí zľava

¹²⁵ MOLNÁR, Július, MATOUŠEK, Branislav, HORVÁTH, P.: Gymnázium Jána Hollého v Trnave v prvej polovici 20. storočia.1900 – 1953. Trnava 2009, s. 188.

Plavka, ktorý položil svoj život ako 35-ročný v roku 1916.

- Zápisnica obecného zastupiteľstva zo 14. augusta 1918¹²⁶ bola písaná ešte v maďarčine. Richtárom bol Jozef Krchnák.
- V noci z 3. na 4. novembra vyrabovali miestnych židovských obchodníkov.
- V dňoch 20. a 21. novembra maďarskí delostrelci z priestoru Trnavy ostreľovali obec. Jeden granát dopadol na dom rodiny Krchnákovej, zranil dvoch ľudí, dva padli do humna Jána Martišoviča, jeden vybuchol v poli a posledný zasiahol južnú časť kostolnej veže, kde dodnes označuje miesto zásahu. Maďari do obce prišli hľadať a vyháňať Čechov. Keď ich tu nenašli, z pomsty podpálili mlynárovu stodolu a ďalšiu v tehelni.
- V jeseni vypukla španielska chrípka, ale tu nenadobudla charakter masovej epidémie, resp. je ťažké určiť, koľko ľudí jej podľahlo. Prvý vírus tejto choroby sa objavil v USA. V priebehu prvej svetovej vojny ho americkí vojaci preniesli do Európy, kde nemoc zabíjala až do konca roka 1920.¹²⁷

Dominik Babirát
príslušník XIV. horskej brigády
*21. 8. 1889 †29. 10. 1978

1919

- V roku 1919 patrili Bohdanovce (Bogdánovce) do Bratislavskej župy¹²⁸ a v jej rámci do VII. slúžnovského okresu Trnava. Bolo tu 115 domov. V obci žilo 732 obyvateľov, z toho 362 mužov a 370 žien. K česko-slovenskej národnosti sa hlásilo 727 obyvateľov, k nemeckej piati obyvateľia. Podľa vyznania tu žilo 721 katolíkov a 11 obyvateľov židovského vierovyznania.

1920

- 26. mája 1920 sa narodila Vilma Valentovičová. Absolvovala Učiteľský ústav v Trnave¹²⁹ a pôsobila v Trnave, Cíferi a Boleráze. V roku 1946 sa vydala za Elemíra Halása a ako učiteľský manželský pár odišli učiť do Dolného Dubového, kde s manželom pôsobila celý život. Zomrela 17. apríla 2005.

126 Štátny archív v Bratislave, (Ďalej ŠABA) pobočka Trnava, Obvodný notársky úrad Boleráz, a ďalej ObNÚ) Zápisnice obecného zastupiteľstva Bohdanovce 1913 – 1925, inv. č. 17.

127 Podľa odhadov jej v Európe podľahlo viac ľudí, ako zomrelo na bojiskách I. svetovej vojny.

128 Zoznam miest na Slovensku dľa popisu ľudu z roku 1919. Bratislava 1920, s. 14.

129 KUBIŠ, Stanislav a kol.: Dolné Dubové 1262 – 2012. Dolné Dubové 2012, s. 342 – 343.

- Obecný výbor uskutočnil 20. decembra u obecného richtára dražbu obecného poľovného práva. Doba prenájmu trvala 6 rokov,¹³⁰ a to od 1. februára 1921 do 31. januára 1927. Poľovná plocha predstavovala rozlohu 1121 katastrálnych honov. Výkričná cena bola 400 korún za rok prenájmu. Poľovku vylicitoval Ján Selecký za ročné nájomné 3400 korún. Na základe žiadosti prenajímateľa mu bola táto suma od 1. februára 1922 znížená na 2400 korún ročne. Dôvodom boli zmeny v hospodárskych pomeroch a skutočnosť, že cena zveriny klesla.

Podpis Štefana Holčeka a pečiatka školy

1921

- Podľa sčítania ľudu z 15. februára 1921 mali Bohdanovce 110 domov a 152 bytových jednotiek. Obec mala 756 obyvateľov, z toho 384 mužov a 372 žien.
- Obecné zastupiteľstvo doporučovalo, aby bol Vendelín Pobiecky obchodným vedúcim u potravinového družstva.
- Podľa zápisu obecný výbor¹³¹ v roku 1921 tvorili: Jozef Nádaský, richtár, Rudolf Koššovič, notár, Ján Klokner, Ján Krchnák, Ján Lošonský, Jozef Čápka, Peter Čápka, Ondrej Štrbík, Štefan Zhorelický, Ján Kvetan, Jozef Horváth, František Selecký, Michal Zachar, Jozef Vanák, Vincent Miklošovič a Juraj Kúdela.
- Boli vyhotovené nové zvony a 21. novembra 1921 osadené vo zvonovom stanovišti. Väčší je zasvätený patrónom kostola a je na ňom nápis: *NA ČEST SV. APOŠTOLOV PETRA A PAVLA OBETOVALI FARNÍCI BOGDÁNOVSKÝ A ŠELPICKÝ R. 1921*. Zvon stál 21 000 korún a vyhotovila ho firma R. Manousek a spol. v Brne. Menší zvon má nápis: *DAROVALI NA ČEST SVOJICH*

Atmosféra starých čias

130 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Zápisnice obecného zastupiteľstva 1913 – 1925, inv. č. 17.

131 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Zápisnice obecného zastupiteľstva 1913 – 1925.

PATRONOV IGNÁC A ALŽBETA MIKLOŠOVIČ V BOGDÁNOVCIÁCH ZA PUISOBENIA FARÁRA MIKULÁŠA KOVÁCH.

1922

- Novým administrátorom fary sa stal Jozef Sučan. Narodil sa 4. februára 1874 v Nových Zámkoch. Kňazskú vysviacku prijal 12. júna 1897. Kaplánoval v Trstíne, potom bol farárom na Bukovej. V roku 1925 sa tu stal farárom. Podľa cirkevného schematizmu¹³² do obvodu farnosti Bohdanovce nad Trnavou patril aj majer Nový dvor.
- Za obecného kišbira zvolili Jozefa Krajčoviča za ročný plat 1000 korún, hlásnici Štefan Lenivý a Ondrej Špaček mali každý po 1400 korún ročne, strážnici Cyril Horváth a František Belica mali spolu 1600 korún za rok. Hájnik Michal Demovič mal ročne za jeden katastrálny hon¹³³ 1 kg raže. Pastier Cyril Horváth dostával ročne za jednu sviňu, ktorú pásol, 11 kg raže. Prenájom obecného bujaka na 15 mesiacov vydražil Jozef Krchnák za ročné prenájomné 6400 korún. Vydržiavanie obecného kanca vylicitoval Štefan Zhorelický za ročný prenájom v sume 2000 korún, a to od 1. januára 1922 do 31. decembra 1922.
- Vatikán vyňal 29. mája 1922 z Ostrihomskej diecézy jej časť ležiacu na slovenskom území a dal ju do správy Trnavskej apoštolskej administratúry. Za prvého apoštolského administrátora vymenoval pápež Pius XI. neskoršieho biskupa ThDr. Pavla Jantauscha.¹³⁴
- 25. októbra 1922 bola birmovka. Sviatosť prijalo 270 birmovancov.
- Parceláciou pozemkov v rokoch 1922 – 1927 sa do obce dostali rodiny, ktoré sem prišli z Čadce, Starej Bystrice, od Púchova, z Beluše, zo Strečna, atď. Takto sa sem dostali aj mená: Revický, Bartek, Gapko, Šulavík, Daniš, Plaštiak, Kubla, Revák, Urgošík, Polák, atď. Usadili sa predovšetkým na majeri v dedine a na majeri Dolina v severnej časti katastra.¹³⁵
- Po vyhlásení Československej republiky 28. októbra 1918 sa ukázalo veľkým problémom, že na Slovensku nebol žiadny Slovák biskupom.¹³⁶ Pre usporiadanie cirkevných pomerov vymenoval pápež Benedikt XV. troch slovenských biskupov – Mons. Karola Kmeťku pre Nitru, Mons. Mariána Blahu pre Banskú Bystricu a Mons. Jána Vojtaššáka pre Spiš.
- Škola bola jednotriedkou. Navštevovalo ju 90 detí, z toho 49 chlapcov a 41 dievčat.

132 Bol to majer ležiaci severovýchodne od majera Dolina, ktorý dnes slúži na rekreačné účely majiteľom stojacich domov.

133 Katastrálny hon (jutro) je plocha poľa o výmere 1600 štvorcových siah, t.j. 5457 m².

134 P. R. (Peter Radványi) Novinky z radnice, ročník XXIII, č. 4, máj 2012, s. 12.

135 Pamätná kniha obce Bohdanovce nad Trnavou 1934 – 1940.

136 Zostávajúci boli Maďari a tí nemali pochopenie pre nové politické pomery.

Zakladajúci členovia obecného hasičského zboru v r. 1924

Budova pošty, dnes sídlo firmy ELVÝRO

1923

- 10. januára 1923 bola založená Roľnícka beseda Bohdanovce,¹³⁷ spolok na podporovanie a vzdelávanie roľníkov. Predsedom bol Vincent Horváth, námestníkom Michal Horváth, jednatelom Jozef Gallus, jeho zástupcom Michal Miklošovič a pokladníkom Vendelín Braniša.
- 20. januára 1923 sa narodil Augustín Valentovič. Po maturite na osemročnom gymnáziu v Kláštore pod Znievom začal študovať na FF UK v Bratislave klasickú filológiu. V roku 1946 začal pracovať v Spravodajskej agentúre Slovenska v Prahe, kde bol za protikomunistické postoje v roku 1949 zatknutý a 1. júna 1950 odsúdený za trestné činy velezrady a vyzvedačstva na 14 rokov. Prešiel niekoľkými väzeniami a tábormi. Amnestovaný bol 9. mája 1960 a dokončil si štúdiá. V 90-tych rokoch vyučoval klasické jazyky na Trnavskej univerzite a na FFUK v Bratislave. Zomrel 19. júla 2010 v Bratislave.
- 16. septembra 1923 sa na Slovensku a Podkarpatskej Rusi uskutočnili prvé obecné voľby podľa ústavného zákona.¹³⁸ Z nich vyšlo toto obecné zastupiteľstvo: Ján Kvetan, Viktor Durín, Oliver Štrbík, Alojz Lenivý, Ján Sýkora, Melichar Kardoš, Štefan Heriban, Michal Miklošovič, František Krchnák, Jozef Krchnák, Ján Horváth, Vendelín Klokner, Jozef Nádaský, Michal Zachar a Jozef Sučan. Z nich sa utvorila obecná rada: Oliver Štrbík – starosta, Viktor Durín – námestník starostu, Alojz Lenivý – radný, Jozef Krchnák – radný, Jozef Horváth – radný a Vendelín Klokner – pokladník.
- Školský rok 1923/24 začal 3. septembra s 87 žiakmi (43 chlapcov a 44 dievčat).¹³⁹ Dňa 12. októbra žiakov prehliadol obvodný lekár, MUDr. Móric Fürst a konštatoval dobrý zdravotný stav. Dňa 25. septembra vykonal prehliadku školy okresný školský inšpektor Ján Štancl. Štvrtročné školské vysvedčenia sa vydávali: 15. nov. 1923, 15. febr. 1924, 30. apríla 1924 a 28. júna 1924.
- 5. októbra 1923 sa narodil JUDr. Štefan Valentovič.¹⁴⁰ Po ukončení štúdia na Štátnom reálnom gymnáziu v Trnave v roku 1943 študoval na Lekárskej fakulte (1943 – 44), Právnickej fakulte a novinárstvo na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Pracoval ako odborný a výskumný pracovník Matice slovenskej v Martine. V rokoch 1954 – 59 bol vedúcim oddelenia slovenskej národnej bibliografie a vedúci redaktor periodík, neskôr vedúci oddelenia historických knižníc na Slovensku,

137 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Evidencia o spolkoch. Inv. č. 52.

138 Vo voľbách v roku 1923 vo verejnom živote končí pomenovanie richtár a nahrádza ho termín starosta.

139 Kroniku Rímskokat. ľudovej školy od šk. roka 1922/23 až do svojho odchodu na dôchodok v auguste 1927 viedol Štefan Holček. Vo svojom autorskom archíve mám jej fotokópiu, z ktorej sú čerpané publikované údaje.

140 BABIRÁT, Marián: Bohdanovce nad Trnavou 1332 – 1992. Obecný úrad Bohdanovce n/Tr. 1993, s. 103. Za doplnujúce informácie ďakujem Františke Štefaničkovej.

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU

šéfredaktor Vydavateľstva Matice slovenskej o od roku 1969 vedúcim Biografického oddelenia Matice slovenskej. Je autorom početného radu publikácií a zostavovateľom zborníkov. Zomrel 2. decembra 2010 a je pochovaný na Národnom cintoríne v Martine.

1924

- 11. februára 1924 sa narodil MUDr. Ladislav Lužinský (otec František L., matka Pavlína, rod. Rozkošná).¹⁴¹ Maturoval na Gymnáziu Jána Hollého v Trnave v roku 1943.
- Z iniciatívy Okresnej hasičskej jednoty v Trnave tu vznikol 22. mája 1924 dobrovoľný hasičský zbor.¹⁴² Veliteľom sa stal Ignác Krchnák.
- 4. októbra 1924 bol za druhého učiteľa zvolený Peter Kosmál,¹⁴³ rodák z Kátloviec. Do Bohdanoviec prišiel 8. septembra a od tohto dátumu mala škola dve triedy a dvoch učiteľov.
- Výnosom Ministerstva vnútra ČSR č. 74804 zo dňa 24. novembra 1924 sa ustanovil dodnes používaný úradný názov obce – Bohdanovce nad Trnavou.

1925

- Školská mládež zahrala 1. januára 1925 divadelnú hru Kríž pod lipami. Reprízy boli 3. a 4. januára.
- Na schôdzi obecného zastupiteľstva notár informoval, že obec je povinná zriadiť obecnú knižnicu a odporučil, aby sa knihy kúpili v Matici slovenskej v Turčianskom sv. Martine. Návrh bol jednohlasne prijatý a kúpili sa knihy v hodnote 1150 Kč.¹⁴⁴
- Bol zväčšený a ohradený cintorín. Zmenila sa aj orientácia hrobov pri pochovávaní.
- Až v roku 1925 Bratislavská sedria, oddelenie VIII, na základe č. 252 z 30. júna 1921 vyhlásila za mŕtveho Jána Heribana (na Pomníku padlých uvedený ako prvý), narodeného 28. mája 1893 v Bohdanovciach. Menovaný sa zúčastnil 23. sept. 1916 boja na ruskom fronte ako pešiak bývalého pešieho pluku č. 72 a vtedy sa stal nezvestným. Pretože o sebe dva roky nepodal správu, a ani taká neprišla, za deň ktorý neprežil, sa považoval 24. september 1918.

Pečiatka školskej stolice

141 MOLNÁR, Julius, MATOUŠEK, Branislav, HORVÁTH, Peter: Gymnázium Jána Hollého v Trnave v prvej polovici 20. storočia 1900 – 1953. Trnava, 2009, s.181.

142 KOVÁČ, Blažej: Príspevky k dejinám požiarnej ochrany v okrese Trnava. Trnava 1992, s. 51 – 52.

143 Bolo to jeho prvé učiteľské miesto.

144 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, inv. č. 17.

- Školský rok 1925/26 bol otvorený 1. septembra so 77 zapísanými žiakmi (37 chlapcov, 40 dievčat). Dňa 12. októbra vykonal inšpekciu školy „zemský“ inšpektor Bohumil Pluhař.
- Bratislavská sedria vyhlásila za mŕtveho aj Pavla Beluského (uvedený na Pomníku padlých ako tretí), narodeného 14. decembra 1872 v Trnave, bývalý obyvateľ Bohdanoviec, ktorý sa zúčastnil boja 4. augusta 1916 na ruskom karpatskom fronte ako pešiak bývalého pešieho pluku číslo 29 (Ungarisches Infanterie Regiment „Freiherr von Laudon Nr. 29“) a odvtedy sa stal nezvestným.

Správca školy Štefan Holček (vľavo) a učiteľ Peter Kosmál v šk. r. 1926/27

1926

- 31. januára sa miestni ochotníci prezentovali hrou Rozmarín od Ferka Urbánka a od toho istého autora aj hrou Škriatok. Režisérom bol učiteľ Peter Kosmál.
- Zastupiteľstvo obce vyhlásilo výsledky dražby, podľa ktorých sa poľovné právo na dobu 6 rokov a to od 1. februára 1927 do 31. januára 1933 prenajalo Jozefovi Krchnákovi. Kataster obce bol rozdelený na dva samostatné revíry. Za prvý s rozlohou 1121 katastrálnych jutár platil ročne 3610 korún.¹⁴⁵ Druhý mal rozlohu 534 katastrálnych jutár a tam činil ročný prenájom 1700 korún. Pre porovnanie uvediem, že napr. denná mzda poľnohospodárskeho robotníka bola 8 – 10 korún a učiteľ mal ročne cca. 1200 korún.

¹⁴⁵ ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Zápisnice obecného zastupiteľstva 1926 – 1931, inv. č. 18.

- Zastupiteľstvo obce súhlasilo, aby bola obec zaradená pod kominársky obvod Trstín.

1927

- 21. marca 1927 sa narodil ThDr. Jozef Martinkovič. Ako seminarista odišiel v roku 1952 do exilu. Teologické štúdiá ukončil na Pápežskej Lateránskej univerzite v Ríme, kde bol 4. júla 1954 v Bazilike sv. Alexeja vysvätený za kňaza.¹⁴⁶ Prvú sv. omšu celebraval v bazilike Santa Maria Maggiore. Po desaťročnom pastoračnom pobyte odišiel do USA a pôsobil ako farár Osady Panny Márie v Mc Adoo v Pensylvánii. Primičnú sv. omšu v rodisku mal 29. júna 1969. Zomrel 14. júna 2010 a je pochovaný v Bohdanovciach.
- 31. marca sa Oliver Štrbík vzdal funkcie starostu, lebo sa plánoval vysťahovať do Kanady.
- 5. apríla 1927 sa narodil MUDr. Mikuláš Kováč. V roku 1947 maturoval na Štátnom reálnom gymnáziu v Trnave.¹⁴⁷ Vyštudoval humanitárnu medicínu a pôsobil ako kúpeľný lekár a primár v Smrdákoch. Zomrel 7. apríla 2002 a je pochovaný v Senici.
- Zastupiteľstvo obce vyslovilo do výslužby odchádzajúcemu Štefanovi Holčekovi správcovi – učiteľovi uznanie a vďaku za dlhoročnú neúnavnú a svedomitú prácu. Štefan Holček bol učiteľom 44 rokov, z toho 33 rokov učil v Bohdanovciach. So školou aj s občanmi sa rozlúčil 7. augusta 1927 a odišiel na odpočinok do Trnavy. Novým správcom školy a organistom sa stal Anton Schronk, dočasný učiteľ, ktorý prišiel z Blatného. Učiteľ Peter Kosmál sa 20. sept. 1927 zriekol tunajšieho učiteľského miesta a odišiel do Blatného na uprázdnené miesto po Antonovi Schronkovi. Anton Schronk od začiatku školského roka až do 20. sept. vyučoval striedavým spôsobom ako v jednotriedke.
- 20. septembra 1927 namiesto Petra Kosmála sem prišla učiť Elena Schmidtová, ktorú zvolila miestna rímskokat. školská stolica. Medzi posledných žiakov, ktorých učila, patria prváci v školskom roku 1958/59, medzi ktorými bol aj autor tejto publikácie, ktorý na ňu dodnes s láskou a vďakou spomína ako na dobrú a vládnu učiteľku. Elena Schmidtová sa narodila 11. mája 1904 Trnave, kde absolvovala aj učiteľské štúdiá. Pred príchodom do Bohdanoviec učila v Hornej Krupej (1922 – 1927).
- 16. októbra 1927 sa uskutočnili komunálne voľby. Za Republikánsku stranu a Stranu zemeľského a malorofníckeho ľudu kandidovali: Vincent Miklošovič,

146 BABIRÁT, Marián.: Bohdanovce nad Trnavou 1332 – 1992, Obecný úrad Bohdanovce nad Trnavou 1993, s. 103.

147 MOLNÁR, Július., MATOUŠEK, Branislav., HORVÁTH, Peter.: Gymnázium Jána Hollého v Trnave v prvej polovici 20. storočia 1900 – 1953. Trnava 2009, s. 175.

Viktor Durín, Alojz Lenivý, Vincent Horváth, Melichar Kardoš, Michal Kolenič, Ján Martišovič a Štefan Heriban. Náhradníkmi boli: Štefan Miklošovič, Pavol Bednár, František Bačík, Jozef Malovec, Michal Babirát, Jozef Gallus, Vincent Krajčovič a Michal Miklošovič. Za Hlinkovu slovenskú ľudovú stranu kandidovali: Ignác Miklošovič, Jozef Nádaský, František Krchnák, Michal Horváth, Pavol Zachar, Štefan Krchnák, Ján Fodor, Ján Martinkovič, Ján Krchnák, Ján Klokner, Ján Martišovič. Starostom obce sa stal Michal Zachar.

1928

- Podľa úradnej štatistiky¹⁴⁸ mal obecný chotár výmeru 1995 katastrálnych jutár. Počet obyvateľov bol 756. Obec vlastnila 4 nehnuteľnosti v hodnote 66 400 Kč a 32 katastrálnych jutár poľnohospodárskej pôdy v hodnote 97 376 Kč. Vo vkladoch mala 19 264,20 Kč; v cenných papieroch 6125 Kč. Obec mala dlhy vo výške 3118 Kč. Na poli hospodárskom obec čakali výdavky na opravu ciest a výstroj hasičov.
- V školskom roku 1928/29 tu pôsobili Anton Schronk a Elena Schmidtová, obaja dočasní učitelia. Počet zapísaných žiakov bol 111, z toho 54 chlapcov a 57 dievčat. V tomto školskom roku bola zavedená osemročná školská dochádzka.
- Z dôvodu parcelácie sa poľovný revír rozšíril o lokalitu „Pažice“ a „Medzidoly“. Tak sa poľovný revír prenajímateľa obecného poľovného práva, Jozefa Krchnáka, rozšíril aj na priestor z veľkostatku Edmunda a Vojtecha Pálfiho, čo predstavovalo výmeru 245 katastrálnych jutár. Doba prenájmu trvala od 1. februára 1928 do 31. januára 1933 za sumu 769 korún a 54 halierov.
- Miestnu knižničnú radu tvorili: Jozef Sučan – farár, Jozef Krchnák – statkár a Antonín Schronk – správca-učiteľ a knihovník obecnej knižnice.

1929

- 14. januára 1929 na úseku trate Trnava – Smolenice zasahoval snehový pluh. V noci zo 16. na 17. januára musel opäť pri hustom snežení, silnom vetre a mraze uvoľňovať trať. Pri späťtočnej ceste do Trnavy sa situácia natoľko zhoršila, že vykoľajoval. Snehová búrka, ktorá začala 26. januára zaviala trať do takej miery, že ju nebolo možné uvoľniť a do 30. januára bola vlaková doprava prerušená. Dňa 30. januára sa počasie upokojilo a sneh odpratávali vojaci. V prvej polovici februára teploty klesali až na -29 stupňov. Väčšina ovocných stromov aj orechov vtedy vymrzla.¹⁴⁹
- Narodilo sa 35 detí a zomrelo 15 občanov.

148 Štatistika obcí na Slovensku zo dňa 29. 2. 1928. Trnčín 1928, s. 40 – 41.

149 Slovenský národný archív v Bratislave. Riaditeľstvo slovenských železníc, Staničný úrad Smolenice, škatuľa č. 7.

- Okresný národný výbor v Trnave dňa 12. decembra 1929 schválil organizačný štatút obce.¹⁵⁰ Rozloha obce bola 1995 katastrálnych jutár, počet obyvateľov podľa sčítania z roku 1921 bol 756, z toho 383 mužov a 373 žien. Podľa konfesie tu napočítali 744 rímskych katolíkov, 11 osôb sa prihlásilo k židovskému vierovyznaniu a jeden k evanjelickému. Analfabetov bolo 60, t.j. 8% z celkového počtu obyvateľov. Za výkon funkcie mal starosta odmenu 400 Kč ročne, zástupca starostu – 40 Kč, pokladník- 100 Kč, sirotsky otec – 20 Kč, pôrodníčka – 120 Kč, doručovateľ – 1000 Kč, nočný strážnik - 1000 Kč a bezpečnostný strážnik 8 Kč ročne.

1930

- Pred školou bol postavený Pomník padlých vo svetovej vojne. Vecný náklad tvorila verejná finančná zbierka, do ktorej najviac prispeli príbuzní po obetiach. Pomník vyšiel na 18 000 a je dielom Štefana Haraštu, sochára z Trstína.
- Starostom Bohdanoviec bol Michal Zachar. Školu navštevovalo 118 žiakov. Správcom – organistom bol Antonín Schronk a učiteľkou Elena Schmidtová.

Pomník padlých v I. svetovej vojne

1931

- 8. marca 1931 sa narodila sestra Rozelína,¹⁵¹ občianskym menom Mária Horváthová (otec Jozef H., matka Alžbeta, rod. Tibenská). Do kongregácie Sestier sv. Kríža vstúpila v Trnave. Po násilnom zrušení rehoľných inštitúcií a rehoľníkov pracovala v Opatovskom Sokolci ako opatrovatelka mentálne postihnutých detí. Zomrela 17. augusta 1992 a pochovaná je na Cerovej.

150 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Organizačný štatút obce Bohdanovce nad Trnavou 1929, inv. č. 71.

151 Za doplňujúce informácie ďakujem Dagmar Mrvovej.

- Obecné zastupiteľstvo poverilo starostu obce a notára, aby zavolali odbornú komisiu kvôli schváleniu stavebného miesta pre tretiu triedu, ak sa zistí, že počet žiakov prevyšuje povolený limit.
- Zástupcovia obce súhlasili, aby školská stolica do rozpočtu na rok 1932 zaradila požiadavku správcu – učiteľa Antonína Schronka, t. j. náhradu za záhradu užívanú učiteľkou ročne 40 Kč, čo je suma 200 Kč za 5 rokov. Druhou požiadavkou bolo navýšenie správcovského príplatku z 900 na 1200 Kč.
- 12. októbra 1931 pri hádke so švagrom bol Anton Schronk v hostinci postrelený a prevezený do nemocnice v Trnave. Po vyliečení sa 5. novembra vzdal miestneho správcovského miesta a odišiel do Lednického Rovného. Od 12. októbra 1931 až do 1. januára 1932 viedla správcovskú agendu a striedavo vyučovala učiteľka Elena Schmidtová. Na uvoľnené miesto správcu a organistu bol 3. decembra zvolený Jozef Galba, narodený 17. júla 1898 v Budapešti.¹⁵² Učiteľský ústav absolvoval v Modre v roku 1917. Pred príchodom do Bohdanoviec učil v Biňovciach (1919 – 20) a v Štefanovej (1920 – 31). Do obce sa nastahoval 15. decembra a učiteľské miesto zaujal 1. januára 1932.

1932

- Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 3. januára 1932 rozhodlo, že na kalendárny rok 1932 budú za obecných sluhov prijatí:¹⁵³ kišbír Imrich Heriban s ročným platom 1000 korún, za hlásnikov a nočných strážnikov zvolili Juraja Kúdelu a Františka Belicu, každý bol honorovaný ročnou sumou 1000 korún. Obecný hájnik Ignác Horváth mal plat v naturáliách a to 1 kg raže od každého uhorského hona¹⁵⁴ poľa. Pastierom bol František Belica a dostával 12 kg raže od každého kúska lichvy. Posledný v rade vymenovaných obecných sluhov bol zvonár Ján Krchnák s ročným platom 300 korún.
- 18. januára 1932 sa narodil MUDr. František Bohunický (otec Jozef B., matka Vitália, rod Nádaská). Maturoval na trnavskom gymnáziu v roku 1951 a pokračoval v štúdiu na Lekárskej fakulte UK v Bratislave, kde v roku 1957 promoval. Po promócii pôsobil na gynekologicko-pôrodnickom oddelení Okresného ústavu národného zdravia s poliklinikou v Trnave. V rokoch 1961 – 1964 pracoval ako lekár v bývalej NDR a v rokoch 1967 – 1968 vykonával lekársku prax v Rakúsku a nasledujúcich 23 rokov pôsobil na kardiochirurgii (oddelenia ARO) v Bratislave

152 Učil tu ešte v roku 1945. Z politických dôvodov musel v roku 1945 svoje pôsobenie ukončiť.

153 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Zápisnice obecného zastupiteľstva obce 1931-1932, inv. č. 19.

154 Uhorský hon mal 1200 štvorcových siah, t. j. 4315 m².

ako primár. V rokoch 1992 – 1994 pôsobil v Národnom onkologickom ústave v Bratislave.¹⁵⁵

- 20. marca 1932 bola ďalšia voľba obecného zastupiteľstva.¹⁵⁶ Starostom sa stal František Krchnák a jeho zástupcom Vendelín Braniša. Členmi rady boli: František Počuch, Jozef Lošonský a Ignác Krajčovič. Členovia finančnej komisie pracovali v zložení: Aurel Lošonský, Jozef Krchnák, Ignác Miklošovič a Václav Halouzka. Náhradníkmi do finančnej komisie sa stali: Ferdinand Pobiecky, Antonín Maňásek a Jozef Sučan. V stavebnej komisii boli: Štefan Pobiecky, Antonín Maňásek, Pavol Lanák a Ján Sýkora. Sociálnu komisiu tvorili: Michal Husár, František Báčik, Michal Zachar, František Bernadič, Pavol Jankech a Václav Halouzka. Obecným pokladníkom sa stal František Krchnák, sirotným otcom Jozef Sučan a hasičským referentom Jozef Galba. Zvolení zástupcovia obce začali vykonávať svoju činnosť 2. mája 1932.
- Dňa 13. júna do domovského zväzku¹⁵⁷ obce prijali: Františka Báčika, pôvodná domovská obec bola Zvončín, Alžbetu Minarovičovú, rodenú Rajčákovú, pôvodná domovská obec Košolná, Pavla Habalu, nar. 27. júna 1902 v Bohdanovciach, pôvodná domovská obec Zvončín a Justínu Báčikovou, pôvodne zo Zvončína. V septembri toho istého roku prijali do domovského zväzku obce na základe žiadosti obce Veľké Kostofany Katarínu Kočiskú, rod. Hercegovú, nar. 23. okt. 1863 v Žlkovciach. Nevyhovelo sa žiadosti obce Horná Krupá, ktorá žiadala prijatie Viliama Boledoviča, pretože sa už viac ako 6 rokov zdržoval vo Francii.
- V školskom roku 1932/33 sa počet zapísaných detí na vyučovanie zvýšil na 164. Napriek snahám a naliehaniu učiteľov sa škola nerozšírila o tretiu triedu. Pretože sa v obci nenašla vhodná miestnosť, ktorá by slúžila za triedu, rozhodlo sa, že v jednej triede sa bude vyučovať striedavo bez ferriálneho (voľného) dňa. V súbehu na tretie učiteľské miesto uspela dočasná učiteľka Etela Nemtsáková, rod. Gschwandtová z Trnavy, ktorá sem nastúpila 1. decembra 1932.
- 17. októbra obecné zastupiteľstvo na základe výsledkov dražby¹⁵⁸ obecného poľovného práva rozhodlo, že sa toto na dobu 6 rokov, teda od 1. februára 1933 do 31. januára 1939 dáva za ročný obnos 2000 korún opäť Jozefovi Krchnákovi. Poľovná plocha mala rozlohu asi 1900 katastrálnych jutár.
- Notár navrhol, aby obec zahájila realizáciu núdzových prác na cestách, údržbe priestranstiev a vyžiadala si štátnu subvenciu ako prostriedok na zmierenie nezamestnanosti. V Bohdanovciach bolo 57 nezamestnaných.

155 Za informácie dakujem Jane Brlitovej z Krajskej knižnice v Trnave.

156 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ, Zápisnice obecného zastupiteľstva obce 1932 – 1950, inv. č. 20.

157 Tamže.

158 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Zápisnice obecného zastupiteľstva 1932 – 1950, inv. č. 20.

- Dňa 9. júla 1932 v sobotu popoludní veľké krupobitie úplne zničilo úrodu na poliach od horného konca dediny ku Klčovanom. Padali kusy ľadu ako slepačie vajce a ľad sa udržal na poliach ešte aj na druhý deň. Tento ľadovec takmer vyhubil poľnú zver v postihnutej lokalite.

1933

- Zastupiteľstvo obce poukázalo 100 korún na podporu Pribinových slávností v Nitre a vstúpilo do členského zväzku obcí a miest s ročným príspevkom 20 korún.
- 10. marca 1933 sa narodil Jozef Lukačovič¹⁵⁹ (otec Štefan, matka Anna, rod. Gonglíková). Maturoval na Gymnázium Jána Hollého v Trnave v roku 1952, neskôr pôsobil ako učiteľ telesnej výchovy v Strednej poľnohospodárskej škole v Trnave.
- Uznesením obecného zastupiteľstva č. 61/33 zo dňa 30. októbra 1933, not. č. 2792 bol správca – učiteľ Jozef Galba menovaný prvým kronikárom obce.¹⁶⁰ Po ňom sa v písaní obecných kroník vystriedali: Helena Martišovičová, rod. Babirátová, Viktor Malovec, Helena Dobšovičová, rod. Kvetanová, Mária Hlbocká, rod. Selecká, Helena Kočíská, rod. Habalová a Jozef Lukáč. V súčasnosti vedie záznamy v kronike opäť Mária Hlbocká.
- Generálna oprava kostola si vyžiadala náklad 24 000 Kč. Do novoosadenej gule pod krížom bol pre budúce generácie uložený pamätný spis.
- V dňoch 18. a 19. júna sa žiaci miestnej školy zúčastnili Pribinových osláv v Nitre.
- 15. júla 1933 sa narodil Pavol Bohunický (otec Jozef B., matka Vitália, rod. Nádkaská), hádzanár, tréner, metodik a funkcionár. V mladosti sa okrem hádzanej venoval aj šachu. V roku 1950 sa stal víťazom celoslovenských Hajdóczyho hier. Maturoval na trnavskom gymnázium v roku 1952 a už vtedy bol kapitánom hádzanárskeho družstva, ktoré o dva roky získalo titul majstra Československa. Po vysokoškolských štúdiách učil a trénoval hádzanú na gymnázium, ktorého bol absolventom. Bol jedným z dvojice trénerov národného mužstva, pôsobil v Alžírsku a v Kuvajte. Na trnavskej PdFUK bol trénerom československých juniorov. Žije v Trnave.

159 MOLNÁR, Július, MATOUŠEK, Branislav., HORVÁTH, Peter.: Gymnázium Jána Hollého v Trnave v prvej polovici 20. storočia. Trnava 2009, s. 181.

160 Jozef Galba v úvode obecnej kroniky zhrnul staršie dejiny obce a systematické kronikárske záznamy robil od roku 1934 do konca roka 1940 na vynikajúcej úrovni. Písal aj školskú kroniku.

Etela Nemtšáková so žiakmi v školskom roku 1933/34

- V roku 1933 v obci vyvíjali činnosť tieto registrované politické strany:¹⁶¹ Republikánska strana zemedel'ského a maloroľníckeho ľudu – predseda Vincent Horváth, podpredseda Michal Miklošovič. Československá sociálno-demokratická strana – predseda Václav Halouzka, podpredseda Pavol Jankech. Československá ľudová strana – predseda Jozef Šuran, podpredseda Štefan Horváth. Slovenská ľudová Hlinkova strana – predseda Ján Martinkovič, podpredseda Jozef Nádas-ký.
- V evidencii záložných vojakov boli: Ján Bartek, nar. 1903 v Starej Bystrici, odvod 1923, slobodník – pluk č. 17 Trenčín, Emil Smeták, mäsiar nar. 11. jan. 1903 vo Viedni – pluk č. 3 Kroměříž, Vitus Čápka, nar. 15. 6. 1883 v Bohdanovciach – peší pluk č. 23 Bratislava, Peter Babirát, nar. 15. 5. 1908 v Bohdanovciach, nováčik, odvod v roku 1929, Michal Hlbocký, železničný pluk Pardubice, Ján Počuch nar. 8. 5. 1908 v Bohdanovciach, delostrelecký oddiel č. 253, doplnňovacie veliteľstvo Trnava, Rudolf Kolenič, nar. 11. apr. 1908 – telegrafný prápor č. 3, doplnňovacie veliteľstvo Trnava, Vitus Babirát, nar. 15. 6. 1903 v Bohdanovciach – peší pluk č. 41, doplnňovacie veliteľstvo v Trnave, odvod v roku 1923, od roku 1930 hlásený vo Francii, František Nádas-ký, nar. 1909 v Bohdanovciach – letecký pluk č. 3 Piešťany, Tomáš Trník, nar. 1908 – peší pluk č. 29 Jindřichov Hradec, Anton Minarovič, nar. 1904 v Bohdanovciach – peší pluk č. 23 Trnava, Ignác Krchnák, nar.

161 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Evidencia o organizáciach a spolkoch 1933 – 36, inv. č. 52.

Odhalenie červenej zástavy v Bohdanovciach 29. 4. 1934

3. apr. 1892 v Bohdanovciach – peší pluk č. 23 Trnava, Ján Miklošovič nar. 1907 – peší pluk č. 23 Trnava, Matúš Urgošík, nar. 1902, domovská príslušnosť Horná Mariková, okr. Považská Bystrica – peší pluk č. 41 Přerov, Ján Holúbek, nar. 1909 v Biňovciach – dragúnsky pluk č. 3 Nové Zámky, Florián Malovec, nar. 1913 – peší pluk č. 23 Trnava, Matúš Hlinčík, nar. 1910 v Dolnej Marikovej – autoprápor č. 3 Trenčín, doplňovacie veliteľstvo Žilina a ďalší.¹⁶²

- Podľa cirkevného schematizmu¹⁶³ pre rok 1933 žilo v Bohdanovciach 880 katolíkov, 9 evanjelikov a jeden bez vyznania. V obci existoval Spolok sv. ruženca, jeho členovia sa denne modlili svätý ruženec. Po roku 1990 sa obnovil pod názvom Ružencové spoločenstvo. Vníma sa to ako združenie duchovne zjednotených veriacich, formovaných dominikánskou spiritualitou, ktorí si osobitným spôsobom uctievať Pannu Máriu, Kráľovnú posvätného ruženca a vyprosujú pre seba, Cirkev a svet všetky dobré.¹⁶⁴ V roku 1933 tu bolo aj Združenie Božského Srdca Ježišovho a III. rád sv. Františka. V nedeľu po litániách sa jeho členovia modlili za svojich predstavených. Modlili sa aj za uzdravenie chorých. Ak niektorý člen bratstva zomrel, ostatní v modlitbách bdeli pri jeho mŕtvom tele.

162 ŠOKA, pobočka Trnava, Evidencia o hlásení vojakov neaktívnych, inv. č. 63.

163 SCHEMATIMUS VENERABILIS CLERI ADMINISTRATIONIS APOSTOLICAE TYRNAVIENSIS PRO ANNO 1933.

164 MIŠUTH, Viktor: Z dejín farnosti Suchá nad Parnou. Suchá nad Parnou 2012, s. 207 – 208.

1934

- 24. apríla 1934 bol založený Športový klub Bohdanovce. Jeho stanovy boli schválené¹⁶⁵ č. 90976/8/1934. Zanikol 1. januára 1936.
- 29. apríla 1934 bola odhalená červená zástava miestnej Skupiny poľnohospodárskych a lesných robotníkov pri Červených odboroch v Bohdanovciach. Veľkosť zástavy je 120 x 40 cm. Vyšité sú na nej symboly revolučného robotníckeho hnutia a KSČ. Na líci je vyšité heslo – „*Proletári všetkých krajín spojte sa*“, a to v slovenčine a francúzštine. Príčinu dvojjazyčnej podoby hesla vysvetľuje pravý dolný roh zástavy, kde je text: „*Na prápor venovali bohdanovskí vystáhalovci vo Francii.*“¹⁶⁶
- Obec mala 860 obyvateľov a výmeru katastra 1995 katastrálnych jutár. Starostom bol František Krchnák, obvodným notárom Rudolf Koššovič, duchovným správcom Jozef Sučan, správcom školy Jozef Galba a učiteľkou Elena Schmidtová. Obchodné licencie mali:¹⁶⁷ František Bačík – trafikant, Jozef Bohunický – obchod s obilím, Apolónia Halouzková (Sýkorová) – obchod s miešaným tovarom, Helena Kardošová – obchod s výšivkami, Ignác Krchnák – obchodník s obilím, Ignác Krajčovič – výčapník, Valéria Krajčovičová – obchod s miešaným tovarom, Jozef Lošonský – obchod s mliekom, Ján Martinkovič – obchod s miešaným tovarom a Potravinové družstvo. Remeslom sa živili: Karol Chynoranský – obuvník, Vítus Jakab – obšívkar, Pavel Lanák – tesár, Pavel Krajčovič – murár, Antonín Manásek – stavebník, Rudolf Martišovič – čizmár, Štefan Pobiecky – kováč, Rudolf Ružička – kolár, Ján Selecký – kováč, Imrich Stržínek – mäsiar, Šimon Wollitzer – mäsiar. Do podnikateľských subjektov patrili aj Horný mlyn, kde mlela Anna Kohutovičová a Dolný mlyn, kde bol Štefan Petrašovič.
- Škola mala tri triedy so striedavým vyučovaním v dvoch učebniach. V školskom roku 1933/34 bolo zapísaných 171 detí – 84 chlapcov a 87 dievčat. Správcom

Štefánia Procházková a Jozef Procházká
v roku 1935

165 ŠABA, pobočka Trnava, ObNÚ Boleráz, Evidencia o spolkoch, inv. č. 52

166 50. výročie štrajku v Coburgu 50. výročie odhalenia červenej zástavy v Bohdanovciach 1934 – 1984. Trnava – príležitostný bulletin.

167 Adresár mesta Trnava a okolia. Trnava 1934.

školy bol Jozef Galba a učiteľkami: Elena Schmidtová a Etela Nemtšáková, rod. Gschwandtová, narodená 29. októbra 1896.¹⁶⁸ Učiteľský ústav absolvovala v roku 1914 v Trnave. Sem prišla zo Serede. Katechétom bol Michal Ondriáš, kaplán.

- 1. januára bola stanovená cena za 1 q pšenice na 142 Kč, raži 120 Kč, jačmeňa a ovsu po 110 Kč. Priemerná cena hladnej husi bola 20 – 30 Kč, kurčafa 4 – 10 Kč, sliepky 10 – 16 Kč, pár prasiatok sa predával za 80 – 250 Kč. Za návštevu u lekára sa platilo 20 – 30 Kč. Ak lekár prišiel za chorým do domu, tak si účtoval 200 – 300 Kč. Ceny ostatných produktov sa pohybovali v týchto reláciách: jeden kg zemiakov stál 0,6 – 1 Kč; hovädzie mäso 8 – 10 Kč; bravčové 10 – 14 Kč; maslo 12 – 16 Kč; tvaroh 4 – 6 Kč; cukor 5,8 – 6,2 Kč; káva 28 – 35 Kč; ryža 2-5 Kč; soľ 1,6 Kč; petrolej 1,8 Kč; mlieko 0,8 – 1 Kč; vajce 0,35 – 0,6 Kč. Cukrovar platil pestovateľom 10 Kč za 1 q, cena maku sa pohybovala v rozmedzí 6 – 8 Kč za jeden kg. Denná mzda robotníka v tom čase bola 8 – 16 Kč, žnec mal ako výdavok 120 kg raži, 50 kg pšenice, 1/2 metra kubického palivového dreva a 20 Kč v hotovosti. Po skončení žatvy dostal žencovský pár zo zožatého obilia, z každého jedenásteho kríža (kríž mal 20 snopov) slamu a z výmlatu každý jedenásty metrický cent obilia. K tejto mzde treba ešte pripočítať plácu za mlatbu, počas ktorej sa platilo 4 Kč pre jeden pár za hodinu práce.

1935

- Najstarším občanom bol Ján Zachar, vtedy 86-ročný.
- Do 6. januára 1935 chorľavému farárovi Jozefovi Sučanovi vypomáhal kaplán Michal Ondriáš, ktorého nahradil Ján Baráth.
- 19. mája 1935 sa konali parlamentné voľby, v Bohdanovciach s týmito výsledkami:

	Poslanecká snemovňa	Senát
K voľbe oprávnených voličov	500	450
Nevolilo	32	23
Neplatné hlasy	4	3
Odvzdané platné hlasy	464	424
Spolu	500	450

¹⁶⁸ Pamätník slovenského školstva za účinkovania prezidenta T. G. Masaryka. Zostavil A. S. Žitavský. Bratislava 1936, s. 266.

Voľby sa konali v nedeľu od 8.00 do 17.00 hod. v miestnostiach školy.

	Politická strana	Poslanecká snemovňa	Senát
1	Republikánska strana zemedelského a maloroľníckeho ľudu	95	83
2	Čs. sociálnodemokratická robotnícka strana	53	50
3	Čs. národnodemokratická	2	2
4	Komunistická strana Československá	92	78
5	Čsl. strana ľudová	11	11
7	Hlinkova Slovenská ľudová strana	204	192
10	Čsl. živnostenská strana	2	2
16	Národné zjednotenie (Kramár)	5	6
	Spolu :	464	424

- 26. mája sa uskutočnili voľby do zastupiteľstva Slovenskej krajiny a do okresného výboru s týmito výsledkami:

70

	Krajina	Okres
K voľbe oprávnených voličov:	465	465
Volieb sa zúčastnilo:	440	443
Nevolilo:	22	19
Neplatné hlasy:	3	3
Spolu:	465	465

	Politická strana	Poslanecká snemovňa	Senát
1	Republikánska strana zemedelského a maloroľníckeho ľudu	102	99
2	Čsl. sociálnodemokratická robotnícka strana	65	67
3	Čsl. národnodemokratická strana	1	1
4	Komunistická strana Československá	66	71
5	Čsl. strana ľudová	8	10
7	Hlinkova Slovenská ľudová strana	189	186
10	Čsl. živnostenská strana	3	5
11	Krajinská kresťanskosociálna strana	2	0
21	Slovenská národná strana	2	1
23	Národné zjednotenie	2	3
	Spolu :	440	443

- V septembri sa vyskytol na dolnom konci obce brušný týfus. 5 osôb podozrivých z tejto nákazy hospitalizovali v trnavskej krajinskej nemocnici, kde 28. októbra zomrela 10-ročná školáčka Mária Martišovičová, dcéra obuvníka Rudolfa Martišoviča a 24-ročný Ján Volner, po ktorom zostala manželka a ročné dieťa. Za zdroj nákazy určili verejnú uličnú studňu, ktorá musela byť zasypaná.
- Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí 15. októbra rozhodlo, že na dobu od 1. januára 1936 do 31. decembra 1936 prijíma týchto obecných sluhov: za kišbira Františka Kučeru s ročným platom 1000 Kč a za užívanie pozemku „Panšula“. Za hlásnikov prijali Juraja Kúdelu a Cyrila Horvátha. Každý z nich mal ročne 1000 Kč. Hájnikom pre Horné pole sa stal František Halač a pre Dolné pole Michal Miklošovič. Každý z nich bol honorovaný ročnou sumou 1000 Kč a jedným kilogramom raže od uhorského hona.¹⁶⁹ Pastierovi Štefanovi Novákovi patrilo 12 kg raže za každý pasený kus. Pásol iba svine a kozy.

¹⁶⁹ Uhorský hon mal 1200 štvorcových siah (4315 m²).

1936

- 19. marca popoludní o 17. hod. začala horieť stodola roľníka Jána Zachara. Okrem nej zhoreli aj stodoly Jána Fodora a Pavla Martišoviča a stoh slamy roľníka Jozefa Dobšoviča.
- Kaplán Jozef Baráth bol 1. júna 1936 preložený za administrátora do Horného Síleša a na druhý deň jeho miesto zaujal Cyril Dudáš, rodák zo Zelenča pri Trnave.
- 8. júla 1936 sa začalo s prístavbou tretej triedy a adaptáciou školskej budovy. Prácu vykonávala firma Ľudovít Zelník a spol. z Cífera za cenu 94 000 Kč. Školské zariadenie do novej triedy aj do kabinetu bolo zadané stolárskemu majstrovi Michalovi Valáškovi z Boleráza za 14 000 korún a elektrická inštalácia firme Ando v Trnave za 1500 korún. Podľa rozsahu prác bolo zrejme, že sa práce do začiatku školského roka nestihnú. Preto sa muselo vyučovať v náhradných priestoroch, a to v hostinci „Na pošte“ a v sále potravného družstva. Posviacka bola 28. októbra. Vykonal ju Mons. Dr. Jozef Janda, kanonik z Trnavy. Za okresný úrad bol prítomný hlavný komisár a technický radca Ing. Židek, za školský inšpektorát štátny školský inšpektor František Musil, správca školy zo Šelpíc Augustín Rozkošný, učiteľka Helena Štefányová a ďalší. Vyučovanie v novej školskej budove bolo otvorené 3. novembra 1936.
- 21. septembra po hlavnej ceste vedúcej cez Šelpice prechádzal prezident republiky Dr. Eduard Beneš. Žiaci tunajšej školy stáli vedľa cesty a s nadšenými obyvateľmi zdravili pána prezidenta.
- Konali sa organizačné prípravy k zriadeniu Civilnej protiletectkej ochrany. Prvé cvičenie sa uskutočnilo v dňoch 28. – 30. júla.
- Od jesene do jari bola medzi obyvateľmi, ktorí nemali hospodárstva, veľká nezamestnanosť. Pohybovala sa v rozmedzí medzi 40 až 75 ľuďmi bez práce. Obec sa s podporou štátu snažila eliminovať túto sociálnu biedu.
- Obec mala 888 obyvateľov a 152 zväzkov v obecnej knižnici, čo predstavuje 0,17 zväzka na obyvateľa.¹⁷⁰

1937

- 10. februára sa v obci prvýkrát rozsvietilo pouličné osvetlenie pozostávajúce zo šiestich žiaroviek. Elektroinštalácia sa zaviedla po masovej kampani do väčšiny domov. Cena za 1 kWh bola 3,2 Kč a za hodiny sa platilo mesačne tiež 3,2 Kč.
- Organár Konštantín Bednár z Bratislavy vykonal generálnu opravu organa, pri ktorej hlavnou položkou bola výmena mecha. Oprava vyšla na 3040 Kč.

170 KRAUS, František: Obecné knihovníctvo na Slovensku. Štatistika obecných verejných knižníc na Slovensku podľa okresov, notariátov a obcí ku dňu 31. decembra 1936, tab. 15.

- Komenského spolok pre podporovanie československých škôl v zahraničí v Bratislave, zemský odbor pre Slovensko udelil dňa 31. marca 1937 Rímskokatolíckej ľudovej škole v Bohdanovciach n/Trnavou diplom za viacročné zbierky.
- V dňoch 18. – 24. apríla vo farnosti vykonali redemptoristi z Kostolnej pri Trenčíne ľudové misie.
- Záver vojenského cvičenia, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 16. – 19. augusta 1937, sa odohrával aj na poliach za miestnym kostolom.
- Školský rok 1937/38 bol otvorený v stredu 1. septembra. Po bohoslužbách sa žiactvo zišlo v škole a bolo rozdelené takto: I. trieda 57 žiakov (27 chl., 30 diev.) – triedna Elena Schmidtová, II. trieda 57 žiakov (26 chl., 31 diev.) – triedna Etela Nemtsáková a tretiu triedu navštevovalo 60 žiakov (26 chl., 34 diev.) a triednym bol správca Jozef Galba. Školu teda navštevovalo 174 žiakov.

*Prvé sväté prijímanie
v strede vľavo fariár Jozef Sučan a kaplán Cyril Dudáš*

1938

- 10. januára 1938 bolo založené rodičovské združenie.
- 25. januára 1938 bola o 21.30 nad Bohdanovcami pozorovateľná červená polárna žiara, ktorá sa rýchlo šírila severozápadným smerom. Mnohí v tom videli predzvesť vojny.
- 21. mája sa uskutočnila čiastočná mobilizácia. Napätie z politickej situácie sa však upokojilo a po dvoch týždňoch bola väčšina povolancov doma.

Diplom uznania Rímskokatolíckej ľudovej školy Bohdanovce 31. 3. 1937

- Zastupiteľstvo obce schválilo 25. júna 1938 výsledky dražby obecného poľovného práva a za najvyššiu ročnú ponuku 4500 korún ho získal Jozef Krchnák. Doba prenájmu bola od 1. februára 1939 do 31. júla 1945.
- Pohrebu Andreja Hlinku, ktorého pochovali v Ružomberku 21. augusta 1938 sa z obce zúčastnilo asi 50 ľudí.
- Koncom augusta bola aj v našej obci zavedená branná príprava obyvateľov od 14 do 60 rokov. Veliteľom tohto strediska bol správca školy Jozef Galba.

Skupinová fotografia z roku 1938

*Etela Nemtšáková (vľavo), Jozef Galba a Elena Schmidtová so žiakmi II. a III. triedy
v školskom roku 1937/38*

- Školský rok 1938/39¹⁷¹ začal 1. septembra slávnostným Veni Sancte. Žiaci a žiactvo bolo rozdelené takto:

	Chlapci	Dievčatá	Spolu
I. trieda			
1. ročník	12	13	25
2. ročník	10	20	30
II. trieda			
3. ročník	15	11	26
4. ročník	17	14	31
III. trieda			
5. ročník	9	20	29
6. ročník	6	3	9
7. ročník	3	8	11
8. ročník	3	5	8
Spolu:	75	94	169

Katechét Cyril Dudáš odišiel pôsobiť do Nového Mesta nad Váhom a jeho miesto zaujal 1. júla 1938 Štefan Kollár – kaplán, ktorý prišiel z Chtelnice. Pretože farár Jozef Sučan odišiel 1. marca do výslužby, tak zaniklo aj kaplánovanie a katechéta Štefan Kollár odišiel do Zlatých Moraviec. Nový farár Vojtech Šulko, rodák z Modranky, ktorý sem prišiel z Častej, v Bohdanovciach od 11. marca 1939 ako katechéta aj vyučoval.

- Do Hlinkovej gardy, ktorá tu bola zriadená 1. septembra sa prihlásilo 114 občanov.

¹⁷¹ V šk.r. 1938/39 žiaci zažili tri politické režimy – do 6. 10. 1938 trvala prvá ČSR, 6. 10. 1938 bola vyhlásená autonómia a 14. 3. 1939 vznikol Slovenský štát.

- 23. septembra bola o 22.30 hod. ako odpoveď na územné požiadavky Nemeca týkajúce sa Sudet vyhlásená všeobecná mobilizácia česko-slovenskej brannej moci. Ráno začali rukovať záložníci, ktorí k dátumu vyhlásenia mobilizácie dosiahli 40 rokov a všetci mladší príslušníci prvej zálohy.
- 6. októbra 1938 vyhlásili v Žiline autonómiu Slovenska v rámci Česko-Slovenskej republiky. Ľudia tento akt prijali s nadšením.
- po 2. novembri 1938, po Viedenskej arbitráži,¹⁷² bolo Nemecku odstúpených 37 km² a 15 556 obyvateľov, Poľsku 221 km² a 9914 obyvateľov a Maďarsku pripadlo 11 478 km² zo slovenského územia a 901 263 obyvateľov. Tieto politické turbulencie sa prežívali v obci ťažko a s obavami o budúcnosť.
- Na deň 18. decembra 1938 boli vypísané voľby do Slovenského krajinského snemu. Voľba bola tajná a voliť mohli občania od 21 do 60 rokov. V obci z 390 hlasov len 5 bolo proti jednotnej kandidátke.
- 31. decembra sa vykonalo náhle sčítanie ľudu. V obci bolo 177 domov. V uvedených domoch bolo 225 bytov. Celkový počet obyvateľov bol 1029. Sčítanie vykonával riaditeľ školy Jozef Galba a učiteľský kandidát Jozef Martišovič.
- V roku 1938 sa narodilo 35 detí (19 chlapcov, 16 dievčat) a zomrelo 9 osôb (5 mužov a 4 ženy). Najstaršími občanmi boli: Mária Zelinková, Ján Kúdela a Ján Selecký – všetci 86-roční.

1939

- V dňoch 19. a 20. januára boli až 28-stupňové mrazy. Snehové záveje zafúkali cesty aj železnicu. Vyučovanie v škole muselo byť prerušené.
- Poradný zbor obce prijal do domového zväzku Alojza Plaštiaka, narodeného 18. júla 1898 v Starej Bystrici. Toto prijatie sa vzťahovalo aj na jeho manželku Františku Ondráškovú a jeho maloleté deti.
- Vo februári odišiel do výslužby miestny farár Jozef Sučan.
- 14. marca bola vyhlásená samostatná Slovenská republika. Tento akt sa tu prijal s veľkým nadšením. Na škole popri slovenskej zástave viala aj zástava Hlinkovej gardy. Tento štátny útvar vydržal do roku 1945.
- Administrátor fary Štefan Kollár, ktorý vypomáhal v pastorácii Jozefovi Sučanovi, odišiel do Prieval v okrese Senica. Dňa 21. marca 1939 bola inštalácia nového duchovného, Vojtecha Šulku. Narodil sa 5. mája 1905 v Modranke, ordinovaný bol 19. marca 1933. Kaplanoval vo Vrábľoch a v Okoči, v roku 1934 to boli Biskupice, v roku 1936 začal administrovať faru v Častej. V roku 1943 sa stal asesorom. Z Bohdanoviec odišiel v roku 1946 do Nových Zámkov, od 2. mája 1951 bol fará-

¹⁷² Viedenská arbitráž bola právne neplatná, pretože predstavovala akt medzinárodného násillia zo strany Maďarska, Nemcka a Talianska. Po skončení druhej svetovej vojny bola táto skutočnosť potvrdená aj formálne 10. februára 1947.

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU

rom vo Vrbovom, kde 8. marca 1970 zomrel. Za jeho účinkovania bol v roku 1946 postavený aj nový kostol vo filiálke Šelpice.

- Obecné zastupiteľstvo a obecný výbor bol rozpustený. Jeho miesto zaujal poradný zbor na čele s vládnyim komisárom Jozefom Branišom. Členmi poradného zboru boli: Jozef Krchnák, Ján Bernadič, Ignác Miklošovič a Justín Taraba.
- Notár predložil ponuky, ktoré došli ohľadom kúpy motorovej striekačky. Obec sa rozhodla pre dvojkoľesovú motorovú striekačku typ LM-25 II/4 v cene 20 500 Ks od firmy Bratia Zigmundovi, Olomouc-Lutín.
- 13. augusta sa dožinkovej slávnosti v Trnave zúčastnili vo veľkom počte aj naši občania. Bohdanovská a šelpická mládež pod vedením správcu – učiteľa Jozefa Galbu nacvičila žatevné riekanky a Dr. Jozefovi Tisovi odovzdala krásny žatevny veniec.
- 26. októbra bol za prvého prezidenta Slovenskej republiky zvolený Dr. Jozef Tiso.
- Hlinkova Slovenská ľudová strana na čele s predsedom Jánom Martinkovičom zorganizovala Zimnú akciu. Vyzbierané peniaze v sume 1200 Ks boli ako odmena dané občanom, ktorí sa angažovali pri odpratávaní snehu.

1940

- Vládny komisár dňa 29. februára poukázal 4000 Ks na zakúpenie konopných hadíc k motorovej striekačke.
- Začalo sa s prestavbou kostola, z toho dôvodu sa bohoslužby konali od polovice mája v škole.
- Obec prijala do domového zväzku Jána Husára, narodeného 22. februára 1900 vo Veľkých Brestovanoch.
- Na požiadanie pôvodnej obce Ružindol bol do domovského zväzku obce prijatý aj Ernest Lančarič, nar. 9. januára 1900. Poradný zbor prijal do domovského zväzku obce aj Jozefa Bohunického narodeného 3. marca 1901 v Bohdanovciach. Toto prijatie sa vzťahovalo aj na jeho manželku Vitáliu, rod. Nádaskú.
- 23. mája sa prvýkrát usporiadala slávnosť Deň slovenskej rodiny namiesto dovtedajšieho sviatku Dňa matiek.

Poplatky za trhovú miesto

- V druhom roku vojny nastal výrazný vzostup cien. Cena mlieka stúpila na 1 Ks, zemiaky stáli 60 – 100 Ks za 100 kg, maslo 20 – 24 Ks. Cukor a múka boli na lístky, obilie vykupovali pracovníci Obilnej spoločnosti v Bratislave. 1 q pšenice stál 160 – 180 Ks, raž 140 – 160 Ks, jačmeň 100 – 120 Ks a za ovos dostal pestovateľ 100 – 110 Ks.
- Učiteľka Etela Nemtšáková ukončila pôsobenie na tunajšej škole ku dňu 31. decembra 1939 a odišla do Trnavy. Dňa 1. septembra nastúpil na tretie uprázdnené učiteľské miesto Viliam Šikula, rodák zo Štefanovej.
- V júni posvätil farár Vojtech Šulko miestnym hasičom novú motorovú striekačku.
- 27. októbra biskup ThDr. Pavol Jantausch posvätil obnovený, prestavaný a rozšírený farský Kostol sv. Petra a Pavla v Bohdanovciach. Celkový náklad na stavbu a celé zariadenia vyjadrovala suma 498 828 Ks. Stavbu vykonala bratislavská staviateľská firma Kreybig a Kiszela. Finančný obnos bol získaný vďaka pochopeniu veriacich, ktorí v prospech diela vložili po 100 Ks za každé katastrálne jutro, z príspevku patronátu a z dobrovoľných darov veriacich, rôznych úradov a mimoočebných sponzorov.
- V druhej polovici decembra sa uskutočnilo sčítanie ľudu. Bohdanovce mali 1027 obyvateľov a 187 domov. Sčítacími komisármi boli: správca školy Jozef Galba a učiteľ Viliam Šikula.

Farár Vojtech Šulko

1941

- Vznikol SLOVAN – Ústredie slovenských ochotníckych divadiel, odbočka Bohdanovce n/Tr. Predsedom bol Pavol Krajčovič, zástupkyňou Mária Nádaská, tajomníkom Štefan Kolenič, pokladníkom Ján Nádaský. Rozpustený bol v roku 1942.¹⁷³
- Školský rok 1941/42 bol otvorený slávnostnými bohoslužbami a školskou slávnosťou v pondelok 1. septembra. Počet zapísaných detí podľa zápisu vykonaného dňa 26. júna 1941 a ich rozdelenie do tried a triednictvo bolo toto: triednou učiteľkou v prvej triede (1. a 2. ročník) bola Elena Schmidtová a navštevovalo ju 57 detí (36 chlapcov a 21 dievčat), triednym v druhej triede bol Jozef Galba

Divadelný súbor SLOVAN v roku 1941

(3. a 5 ročník) a chodilo tam 51 detí (19 chlapcov a 32 dievčat) a v tretej triede vyučoval ročníky 4., 6., 7. a 8. Viliam Šikula. Ten mal v triede 74 detí, z toho 20 chlapcov a 54 dievčat. Školu teda navštevovalo 182 žiakov. Viliam Šikula dlho triednym nebol, lebo 6. septembra 1942 odišiel pôsobiť na Ministerstvo hospodárstva do

Miestni divadelníci

Bratislavy. Dňa 7. septembra sa novou triednou tretej triedy stala Mária Spilleroová, rodáčka z Tnavy. Jej predchádzajúcim učiteľským miestom bolo Vrbové.

- Až 90 % žiakov bolo organizovaných v Hlinkovej mládeži. Z iniciatívy HM bol zavedený od 20. apríla do 26. apríla 1942 týždeň čistoty. Chlapci z HM zakladali štepnice a kuchynské záhradky. Z iniciatívy Hlinkovej gardy a Hlinkovej mládeže získala škola rozhlasový prijímač.
- V škole bol založený spevokol, ktorý na slávnostných akadémiách a iných kultúrnych podujatiach vystupoval samostatne.
- Podľa rozhodnutia Ministerstva školstva a národnej osvety v Bratislave do obvodu školy Bohdanovce bol pridelený aj majer Potôčky, ktorý leží v katastrálnom

území Dolnej Krupěj. Tamojšie deti mali do miestnej školy 2 km a do školy v Dolnej Krupěj 6 km. Podľa dohody Dolná Krupá participovala pomernou čiastkou na finančných nákladoch.

1942

- 1. januára 1942 prestala účinkovať školská stolica, ktorá mala 6 riadnych členov. Jej miesto v spoločenskom a školskom živote nahradil školský výbor, ktorého členmi boli: Vojtech Šulko – farár, predseda výboru, Jozef Galba – riaditeľ školy, zvolený podpredseda, Vendelín Štefanička a Ján Holúbek, cirkevnou vrchnosťou menovaní členovia výboru, Jozef Braniša – vládny komisár obce, člen delegovaný obcou a Mária Spillerová – učiteľka, tajomníčka zvolená školským výborom.
- 2. marca 1942 školu navštívil škôldozorca Eduard Oravský z Trnavy a 27. mája sem zavítal cirkevný škôldozorca dekan – farár Jozef Zlatoš z Dlhej. Obe návštevy skončili so všeobecnou spokojnosťou s chodom školy.
- V treťom vojnovom roku boli tieto ceny: pár dobrých koní 8000 Ks, krava 1000 Ks, koza 100 Ks, pár odstavčiat 60 Ks, živá váha ošípanej 1 kg – 4 Ks, cukor 6,4 Ks, mlieko 1 Ks, víno 4 Ks, veľké pivo 1,5 Ks, 1/2 dcl rumu 0,90 Ks, košeľa 8 Ks, nohavice 12 Ks, topánky (Baťa) 29 Ks, cesta vlakom do Trnavy 2,50 Ks. Cesta vlakom z hľadiska k iným komoditám bola drahá, a tak ľudia chodili na bicykli alebo pešo.

1943

- Obec prijala 14. júla 1943 do domovského zväzku Petra Poláka, nar. 8. decembra 1908 v Čadci. Toto sa vzťahovalo aj na jeho manželku Sidóniu, rod. Gapkovú a dcéru Filoménu, nar. 13. januára 1942 v Bohdanovciach.
- Kvôli vojnovým udalostiam začal školský rok až 1. októbra.¹⁷⁴ Riadne vyučovanie začalo až v pondelok 4. októbra. Do miestnej trojtriedky nastúpilo 145 žiakov. Riaditeľom školy bol Jozef Galba a učiteľkami – Elena Schmidtová a Mária Spillerová.
- V roku 1943 v obci podnikali: Vladimír Lešnof – obchod s ošípanými, Ján Martinkovič – hostinec aj obchod s miešaným tovarom, Ignác Krajčovič – hostinec, Valéria Krajčovičová – obchod s miešaným tovarom, Helena Kardošová – obchod so strižným tovarom, Štefan Pobiecky – kováč, Jozef Križan – mäsiar, Štefan Petrašovič – mlynár, Jozef Lančarič – murár, Karol Chynoranský – obuvník, Apolónia Halouzková – rozličný tovar a Potravné družstvo.¹⁷⁵

174 V šk. r. 1943/44 začali byť viditeľné prvé príznaky vojny aj tu. Po obsadení južného Talianska začali nálety na Nemecko. Bombardovacie zväzy prelietali aj nad obcou.

175 Adresár priemyslu, obchodu, remesiel, peňažníctva, poisťovníctva a družstevníctva na Slovensku. Bratislava, 1943.

1944

- 26. júna mohli občania z priestoru obce sledovať vzdušný súboj medzi americkými stíhačmi lietadlami a nemeckou stíhačkou. Nemecké lietadlo sa po zásahu zrútilo do poľa za nemečianskym výmoľom. Pilot sa zachránil a na padáku dopadol pri Vlčej doline. Pri zoskoku bol zranený a v ten deň ošetrovaný v Trnavskej nemocnici. Prví pri lietadle boli Dominik Babirát so synom Jánom, ktorí tam mali pole a kosili ďateľinu. Boli očitými svedkami zostrelenia. Nemecké lietadlo sa chcelo dostať k Malým Karpatom. Údajne štartovali z letiska pri Gänsendorfe v Rakúsku. Motor lietadla vnikol asi 2 metre do zeme.

Františka Martišovičová, rod. Krchnáková

- Školský rok 1944/45 začal kvôli vojnovej situácii 1. októbra.
- Do školských miestností sa 6. novembra nasťahovali nemeckí vojaci, vyučovanie v druhej a tretej triede bolo obmedzené. Od 20. novembra do 3. januára 1945 sa vyučovanie prerušilo úplne, lebo školu zabrala nemecká branná moc.
- Počas Slovenského národného povstania padli dvaja rodáci: Ján Heriban a Vendelín Novák. Pamätná tabuľa s ich menami je pred školou.

1945

- Od 31. marca do 12. apríla bola železničná trať v úseku Trnava-Boleráz prerušená z dôvodu poškodenia pri prechode frontu.¹⁷⁶
- 1. apríla bola obec oslobodená a školu obsadili príslušníci sovietskej armády. Školský rok bol ukončený slávnostným Te Deum 28. júna 1945.
- Pri oslobodzovaní obce padol jeden nemecký vojak, ktorého pochovali na Doline.
- Pred domom Uršule Kloknerovej, rod. Palkovičovej, kde vtedy býval aj Ján Braniša, vybuchol ruský delostrelecký granát a zabilo mu dva kone.
- MNV na svojom zasadnutí 12. augusta rozhodol, aby sa cestou verejnej dražby dalo do prenájmu obecné poľovné právo na dobu 6 rokov, a to od 1. augusta 1945 do 31. júla 1951. Termín verejnej dražby bol stanovený na 14. októbra 1945. Vyhľadávka o dražbe musela byť uverejnená aspoň 30 dní pred určeným termínom

v Ústrenom vestníku SNR a politickom periodiku Pravda. Podľa zápisnice z 25. októbra prenájom obecného poľovného práva vydražil Ladislav Sýkora za čiastku 11 000 Kčs ročne. Poľovníctvo ako záujmová činnosť v dnešnom poňatí začalo po roku 1948, keď zákonom č. 225/47 bola upravená činnosť poľovných ochranných spolkov na Slovensku.

- Škola od roku 1945 prešla rôznymi organizačnými zmenami. V roku 1945 sa zrušili cirkevné školy a nahradila ich štátna ľudová škola.
- Na základe žiadosti obce Horné Orešany mal byť prijatý do domovského zväzku Ferdinand Stano. Obec Bohdanovce vyhovel na základe § 2 zák. čl. 222 z roku 1896 a prijala do domovského zväzku Ferdinanda Stana, narodeného 24. mája 1891 v Bohdanovciach spolu s manželkou Máriou, rod. Rímešovou, nar. 24. júna 1897 v Igrame a maloletou dcérou Annou, narodenou v roku 1926.
- Školstvo bolo zoštátnené. Z Rímskokat. ľudovej školy Bohdanovce nad Trnavou sa stala Štátna ľudová škola Bohdanovce nad Trnavou. Dňa 5. októbra 1945 bol na Štátnu ľudovú školu v Bohdanovciach nad Trnavou na miesto zaisteného Jozefa Galbu v stave definitívnom menovaný Ľudovít Hadri, narodený 15. októbra 1907 v Spišskom Podhradí. Učiteľský ústav absolvoval v Spišskej Kapitule v roku 1926. V rokoch 1926 – 30 učil v Arnutovciach, nasledoval Veľký Grob a Trakovice. Ľudovít Hadri bol autorom občianskej, prírodnej reflexívnej lyriky eklektického typu s výraznou náboženskou tendenciou. Pre deti napísal knihu rozprávok z dedinského prostredia a prispieval do rôznych zborníkov.¹⁷⁷ Svoje miesto zaujal 6. októbra 1945, kedy prevzal správu školy od Eleny Schmidtovej. Triedy, triedníctvo a počty žiakov približuje tabuľka:

Triedníctvo	Trieda	Ročníky	Počet žiakov
Mária Hollanová	I.	1. – 2.	52
Elena Schmidtová	II.	3. – 4.	42
Ľudovít Hadri	III.	5. – 8.	39

1946

- 26. mája sa uskutočnili voľby poslancov Národného zhromaždenia. Demokratická strana získala 312 a Komunistická strana 298 platných hlasov. Predsedom MNV sa stal Vendelín Braniša.

¹⁷⁷ Kalendár osobností trnavského regiónu 1997. Krajská knižnica Juraja Fándlyho v Trnave 1997, s. 15. Zostavila Jana Brliťová.

- Predseda MNV na zasadnutí obecného zastupiteľstva 4. decembra navrhol, aby sa verejné pouličné osvetlenie rozšírilo o ďalších 9 lúčov. Lampy mali byť umiestnené na stĺpoch pred domami Ondreja Hlinčíka, Floriána Miklošoviča, Škodu, Škrabáka, Fridricha, Michala Miklošoviča, pri fare, pri vchode do tehelne a pred Vlachovičom.
- Podľa zápisnice zo 17. decembra 1946 obecné predstavenstvo tvorili: Vendelín Braniša – predseda, Cyril Lenivý, Ján Čápka, Ján Počuch, Jozef Gallus, Ignác Krajčovič, Jozef Kočísky, Ján Martišovič, Oliver Selecký, František Kobetič, Mikuláš Magula, Štefan Demovič a Štefan Heriban, členovia MNV. Notárskym tajomníkom bol Ferdinand Tvrдый. Tajomník informoval, že na ustanovujúcej schôdzi 12. decembra 1946 nebol zvolený námestník predsedu. Komunistická strana navrhla Jozefa Poláka a ten bol zvolený.

1947

- 26. marca 1947 obec prijala do domovského zväzku obce Štefana Fridricha, nar. 24. júna 1907 v Suhej nad Parnou. Toto prijatie sa vzťahovalo aj na jeho manželku Máriu, rod. Kimličkovú, nar. 8. júna 1921 v Bohdanovciach a na syna Jozefa, narodeného 20. augusta 1938. Do domovského zväzku obce vtedy prijali aj Floriána Malovca, nar. 4. mája 1913 v Bohdanovciach. Toto sa vzťahovalo aj na jeho manželku Ernestínu, rod. Hlbockú a syna Františka, nar. 1. júna 1942. Na spomenutom zasadnutí bol prijatý do obce aj Jozef Nižnan, narodený v Štefanovej aj s manželkou Františkou, rod. Martinkovičovou a ich deti, Anton, Ján a Stanislav.

Futbalisti z roku 1949

- Výnosom zo dňa 13. októbra 1947 bola na tunajšiu školu menovaná Magda Kováčová, nahradila Máriu Hollanovú.

1948

- Miestny Akčný výbor Národného frontu v Bohdanovciach na schôdzi konanej 1. marca 1948 rozhodol o zbavení členov Demokratickej strany účasti v obecnom zastupiteľstve a ich nahradenie osobami sympatizujúcimi s politikou KSČ.
- 16. apríla bola ustanovujúca schôdza obnoveného MNV.¹⁷⁸ Predsedom sa stal Štefan Demovič, podpredsedom Jozef Polák a členmi: Jozef Kočísky, František Kolenič, Ján Miklošovič, František Minarovič, Štefan Heriban, Jozef Procházka, Lambert Kurňava, Mikuláš Lošonský, Ján Martišovič, Cyril Lenivý a Jozef Gallus. Z novoustanovených členov v ten deň sľub nezložil Mikuláš Magula a Oliver Selecký kvôli neprítomnosti.
- V máji boli vykonané voľby do MNV podľa jednotnej kandidátky. Predsedom MNV sa stal Štefan Demovič.
- Bolo založené roľnícke strojové družstvo.
- Jednou z prvých naliehavých otázok podľa výnosu Povereníctva školstva a národnej osvety v Bratislave zo dňa 19. augusta 1948 číslo 5238/48 bolo odstránenie náboženských symbolov z tried. Učiteľský zbor, berúc do úvahy, že obec je čisto katolícka a odstránenie krížov by neprispelo ku konsolidácii pomerov, sa uznieslo požiadať školský inšpektorát o ponechanie krížov v triedach.

1949

- V obci mali živnosti: Pavol Petrašovič – mlynár, Ján Púček – pekáč, Jozef Nádaský, Michal Vanák a Michal Vlachovič sa zaoberali mlátením obilia, Florián Lošonský – obchod so zeleninou, Rudolf Martišovič – obuvník a Jozef Lančarič – murár.¹⁷⁹
- Podľa súpisnej evidencie traktory a spaľovacie motory vlastnili a používali:¹⁸⁰ Vendelín Braniša – traktor LANZ Buldog 40 HP, Jozef Krchnák – traktor HARIS 40 HP, Ján Holúbek – traktor ŠKODA 30 HP, Michal Vanák – motor VICHTERLE 15 HP, Michal Vlachovič – motor SLÁVIA 15 HP a roľnícke strojové družstvo malo traktor ŠKODA 30 HP.
- Bolo založené JRD I. typu. Hospodáril na ploche 39 hektárov a predsedom bol Pavol Jankech.
- Obecné zastupiteľstvo sa rozhodlo zakúpiť ovocné stromky v hodnote 25 000 Kčs na vysadenie obecných poľných ciest.

178 ŠABA, pobočka Trnava. Obvodný úrad MNV v Boleráze, inv. č. 16.

179 ŠABA, pobočka Trnava. Zápisnice rady a pléna 1949 – 1950, MNV Bohdanovce, MNV Šelpice, inv. č. 1 – 4.

180 Tamže.

- Výmera ornej pôdy v Bohdanovciach bola 1729,24 katastrálnych jutár.
- Knižničnú radu tvorili:¹⁸¹ Ľudovít Hadri, riaditeľ národnej školy ako knihovník, Antonín Maňásek, murársky živnostník, Ján Martišovič, roľník a Peter Demovič, robotník.

Obraz, ktorý už patrí minulosti.

1950

- Pre rok 1950 boli zvolení títo obecní sluhovia: Augustín Gajarský za obecného doručovateľa s mesačným platom 1000 Kčs a zároveň za nočného strážnika s ročným platom 5000 Kčs. Ďalším nočným strážnikom s ročným platom 5000 Kčs bol Ľudovít Demovič, poľným hájnikom sa stal Jozef Polák, ktorý mal ročne 17 000 Kčs.
- 1. septembra vznikla v obci materská škola. Zanikla 30. júna 1952, lebo v obci nebolo založené družstvo III. typu.
- K Pomníku padlých pred školou boli postavené dve sochy symbolizujúce slovenského partizána a sovietskeho vojaka. Sú dielom Jána Koniareka a postavil ich Miroslav Harašta z Trnavy. Vecný náklad vyjadruje suma 50 000 Kčs. Pomník bol slávnostne odhalený 28. októbra 1950 za účasti zástupcov armády a zložiek Národného frontu.

1951

- Rada MNV v Bohdanovciach sa uzniesla na tom, že od 15. januára 1951 sa členom JRD prenajme výkon poľovného práva¹⁸² na dobu 6 rokov za ročné prenájomné 4500 Kčs na poľovnom priestore asi 1900 katastrálnych jutár.
- Obnovila sa zmluva so záhradníkom Jánom Příbelom, obyvateľom Zavara za ročné prenájomné pozemku s výmerou 2 katastrálne jutrá¹⁸³ a 1170 štvorcových siah¹⁸⁴ za 4000 Kčs. Tento pozemok bol pôvodne daný do prenájmu Borisovi Dimovi, ktorý však odišiel do Bulharska a nebol predpoklad, že sa vráti späť.
- Bola založená miestna pobočka Československého červeného kríža, ktorej predsedom sa stal František Nehnevaj, miestny duchovný.

181 ŠABA, pobočka Trnava, Obvodný úrad MNV Boleráz, Administratívne spisy, škatuľa č. 5.

182 ŠABA, pobočka Trnava, Zápisnice rady a pléna 1950 – 1960, inv. č. 37 – 47.

183 Katastrálne jutro malo 1600 štvorcových siah.

184 Siah (viedenská) je dĺžková miera 1,89648 m. Štvorcová siaha bola 3,5966 m² (3,59 m²).

- Na mimoriadnej porade učiteľského zboru Národnej a Materskej školy v Bohdanovciach sa pedagógovia oboznámili s nariadením o povinnom zavedení žiackych knížiek.

1952

- Od 1. januára boli na základe zákona č. 116/1951 Zb. zo dňa 20. decembra 1951 o štátnom notárstve na celom území Slovenska zrušené notárske úrady pri národných výboroch. Úradnú agendu prevzali predsedovia národných výborov a namiesto notárov boli ustanovení tajomníci.
- 30. mája obecné plénum schválilo výsadbu stromkov na Špačinskej ceste.
- Pre nedostatok školopovinných detí bola zrušená tretia trieda. Náboženská výchova bola dobrovoľná, ale sa robili opatrenia, aby ju navštevovalo čo najmenej žiakov.
- Predstavenstvo MNV koncom roka 1952 pozostávalo z týchto členov: Štefan Demovič – predseda MNV, Ľudovít Gubrický – tajomník MNV a členovia – Ján Husár, Michal Hlbocký, Jozef Tomek, Cyril Lenivý, Mikuláš Trník, Ján Miklošovič, Jozef Polák, František Kolenič, Rudolf Heriban, Ján Buček, Ľudovít Demovič, Pavol Krajčovič, Valéria Jankechová, Pavol Jankech, Ľudovít Heriban a Mikuláš Lošonský.

Dobový potravinový lístok

Miestni hudobníci

1953

- Menová reforma¹⁸⁵ bola vyhlásená v sobotu 30. mája o 18. hodine v rozhlase. Niekoľko hodín predtým o nej boli informovaní príslušníci Ľudových milícií a ozbrojených zložiek, uvedení do pohotovosti. Jej prípravu v posledných májových dňoch prezident Zápotocký viackrát verejne poprel. Reforma bola dras-

¹⁸⁵ Kronika českých zemí 1939 – 1967. Protektorát, budování nového státu, nástup komunizmu, 7, s. 765.

tická. Vklady do 5000 sa prepočítavali v pomere 5:1, zvyšok v pomere 6,25:1, ďalej do 20 000 v pomere 10:1, do 50 000 v pomere 25:1 nad 50 000 v pomere 50:1. Vklady uložené po 15. máji sa prepočítavali v pomere 50:1. V hotovosti si mohol jedinec vymeniť najviac 300 Kčs v pomere 5:1, ostatné peniaze v hotovosti sa vymieňali v pomere 50:1. Súčasne boli anulované viazané vklady. Oficiálna propaganda vydávala menovú reformu za úder voči kapitalistom, ale opak bol pravdou, pretože obeťami boli radoví občania. Zrušil sa lístkový systém, ale k zlepšeniu hospodárskej sily štátu nedošlo. Mnohí sa museli vyrovnáť s tým, že prišli o celoživotné úspory.

- Na hlavnej ceste vedúcej k železničnej stanici bol postavený nový most cez Trnávku.
- Od 1. septembra 1953 až do odchodu do dôchodku tu učila Helena Martišovičová.

1954

- Plénum MNV uložilo riaditeľovi školy Ľudovítovi Hadrimu, aby inštruoval učiteľský zbor o nutnosti plnenia si dodávkových povinností.

1955

- Plénum MNV sa uznieslo, že miestni občania zaplatia za bubnovanie 6 Kčs a cudzí 10 Kčs.
- Predsedníčkou ČSM bola Mária Ondrišová, predsedom Požiarnej ochrany Ján Kvetan, predsedom SOKOL-a Peter Krchnák, predsedom Zväzarmu Viktor Benko.

1957

- Z volieb do miestnych národných výborov, ktoré sa konali 19. mája vzišlo toto obecné predstavenstvo: predseda MNV Ondrej Hronček, podpredseda Oliver Selecký, tajomník Jozef Trník a členovia – Ján Heriban, Jozef Dobšovič, Alžbeta Durínová, Anastázia Bučeková, Helena Martišovičová, Štefan Nádaský, Ján Vran-

Obchod pani Sýkorovej – Halouskovej

ka, Ladislav Sýkora, Jozef Polák, Jozef Kvetan, Peter Demovič, Ľudmila Škodová, Jozef Procházka a Augustín Fitoš.

- Československý zväz mládeže nacvičil hru „Keď chlebom vonia zem“. Režiroval ju Ľudovít Hadri.
- Národná škola v Bohdanovciach mala tri triedy a 95 žiakov. 1., 2. a 3. ročník usporiadal autobusový výlet do Bojníc, žiaci 4. a 5. ročníka boli vlakom v Púchove, Trenčianskych Tepliciach a v Trenčíne.
- V priebehu roka sa odohralo 8 divadelných predstavení, uskutočnilo 13 ľudových veselíc a 29 rôznych iných kultúrnych podujatí. Putovné kino premietlo 21 filmov, osvetová beseda ďalších 86 filmov.

Oberačka hrozna

Riaditeľ školy Ľudovít Hadri a učiteľka Helena Martišovičová so žiakmi

Riaditeľ školy Ľudovít Hadri a žiaci v šk. r. 1956/57

- V chotári sa premnožila pásavka zemiaková. Do jej ničenia sa zapojili aj žiaci miestnej školy.
- Od roku 1957 do konca roka 1974 sa tu vo funkcii predsedu JRD¹⁸⁶ vystriedali: Štefan Nádaský 1957 – 1958, Ján Vranka 1958 – 1959, Augustín Dudek 1959 – 1960, Otto Rauš 1960 – 1961, Ján Počuch 1961 – 1962, Imrich Slodička 1962 – 1964, Štefan Nádaský 1964 – 1965, Ján Vranka 1966 – 1967, Pavol Ursíny 1967 – 1968, Ján Masaryk 1969 – 1973 a Ing. Félix Hillkovič 1973 – 1974.

1958

- 17. októbra začal vysielať obecný rozhlas. Inštalovali ho miestni občania – Jozef Gapko, Ján Kuriňava a Irenaj Braniša. Dovtedy sa správy oznamovali bubnovaním. Posledným bubenikom bol Oliver Gajarský.
- Vedúcim Osvetovej besedy v Bohdanovciach bol Ľudovít Hadri, predsedníčkou Československého červeného kríža Helena Omastová, predsedom Sokola Rudolf Krchnák, predsedníčkou Zväzu žien Mária Mračková a predsedom Zväzarmu Jozef Lančarič, predsedom Komunistickej strany Mikuláš Lošonský, veliteľom požiarnikov Jozef Kvetan a predsedom JRD do 30. marca Štefan Nádaský a po ňom sa funkcie ujal Ján Vranka.

¹⁸⁶ Kol. autorov: 30 rokov premien a rozvoja socialistického poľnohospodárstva v okrese Trnava. Trnava 1979, s. 372.

- V septembri vstúpilo 86 súkromne hospodáriacich roľníkov do družstva s výmerou pôdy 180 hektárov. Pôdna základňa družstva sa zväčšila na 550 hektárov. Družstevníci dostávali za pracovnú jednotku 8 Kčs a jeden kg obilia.
- V novembri 1958 sa začalo s výstavbou hasičskej zbrojnice.

1959

- Národná škola mala tri triedy a 95 žiakov. Dňa 1. septembra 1959 odišla na odpočinok učiteľka Elena Reháková – Schmidtová. Na miestnej škole pôsobila od 20. septembra 1927. Jej predchádzajúcim pôsobiskom bola Horná Krupá. Bola dobrou, svedomitou a obľúbenou učiteľkou. Miesto posledného odpočinku našla v rodinnej hrobke na Novom cintoríne v Trnave. Pochádzala zo zemianskeho rodu Palásty.
- Výkupné ceny poľnohospodárskych výrobkov boli stanovené takto: pšenica 130 Kčs, raž 140 Kčs, jačmeň 155 Kčs, kukurica 115 Kčs, cukrová repa 19 Kčs, zemiaky 39 Kčs, hovädzí dobytok 9 Kčs, ošípané 11 Kčs, mlieko 1,8 Kčs a vajcia 0,86 Kčs za kus.¹⁸⁷
- MNV sa v spolupráci s JRD uznieslo, že 82 kráv a 18 jalovic prezimuje v kravíne, na Škrabákovom sa ustajní 50 kusov mladého hovädzieho dobytku, na Holubkovom a Krchnákovom ďalších 90 kusov a 25 kusov prezimuje u Nižnana. Ošípané umiestnili v matečniku, krmne u Krchnáka.
- 21. novembra 1959 vysadili žiaci v lokalite Dolina 2500 topoľov. Československý zväz mládeže vysadil ďalších 2000 kusov.
- Bolo premietnutých 99 filmov, ktoré navštívilo 8863 záujemcov. Na vstupnom sa vybralo 16 600 Kčs. V priebehu roka sa usporiadalo osem zábav.

1960

- 1. januára 1960 sa miestni mládežníci predstavili hrou Kristína, ktorú režírovala Lýdia Tóthová. Osvetová beseda 14. februára uviedla hru Uzol, pod ktorú sa režisérsky podpísal Ľudovít Hadri. Jozef Kvetan s požiarnikmi pripravil hru Kľatba, ktorá mala premiéru 17. apríla.
- 12. júna 1960 sa konali voľby do Miestneho národného výboru, Krajského národného výboru, Slovenskej národnej rady a Národného zhromaždenia. Bola predložená jednotná kandidátka Národného frontu. Za predsedu Miestneho národného výboru bol zvolený Oliver Selecký, tajomníkom sa stal Jozef Paldan z Trnavy a členmi MNV boli: Anastázia Bučková, Alžbeta Durínová, Augustín Fitoš, Štefan Heriban, Imrich Horváth, Ondrej Hronček, Pavol Kardoš, Jozef Kvetan, Ján Kurňava, Viktor Malovec, Helena Martišovičová, Jozef Masarovič, Jozef Procházka, Ľudmila Škodová, Jozef Trník, Ján Vranka a Ferdinand Valentovič.

187 ŠABA, pobočka Trnava, Zápisnice pléna 1950 – 1970, inv. č. 18.

Učiteľka Helena Martišovičová v šk. r. 1961/62

Riaditeľ školy Jozef Lukáč s pioniermi

Učiteľka Helena Martišovičová a štvrtáci v šk. r. 1962/63

Učiteľka Lýdia Tóthová so žiakmi

- Predsedami zložiek Národného frontu v obci boli: predsedníčka Československého červeného kríža Elena Reháková, Zväz Českoslovenko-sovietskeho priateľstva viedla Lýdia Tóthová, Sokol pracoval pod vedením Vendela Vanáka, Československý zväz mládeže viedol František Tóth, miestnu jednotku Požiarnej ochrany Jozef Kvetan, Zväz žien viedla Mária Mračková, predsedom Komunistickej strany v obci bol Ján Vranka a predsedom Jednotného roľníckeho družstva Otto Rauš.
- 12. júla 1960 bola prijatá Ústava Československej socialistickej republiky.
- Národnú školu navštevovalo 95 žiakov. 1. ročník s počtom detí 24 učila Lýdia Tóthová, 2. a 4. ročník s 39 žiakmi učila Helena Martišovičová a 3. a 5. ročník, ktorý mal 32 žiakov pedagogicky viedol riaditeľ Ľudovít Hadri. Ten 1. septembra odišiel do Bratislavy a nahradil ho Michal Kumančík, ktorý dovtedy pôsobil v Boleráze ako zástupca riaditeľa tamojšej deväťtriedky.
- 1. septembra si žiaci po nástupe do školy prvýkrát v histórii odnášali učebné pomôcky, zošity a učebnice domov zdarma.
- Jozef Kvetan, talentovaný ochotník, sa ako režisér podpísal pod hru Nikdy, ktorej dej sa odohrával v období Slovenského národného povstania. Herecké obsadenie bolo z radov požiarnikov. Hra mala premiéru 11. decembra a úspešne s ňou hosťovali po okolitých dedinách, napr. v Hrnčiarovciach, Trstíne, Bielom Kostole, Viničnom a Špačinciach. Zo zisku zakúpili 40 stoličiek pre miestne kino.

1961

- K 1. januáru bol stav hovädzieho dobytku na miestnom JRD 288 kusov. Do plánovaného chovného stavu chýbalo ešte 37 kusov. Plánovaný stav kráv bol 122,

Riaditeľ školy Jozef Lukáč a piatáci z Bohdanoviec a zo Šelpíc

Katarína Lukáčová s deťmi

Divadelná hra Úbohý Anička z roku 1965

Žiaci so svojimi učiteľmi

skutočný stav 106 kusov. Plánované stavy sa dosiahli v chove ošípaných. Plánovaný stav bol 858 kusov, skutočný stav bol o 150 kusov vyšší. Plánovaný stav u prasníc bol taktiež dosiahnutý. Chovalo sa 2157 kusov hydiny, no plán určoval 3900 kusov. Krmovinná základňa bola nedostačujúca, a preto sa krmivo muselo nakupovať zo štátnych fondov.

1962

- Dňa 30. júna ukončil pôsobenie na tunajšej škole riaditeľ Michal Kumančík. Bol tu od septembra 1960, kedy nastúpil po Ľudovítovi Hadrim.
- Na začiatku školského roka 1962/63 mala škola 5 tried a 5 učiteľov. Učiteľský zbor tvorili: Jozef Lukáč, riaditeľ a učiteľia: Lýdia Tóthová, Katarína Lukáčová, Elena Krip-

Polné práce

Polovníci pomáhajú miestnemu JRD.

pelová a Helena Martišovičová. Triednou učiteľkou prvého ročníka s počtom žiakov 22 bola Lýdia Tóthová, druhý ročník mal 21 žiakov a triednu učiteľku Katarínu Lukáčovú, tretia rokov bolo 23 a viedla ich Elena Krippelová, štvrtý ročník navštevovalo 24 žiakov a mala ich na starosti Helena Martišovičová. Piatakov učil riaditeľ Jozef Lukáč. Od 1. septembra 1962 navštevovali 5. ročník tunajšej školy aj žiaci zo Šelpíc, čo vysvetľuje tak vysoký počet žiakov v triede.

1964

- 14. júna 1964 sa uskutočnili voľby do všetkých stupňov národných výborov. V Bohdanovciach boli tieto výsledky: predsedom sa stal Peter Demovič, tajomníkom Imrich Horváth a podpredsedom Oliver Selecký. Okrem týchto boli členmi rady: Viktor Malovec, Jozef Mrva, Augustín Selecký, Ľudmila Škodová, Ján Vranka a Helena Selecká. Členmi pléna MNV sa stali: Peter Demovič, Imrich Horváth, Anastázia Bučeková, Václav Gažo, Ondrej Hronček, Pavol Krajčovič, Katarína Lukáčová, Viktor Malovec, Augustín Martišovič, Jozef Masarovič, Jozef Mrva, Anna Miklošovičová, Helena Omastová, Rudolf Počuch, Štefan Polák, Helena Selecká, Helena Síčová, Anna Slezáková, Ľudmila Škodová, Jozef Trník, Jozef Vadovič, Vendel Vanák, Ján Vranka, Augustín Selecký, Ján Filípek, Ignác Krajčovič, Tomáš Mračka a Pavol Selecký.

1965

- 28. júla 1965 sa v Trnave¹⁸⁸ narodila Mgr. Eva Lukáčová, PhD. Pochádza z učiteľskej rodiny. Vyrastala v Bohdanovciach. Jej otec Jozef Lukáč tu bol od šk. r.

¹⁸⁸ AUTORSKÉ PROFILY II. Zostavili: Mgr. Eva Drobná, PaedDr. Eva Kopúnková, HKPS Trnava 2012, s. 142 – 147.

František Nehnevaj a prvoprijímajúce deti

1962/63 riaditeľom, matka Katarína učiteľkou, neskôr tiež riaditeľkou školy. Eva Lukáčová vyštudovala na Filozofickej fakulte UK v Bratislave odbor prekladateľstvo-tlmočníctvo (angličtina, japončina). V rokoch 1993 – 1995 postgraduálne študovala japonský jazyk a literatúru na Hokkaidskej univerzite v Sappore a v rokoch 1998 – 2002 klasickú a súčasnú japonskú literatúru na Ósackej univerzite v Ósake. Venuje sa predovšetkým poézii, vydala: Hlbokozelená žena (1988, Zborník mladých autorov), Divosestra (1999), Diabloň (2005) a Havranjel (2011). Venuje sa aj próze a prekladateľstvu. Žije v Trnave, pracuje ako asistentka na vysokej škole a venuje sa aj prekladom z japonskej literatúry.

1967

- Začalo sa s výstavbou kultúrneho domu. Do príchodu zimy sa vybudovali základy po povrch zeme. Do základov sa spracovalo 200 m³ kameňa a štrku a 110 q cementu. Na týchto prácach sa odpracovalo 1183 brigádnických hodín. Predsedom MNV bol Peter Demovič, tajomníkom Imrich Horváth.

1968

- V noci na 21. augusta obsadili vojská Varšavskej zmluvy našu republiku. Rozhlas vyzýval zachovať pokoj. Ľudia mali obavy z možného vojnového konfliktu.
- V Bratislave na historickom hrade bol 30. októbra podpísaný zákon o federácii Čechov a Slovákov v spoločnom štáte ČSSR.

1969

- 13. júla sa uskutočnila posviacka obnovenej a zrekonštruovanej Kaplnky Panny Márie Pomocnice kresťanov. Posviacku vykonal generálny vikár ThDr. Čížik. Slávnostný obed pre zúčastnených hlavných hostí sa konal u Jána Holúbka.

*Primície ThDr. Jozefa Martinkoviča
29. júna. 1969*

*Skupina krojovaných dievčat s prof. Pavlom Pobieckym, SDB
13. júla 1969*

*Nesenie sochy Panny Márie Pomocnice kresťanov
13. júla 1969*

*Posviacka kaplnky Panny Márie Pomocnice kresťanov
13. júla 1969*

- Mimoriadnemu záujmu sa tešila dejinná správa o pristáti prvých ľudí na Mesiaci. V pondelok 21. júna o 3. hodine 56. minúte a 20. sekunde pristáli americkí kozmonauti Neil Armstrong a Edwin Aldrin v kozmickej lodi Apollo 11 na Mesiaci a prešli sa v skafandroch po jeho povrchu.

Riaditeľka materskej školy Margita Šinková (vpravo) a učiteľka Olga Martišovičová s deťmi koncom šesťdesiatych rokov.

- V závere decembra bola v celej republike veľká epidémia chrípky. Takmer v každom dome ležal aspoň jeden pacient.

1970

- Podľa úradnej štatistiky, ktorá sledovala základné demografické údaje, platia pre Bohdanovce tieto čísla:

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970
Počet obyvateľov	533	552	648	748	706	756	889	930	1085	1074
Počet domov	--	76	72	93	102	110	155	191	235	258

1971

- 3. januára mal pohreb zomrelý predseda MNV Peter Demovič. Do predsedníckej funkcie nastúpil 15. marca Rudolf Kapičiak.

Na školskom dvore

- 18. decembra o 14.00 bol slávnostne otvorený nový kultúrny dom.

1972

- Daný do užívania Dom smútku.

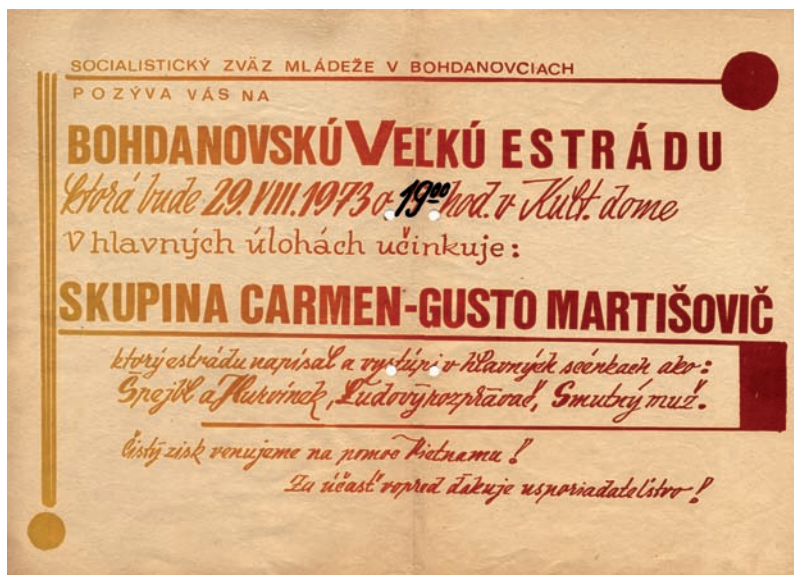
1973

- Obecná knižnica bola presťahovaná do nových priestorov kultúrneho domu. Počet čitateľov bol 90, výpožičiek 790. Knižovníčkou bola Helena Martišovičová, učiteľka.
- Predsedom JRD bol Ján Masaryk, v druhom polroku bol na túto funkciu členskou schôdzou zvolený Ing. Félix Hilkovič, ekonómom Ing. Ján Hronec a agronómom Ing. Eugen Záhumenský.
- Riaditeľkou materskej školy bola Margita Šinková, učiteľkou Oľga Martišovičová. Základná deväťročná škola v Bohdanovciach n/Tr. mala ročníky 1. – 5. s celkovým počtom žiakov 102.
- Osvetová rada pracovala v tomto zložení: Jozef Lukáč – správca a členovia: František Tóth, Helena Martišovičová, Rudolf Kapičiak, Jaroslav Hlbocký, Mária Kočíská a Václav Gažo.
- V obci pracovali dva divadelné súbory, jeden patrilo pod osvetovú besedu a druhý združoval mládežníkov, ktorí sa prezentovali našťudovaním hry Verona.
- Z estrád mala najväčší úspech Večerná estráda pre dospelých v podaní Heleny a Augustína Martišovičových.
- Členovia TJ Družstevník Bohdanovce začali s oplotením ihriska a výsadbou topoľov okolo neho. Prácu miestnej TJ riadil tento výbor: Ing. Ján Hronec – predseda, Jozef Mrva – vedúci mužstva, Štefan Ryška – tajomník, František Nádaský – pokladník a Augustín Ryška – tréner mužstva. Hráčsky káder tvorili: Štefan Klasovský – kapitán, Ján Fitoš, Vladimír Miklošovič, Bohumil Šarvaic, Milan Selecký, Miroslav Malovec, Ľubomír Heriban, Vladimír Šarvaic, Milan Kurňava, Jozef Škoda, Mikuláš Horváth, Jozef Kočíský, Dezider Vanák, Jaroslav Hlbocký, Jozef Kováč a Vendelín Malovec. Predsedom TJ bol Pavol Mikinič.¹⁸⁹

Ludový rozprávač a zabávač Augustín Martišovič ako vojak Švejka

¹⁸⁹ Kronika obce Bohdanovce nad Trnavou založená 1. januára 1973. Udalosti do nej na želanínej úrovni až do konca roku 1988 zapisovala Helena Dobšovičová-Kvetanová. Mnohé údaje týkajúce sa života v obci sú čerpané z uvedeného prameňa.

Dobový plagát

Manželia Tóthovi v ľudovom kroji

Manželia Lukáčovi v ľudovom kroji

Hudobná skupina SYNKOPY

Manželia Martišovičovi v estrádnom pásme

Folklorne pásmo „Svadba“ 24. 2. 1973

Podmanivosť nášho kroja

1974

- Miestni ochotníci sa predstavili 27. januára hrou Záveje, ďalšou uvedenou hrou bola Jej pastorkyňa, ktorou sa divadelníci predstavili 17. marca. Žiaci sa uviedli divadelnou hrou Princezná Kukulienka. Pre ďalšie skvalitnenie divadelnej činnosti zakúpila osvetová beseda nové kulisy s vybavením. V priebehu roka tu bolo 15 tanečných zábav. Cestou miestneho rozhlasu sa odvysielalo 35 relácií. Pripomínali predovšetkým významné politické a kultúrne výročia.
- 9. mája sa uskutočnili oslavy 40. výročia rudých odborov. Bola to spomienková politická akcia pripomínajúca odhalenie červenej zástavy v obci.
- Bolo vybudovaných 2500 m² nových štrkových ciest, 1500 m² chodníkov, oplotilo sa futbalové ihrisko, cintorín, upravil sa park pri Pomníku padlých.
- 8. júna bol v kultúrnom dome koncert speváckeho zboru z Boleráza a speváckeho zboru z družobného Jirkova.

Vystúpenie pionierov

- 9. septembra koncertoval v dedine spevokol Bradlan z Trnavy.
- Výstavba vodovodu bola úspešne ukončená 12. septembra, kedy bol odovzdaný do správy a údržby Západoslovenských vodární a kanalizácií Trnava.
- Dedinská organizácia Komunistickej strany Slovenska na svojom zasadnutí 19. septembra 1974 schválila zlúčenie Bohdanoviec a Šelpíc do jednej politickej obce s účinnosťou od 1. januára 1975 s názvom Bohdanovce nad Trnavou.
- TJ Družstevník Bohdanovce hral v súťaži „Okresný prebor B“, v ktorej osadili druhé miesto. O postup sa zaslúžili títo aktívni futbalisti: Ján Fitoš, Štefan Klastovský, Vladimír Miklošovič, Bohumil Šarvaic, Dezider Horváth, Anton Ďurian, Ľubomír Heriban, Vladimír Šarvaic, Milan Kurňava, Štefan Lenivý, Stanislav Hlbocký, Milan Síč, Anton Malovec, Jozef Kováč a Vendelín Malovec.

1975

- 1. januára 1975 sa družstvá Bohdanovce, Šelpice, Trnava, Biely Kostol, Ružindol, Borová, Zvončín a Suchá nad Parnou zlúčili do jedného hospodárskeho celku pod názvom JRD 1. mája Trnava. Z tohto komplexu boli v roku 1982 vytvorené štyri strediská, každé združujúce dve obce. Jedno z nich tvorili Bohdanovce a Šelpice.
- Obce Bohdanovce a Šelpice sa zlúčili do jednej politickej obce pod názvom Bohdanovce nad Trnavou. Predsedom MNV bol Rudolf Kapičiak, tajomníkom Augustín Šmalinský, bývalý predseda MNV Šelpice. Úrad sídlil v miestnej časti Šelpice v priestoroch kultúrneho domu.
- Miestni ochotníci sa občanom predstavili 26. januára hrou Svadobný závoj. Deti svojich rodičov potešili divadelným predstavením O princeznej, ktorá sa nevedela smiať.
- Bol dokončený vodovod v miestnej časti Šelpice.
- Pri reorganizácii verejnej správy došlo aj na úseku školstva k integrácii škôl. Bola vytvorená jedna ZDŠ 1. až 5. ročník v Bohdanovciach.
- V akcii „Z“ boli vybudované chodníky z betónových kociek v oboch častiach obce v hodnote diela 619 000 Kčs, autobusové čakárne za 144 000 Kčs a v miestnej časti Šelpice bol dokončený vodovod v hodnote diela 74 000 Kčs.

Predseda MNV Rudolf Kapičiak s Margitou Stanovou (vľavo) a Máriou Branišovou.

Zakáľacka u Jána Heribana

1976

- 19. októbra bol slávnostne odovzdaný do užívania športový areál na ihrisku TJ Družstevník. Bola realizovaná výstavba

trubkových bariér okolo ihriska.

- Miestny národný výbor sídlil v budove kultúrneho domu v časti Šelpice. Predsedom bol Rudolf Kapičiak, tajomníkom Pavol Jánošík a administratívnymi pracovníčkami – Mária Kelemenová a Mária Branišová. Poslancami boli – Rudolf Kapičiak, Augustín Šmalinský, Helena Dobšovičová, Anna Hadriová, Ignác Heriban, Bernadeta Heribanová, Imrich Horváth, Stanislav Fodor, Pavol Jánošík, Jozef Kardoš, Katarína Lukáčová, Augustín Martišovič, Ing. Štefan Martinkovič, František Miklošovič, Pavol Mikinič, Simeon Kolenič, Ružena Nádaská, Elena Nádaská, Teodor Polák, Štefan Ryška, Kvetoslava Sabová, Mária Slezáková, Milan Šinka, František Tóth, Jozef Trník, Ján Vranka, Marta Hureková, Jaroslav Šimončič, Rozália Vadovičová a Helena Piačková ml. Pri MNV pracovali komisie s týmto personálnym obsadením:
- Komisia finančno – plánovacia: predsedkyňa Elena Nádaská a členovia – Jaromír Hlbocký, Sime-

Poľovníci z Bohdanoviec a zo Šelpíc

Miestni futbalisti na zimnom sústredení

Futbalisti aj funkcionári

on Kolenič a Ing. Štefan Martinkovič.

- Komisia výstavby: predseda Imrich Horváth a členovia: Pavol Habala, Ignác Heriban, Teodor Polák a Augustín Šmalinský.
- Komisia pre mládež a telesnú výchovu: predseda Pavol Mikinič a členovia: Bernadeta Heribanová, Marta Hureková, František Miklošovič, Jozef Kavický, Jozef Stano a Vendelín Vanák.
- Komisia na ochranu verejného majetku: predseda Štefan Ryška a členovia: Jozef Letovanec, Helena Piačková, Jaroslav Šimončíč a Milan Šinka.
- Komisia školstva, kultúry a sociálneho zabezpečenia: predsedníčka Katarína Lukáčová a členovia: Helena Dobšovičová, Stanislav Fodor, Jozef Kardoš, Augustín Martišovič, Kvetoslava Sabová a Rozália Vadovičová.

Krojovaná skupina

1977

- Žiaci 1., 2., a 4. ročníka navštevovali budovu ZDŠ v Bohdanovciach a žiaci tretieho ročníka školu v miestnej časti Šelpice. Rozdelenie učiteľov a žiakov bolo nasle-

*Sála kultúrneho domu
osemdesiate roky*

dovné: triednictvo v 1. ročníku viedla Lýdia Tóthová (počet žiakov 25, z toho 15 chlapcov a 10 dievčat), v 2. ročníku Jozef Lukáč, ktorý bol zároveň riaditeľom školy (počet žiakov 29, z toho 13 chlapcov a 16 dievčat), v 3. ročníku Helena Martišovičová (počet žiakov 15, z toho 8 chlapcov a 7 dievčat) a v 4. ročníku Katarína Lukáčová (počet žiakov 17, z toho 10 chlapcov a 7 dievčat).

- Materské školy boli v oboch častiach obce. Mali jednu triedu s celodennou starostlivosťou. Obsadenie MŠ bolo toto: Bohdanovce: Margita Šinková – riaditeľka, Oľga Martišovičová – učiteľka (na materskej dovolenke), Viera Malovcová – učiteľka (zastupovala mat. dov.), Margita Kolarovičová – kuchárka, Helena Koleničová – pomocníčka a Helena Vranková – školníčka.
- Miestna časť Šelpice: Marta Baleková – riaditeľka (na mat. dov.), Mária Jakubčíková – riaditeľka (zastup. mat. dov.), Viera Vadovičová – učiteľka (na mat. dov.), Mária Benkovská – učiteľka (zast. mat. dov.), Olympia Hrdličková – kuchárka, Štefánia Čelesová – pomocníčka a Kvetoslava Sabová – školníčka.
- Po zložitých rokovaniach medzi Svätou stolicou a vládou ČSSR, oddelil pápež Pavol VI. 30. decembra 1977 územie Trnavskej administratúry od Ostrihomskej arcidiecézy a tiež určil hranice biskupstiev na Slovensku. Apoštolskou konštitúciou zriadil Slovenskú cirkevnú provinciu. Apoštolskú administratúru v Trnave povýšil na arcibiskupstvo. Prvým arcibiskupom-metropolitom sa stal Ján Sokol.¹⁹⁰

Skladanie pionierskeho slubu

1978

- V oboch častiach obce boli v prevádzke materské školy s celodennou starostlivosťou. V Bohdanovciach mala toto obsadenie: Margita Šinková – riaditeľka, Oľga Martišovičová – učiteľka, Margita Kollarovičová – ku-

Skladanie vencov k Pomníku padlých

¹⁹⁰ KUBIŠ, Stanislav, VAREČKOVÁ, Ľubica: Kostol sv. Ducha v Kátlovciach (1710 – 2010). Farský úrad Kátlovce 2010, s. 32.

chárka, Helena Koleničová – prevádzkarka a Helena Vanáková – školníčka. Materská škola v miestnej časti Šelpice pracovala s týmto personálnym obsadením: Mária Jakubčíková – riaditeľka, Viera Vadovičová – učiteľka, Oľga Hrdličková – kuchárka, Štefánia Čelesová – prevádzkarka a Kvetoslava Sabová – školníčka.

- 2. júla (na hody) pozvala naša TJ na priateľskú návštevu TJ Šarišské Bohdanovce a zohrali s miestnymi športovcami futbalový zápas, ktorý skončil 1:1.
- Ku dňu 31. decembra mala obec Bohdanovce s miestnou časťou Šelpice 486 bytov a 1734 obyvateľov.

1979

- Na kultúrno-spoločenskom živote obce sa najviac podieľali: Slovenský zväz žien, Slovenský červený kríž, Zväz ovocinárov a záhradkárov, TJ Družstevník, poľovné združenia a osvetová beseda. Vedúcou osvetovej besedy bola Margita Stanová, ktorá zastupovala Jarmilu Valovičovou počas jej materskej dovolenky.

1980

- Narodilo sa 25 detí, zomrelo 17 občanov.
- K 1. novembru bolo vykonané sčítanie ľudu, domov a bytov. V Bohdanovciach (spolu s vtedajšou časťou Šelpice) bolo na trvalý pobyt prihlásených 1658 obyvateľov, z toho 806 mužov a 852 žien. Okrem Slovákov tu žili štyria obyvatelia českej národnosti a tri osoby hlásiace sa k maďarskej národnosti.

Výstavba materskej školy v roku 1980

Učiteľka Helena Martišovičová so žiakmi v šk. r. 1980/81

1981

- 5. a 6. júna 1981 sa uskutočnili voľby do všetkých stupňov národných výborov.¹⁹¹ V zoznamoch bolo zapísaných 1129 voličov a odvolilo 1129. Voličská účasť teda bola 100%. Predsedom sa opäť stal Rudolf Kapičiak, podpredsedom Imrich Horváth a tajomníkom František Tóth. Plénum tvorili: František Balek, František Bokor, Jozef Čuperka, Helena Dobšovičová, Stanislav Fodor, Anna Hadriová, Ignác Heriban, Imrich Horváth, Marta Hureková, Rudolf Kapičiak, Jozef Karoš, Anton Kučera, Emília Kurňavová, Katarína Lukáčová, Augustín Martišovič, Ing. Štefan Martinkovič, Pavol Mikinič, František Miklošovič, Ružena Nádaská, Jozef Procházka, Štefan Ryška, Kvetoslava Sabová, Jozef Stano, Jaroslav Šimončič, Bernadeta Šipkovská, František Tóth, Jozef Trník, Jozef Vadovič, Rozália Vanáková a Ján Vranka.

1982

- V apríli 1982 sa dokončila elektrifikácia trate Trnava – Kúty a 3. júna 1982 po nej prešiel prvý slávnostný otvárací vlak, osobitný Ex 30101

Posestie s dôchodcami v roku 1983

o 11.40 hod. Vlak odchádzal z Bratislavy o 8.00, z Kútov o 9.35, z Trnavy o 12.05 a pokračoval do Bratislavy.¹⁹²

1983

- V oblasti záujmovo-umeleckej činnosti tu pôsobil ženský 25-členný spevácky zbor pod vedením Jána Klimu a hudobná skupiny Synkopy.
- Záhradkári intenzívne pracovali na skultivovaní pôdy v lokalite Pažiť a Kapustnice.
- Oba kultúrne domy prešli rekonštrukciou v celkovej hodnote diela 230 000 Kčs, obnovenie a údržba Pomníka padlých si vyžiadala 12 000 a rozšírenie elektrickej siete do Tehelne vyšlo na 121 000 Kčs. Predsedom MNV bol Rudolf Kapičiak, tajomníkom František Tóth a podpredsedom Imrich Horváth. Administratívnymi pracovníčkami boli Mária Kelemenová a Mária Branišová.
- V priestore kultúrneho domu sa uskutočnila výstava kníh. Miestna ľudová knižnica mala 123 čitateľov, bolo 3579 výpožičiek, knižničný fond predstavoval 6276 titulov a knihovníčkou bola Ľudmila Ferancová.
- V spolupráci s okresným osvetovým strediskom tu bol zorganizovaný kurz foto-grafovania. Slovenský zväz žien zorganizoval kurz ručného pletenia, ktorý viedla Veronika Pindiaková.
- Základná organizácia SČK v roku 1984 zorganizovala dva bezpríspevkové odbery krvi. Zúčastnili sa ich: Helena Augustínová – nositeľka striebornej Jánskeho plakety, František Balek, Marián Heriban, Milan Hlbocký – nositeľ Jánskeho pla-

*50. výročie odhalenia červenej zástavy
v roku 1984*

kety, Bohuš Horváth, Ľudmila Horváthová – nositeľka Jánskeho plakety, Ľudovít Kočísky – nositeľ Jánskeho plakety, Anna Koleňáková, Jozef Lančarič, Viera Malovcová, Anton Miklušák – nositeľ Jánskeho plakety, Vincencia Nogová, Veronika Pindiaková – nositeľka Jánskeho plakety, Mária Pobiecka – nositeľka Jánskeho plakety, Ladislav Puškáš – nositeľ Jánskeho plakety, Jozef Rábara, Ľuboš Réves, František Selecký – nositeľ Jánskeho plakety, Vendelín Svidraň, Eduard Sýkora, Amália Sýkorová, Bohuš Šarvaic, Jozef Vadovič, Marián Vadovič, Rudolf Vajgel, Stanislav Viskupič, Michal Vlachovič. Medzi nositeľov zlatej Jánskeho plakety patrí aj starosta obce Miroslav Sučák.

1985

- V júni 1985 sa začala v Prahe na Strahove celoštátna Spartakiáda – 85. Na tomto podujatí sa zúčastnili aj ženy a dievčatá z Bohdanoviec v tomto zložení: Alena Gajarská, Mária Heribanová, Marta Hureková, Helena Nogová, Kvetoslava Sabová, Bernadeta Šipkovská, Viera Trniková, Viera Vadovičová, Jarmila Valovičová.
- Z hodnotných kultúrnych akcií treba spomenúť besedu s národným umelcom Vojtechom Mihálikom, koncert dychovej hudby Mistríňanka, koncert Beáty Dubasovej a skupiny Kamene, bábkové divadlo Červená čiapočka v podaní manželov Stražanovcov, návštevy operetných predstavení Cigánsky barón a Čardášová princezná na Novej scéne v Bratislave, vystúpenia miestneho speváckeho zboru a skupiny Synkopy, atď. Všetky tieto vydarené podujatia zabezpečovalo miestne osvetové stredisko na čele s Jarmilou Valovičovou.
- Jednotné roľnícke družstvo 1. mája v Trnave malo v roku 1985 944 pracovníkov, z toho na stredisku Bohdanovce 132 zamestnancov. Predsedom družstva bol Ing. Alojz Štepán a vedúcim hospodárskeho dvora v Bohdanovciach Ing. František Hornák.

1986

- V dňoch 23. a 24. mája sa uskutočnili voľby do zastupiteľských zborov všetkých stupňov národných výborov. Pracovali tu dve okrskové komisie v kultúrnych domoch. Do voličských zoznamov zapísali 1080 voličov a účasť bola 100 %. Na ustanovujúcom pléne 25. júna zložili poslanecký sľub títo noví poslanci: Anna Hadriová, Ignác Heriban, Rudolf Kapičiak, František Tóth, Jozef Kardoš, František Balek, Dušan Adamec, Jozef Vadovič, Ján Balažovič, Viliam Stano, Augustín Martišovič, Ľuboš Réves, Mária Palšovičová, Vladimír Bartek, Jarmila Valovičová, Alena Gajarská, Ružena Nádaská, Helena Dobšovičová, Ľudmila Baxová, Štefan Kamenár, Jozef Trník, Stanislav Fodor, Kvetoslava Sabová, Dušan Magula, Ing. Lubomír Kvetan, Štefan Ryška, František Bokor, Bohuslav Šarvaic, Bernadeta Šipkovská a Anton Kučera.

- Vykonalo sa rozšírenie elektrickej siete do Tehelne a pri futbalovom ihrisku, kde sa plánovalo s výstavbou rodinných domov. Pri pouličnom osvetlení sa uplatňovali sodíkové svietidlá, čím sa dosiahla úspora cca. 30%.
- Školskú družinu navštevovalo 30 detí. Vychovateľkou bola Helena Kumancíková.
- 30. júna odišla do dôchodku učiteľka Helena Martišovičová. Narodila sa v Šelpiach v rodine Dominika Babiráta 9. februára 1931. V Bohdanovciach učila od 1. septembra 1953. Pred príchodom na miestnu školu učila v Pate, Trstíne a Bolezáze. Na uvoľnené miesto nastúpila 1. septembra Mária Horváthová, jej bývalá žiačka.

1987

- V tomto roku bola odstránená časť hospodárskej budovy na pozemku Heleny Omastovej, ktorá zneprehľadňovala dopravu v intraviláne obce.
- Základná škola bola štvortriedna s jedným oddelením školskej družiny. Triednictvo a počty žiakov približuje tabuľka:

Triednictvo	Počet žiakov	Chlapci	Dievčatá
Lýdia Tóthová	18	9	9
Mária Horváthová	22	10	12
Katarína Lukáčová	23	10	13
Jozef Lukáč	34	20	14
Spolu	97	49	48

Vychovateľkou v školskej družine bola Eva Kočíšková a navštevovalo ju 30 detí. Na stravovanie bolo prihlásených 65 žiakov, mliečnu desiatu dostávalo 70 detí. Predsedom ZRPŠ bol Jozef Kavický. Materskú školu v Bohdanovciach navštevovalo 62 detí, MŠ v časti Šelpice 24 detí.

1988

- Predsedníčkou finančnej komisie bola Helena Dobšovičová, predsedom sociálno-zdravotnej komisie Jozef Kardoš, komisiu školstva a kultúry viedol Augustín Martišovič, komisiu verejného poriadku Viliam Stano, komisiu výstavby Ignác

Interiér farského Kostola sv. Petra a Pavla v Bohdanovciach nad Trnavou

Heriban a komisiu obchodu a cestovného ruchu mala na starosti Ľudmila Baxová.

- Z demografického hľadiska bol rok 1988 deficitný. Narodilo sa 15 detí a zomrelo 29 občanov. Do obce prihlásilo 25 občanov a odhlásilo 27.

1989

- Materská škola mala dve triedy. Riaditeľkou bola Margita Šinková, učiteľkami Oľga Martišovičová, Helena Kočíská a Mária Hlbocká, hlavnou kuchárkou Anna Kvetanová, pomocnou kuchárkou Jarmila Vajglová, školníčkou Štefánia Čelesová, kuričkou a upratovačkou Antónia Miklošovičová a vedúcou školskej družiny Alica Stupková. V školskej družine bola Helena Kumančíková.
- 11. júna sa uskutočnil V. ročník cezpoľného behu Bohdanovská sedmička. Zúčastnilo sa 81 bežcov.¹⁹³
- 17. novembra 1989 – udalosti vedúce k pádu socialistického režimu v Československu a zrušeniu vedúcej úlohy komunistickej strany pri vedení štátu. Dňa 10. decembra prezident Gustáv Husák vymenoval „vládu národného porozumenia“ a abdikoval.
- Oddiel stolného tenisu viedol Stanislav Pajbach.

¹⁹³ Kronikárske záznamy z rokov 1989 – 1992 v obecnej kronike zaznamenala učiteľka MŠ Helena Kočíská-Habalová.

- Narodilo sa 9 detí, zomrelo 15 našich občanov, sobášov bolo 6. K trvalému pobytu sa prihlásilo 33 občanov.

1990

- V dňoch 8. a 9. júna 1990 sa konali prvé slobodné parlamentné voľby.
- Zákon číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení priniesol zásadné pozitívne zmeny v systéme riadenia obce oproti zákonu o národných výboroch. Je modernejší než zákon o obecnom zriadení pochádzajúci z Uhorskej monarchie, dopĺňovaný a chránený zákonmi prijatými v prvej Československej republike. Po voľbách do obecných samospráv zanikli miestne národné výbory a boli zriadené obecné úrady.

Farský kostol v zovretí zimy

- Voľby do znovuutvorených obecných zastupiteľstiev sa konali 23. a 24. novembra 1990.¹⁹⁴ Na funkciu starostu obce kandidovali: Rudolf Kapičiak – nezávislý kandidát (získal 226 hlasov), Štefan Štibraný – Kresťanskodemokratické hnutie (179 hlasov) a Augustín Ryška kandidujúci za Stranu demokratickej ľavice získal 155 platných voličských hlasov. Starostom na dobu 4 rokov sa stal Rudolf Kapičiak a poslancami: Jozef Kavický (SDĽ – 333 hlasov), Ľudovít Feranec (KDH – 267), Pavol Lenivý (SNS – 265), Irenej Braniša (KDH – 251), Daniela Síčová (SNS – 252), Pavol Leja (KDH – 244), Peter Korytár (KDH – 233), Augustín Ryška (SDĽ – 232), Dušan Horváth (SNS – 228), Matilda Hlbocká (KDH – 220), Jozef Rábara (SNS – 213) a Mária Krchnáková (KDH – 212). Prvé zasadanie obecného zastupiteľstva bolo 18. decembra 1990. Obecnému zastupiteľstvu svoj volebný program pomáhali uskutočňovať tieto komisie:

Komisia výstavby: predsedom bol Dušan Horváth a členmi: Dušan Čápka, Jozef Kavický, Peter Korytár a Pavol Leja.

Komisia finančná: predsedníčkou bola Matilda Hlbocká a členmi: Daniela Síčová, Filoména Štefaničková, Ján Horváth a Štefan Štibraný.

Komisia verejného poriadku: mala dvoch členov – Ireneja Branišu a Jozefa Rábaru.

Komisia kultúrno – sociálna: Predsedníčkou bola Mária Krchnáková a členmi: Augustín Ryška, Pavol Lenivý, Ing. Mária Tomeková, Mária Hlbocká, Helena Kumančíková a Helena Kočíšká. Za zástupcu starostu obce zvolili Ľudovíta Feranca.

- V septembri odchádza farár Jozef Labuda a v pastoračii ho nahradil Viliam Arbet.
- Ku koncu roka 1990 začala svoju činnosť delimitačná komisia za účelom vysporiadania majetku medzi obcami Bohdanovce a Šelpice. Do jej radov boli navrhnutí: Matilda Hlbocká, Jozef Kavický, Ľudovít Feranec, Rudolf Kapičiak, Jozef Vadovič a Mária Kelemenová.
- Rímskokatolícky farský úrad v Bohdanovciach vydal Pamätnicu k 50. výročiu posviacky obnoveného rímskokatolíckeho Kostola sv. Petra a Pavla v Bohdanovciach nad Trnavou 1940 – 1990. Autorom je Marián Babirát, fotografie dodal Peter Korytár. Publikácia vyšla v náklade 2000 kusov.
- Výročie posviacky si veriaci pripomunuli 28. októbra 1990. Tomuto slávnostnému okamihu predchádzal týždeň duchovnej obnovy. Každý deň boli slúžené omše a pri celebrovaní a kázňach sa striedali kňazi z okolitých farností a z Bratislavy. Samotná slávnosť začala pred kaplnkou, kde bol posvätený drevený kríž. Ten za spevu náboženských piesní a dychovky preniesli krojovaní mládenci ku kostolu, kde bol osadený na vopred pripravené miesto. Slávnostnú svätú omšu celebroval dekan Jozef Slamka a koncebrovali kňazi, ktorí tu účinkovali v pastoračii – Rudolf Grman a Jozef Labuda. Pôsobivú atmosféru dotvárala organová hudba Pavla Krchu, ktorý organuje od roku 1988. Pred ním bola organistkou Štefánia Hrkčková.
- V rámci delimitácie majetku medzi Bohdanovcami a Šelpicami sa rozdelila aj obecná knižnica, a to v pomere 2:1. Knihy v miestnej knižnici zoraďovala a zaevidovala Silvia Miklošovičová, prvá knihovnička po rozdelení obcí.
- Služby občanom ponúkali predajne potravín a pohostinstvo. Odvoz smetí a dávka propán-butánových fliaš bola zabezpečená na želanú úroveň. Zo súkromných podnikateľov naďalej v oblasti kaderníctva ponúkala služby Ružena Trníková, stolárstvo mal Miroslav Peterka a v oblasti zahradníctva a pestovania kvetov podnikala Jozefína Deáková.

1991

- Po zmene politických pomerov v štáte koncom roka 1989 nastal pohyb aj v nižších stupňoch organizačnej štruktúry štátu. V obciach, ktoré boli začlenené do strediskových obcí a nemali pevnú územnú väzbu, sa začali odstredivé tendencie. Na základe hľadania svojej dočasne stratenej právnej subjektivity sa Bohdanovce a Šelpice k 1. januára 1991 rozdelili. Opäť vznikla obec Šelpice s vlastným zastupiteľským orgánom. Delimitačná komisia, ktorá mala rozhodnúť o rozdelení spoločného majetku sa stretla 8. januára 1991 na mimoriadnej inventarizácii.

Bohdanovce zastupovali: Rudolf Kapičiak – starosta, Ľudovít Feranec, Matilda Hlbocká, Jozef Kavický, Jozef Vadovič a Mária Kelemenová. Za Šelpice to boli: Božena Vadovičová – starostka, Marián Vadovič, Ing. Ján Štefanička, Augustín Šmalinský, Mária Branišová a Jarmila Valovičová.

- 1. februára bol schválený organizačný štatút obecného zastupiteľstva a nadobudol platnosť. Administratívne práce robila Mária Kelemenová a od 4. februára 1991 Beáta Hilkovičová, ktorá pracovala na polovičný úväzok ako vedúca miestneho kultúrneho strediska.
- Miestni ochotníci sa predstavili hrou Ferka Urbánka Kamenný chodníček. Pod réžiu a nácvik sa podpísala Katarína Lukáčová.
- Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti Bratislava, stredisko Trnava zapísal do Ústredného zoznamu nehnuteľných kultúrnych pamiatok Slovenska farský Kostol sv. Petra a Pavla v Bohdanovciach a barokový náhrobný kameň pri múre kostola.
- Riaditeľ školy Jozef Lukáč bol 1. augusta 1991 odvolaný z funkcie z dôvodu, že vo funkciách nemohli byť ľudia, ktorí v predchádzajúcom režime vykonávali túto činnosť viac ako štyri roky. Jozef Lukáč bol riaditeľom 29 rokov.

1992

- V posledných voľbách do Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej federatívnej republiky a SNR Slovenskej republiky konaných 5. a 6. júna 1992 bolo v Bohdanovciach zapísaných 705 voličov. Predsedom okrskovej komisie bol Jozef Kavický.

Obetavý požiarnik Jozef Kvetan 3. 5. 1992

Zakladanie Slovenského učeného tovarišstva v roku 1792.

Zľava: P. Alfonz Krchňák – gvardián frant. kláštora v Trnave, Matúš Kruslič – právnik, prof. Michal Kratochvíla – kanonik, Ondrej Mesároš – farár v Dubnici, Anton Bernolák – kancelár trnavského vikariátu, Jraj Palkovič – vydavateľ, potom ostr. kanonik, Juraj Fándly – farár v Naháči, tajomník Slov. učeného tovarišstva a Ján Škál – riaditeľ c.k. továrne – kartúnky v Šaštíne. Sediaci: Jozef kardinál Batán – ostrihomský arcibiskup

- 17. júla bola vyhlásená zvrchovanosť Slovenskej republiky.
- Súkromní podnikatelia Peter Mračka a Marta Čápková naďalej ponúkali svoje služby občanom, predovšetkým predajom potravín a drobného spotrebného tovaru. Od 28. februára tu začala pôsobiť predajňa s rozličným tovarom, ktorej majiteľom bol Jozef Smeták. Jozef Fitoš v dome č. 209 dňa 20. októbra otvoril dielňu zameranú na opravy motocyklov a zároveň podniká aj s ich predajom. Svoje služby poskytoval občanom Štefan Sika s prevádzkarňou zameranou na opravy koženej galantérie a záujemcom v ústrety vychádzala aj zámočnícka dielňa Jozefa Ukuša. Milan Drobný a Roman Krutek mali živnosť na distribúciu zeleniny.
- 1. septembra bola vyhlásená Ústava Slovenskej republiky.
- V obci svoju činnosť vyvíjali tri politické strany: Kresťansko – demokratické hnutie (KDH) – predseda Ing. Štefan Štilbraný, Strana demokratickej ľavice – predseda Jozef Kavický a Slovenská národná strana (SNS) – predseda Dušan Horváth.
- Obvodným lekárom bol Mudr. Viliam Damin a zdravotnou sestrou Anna Klimová. Občania navštevovali zdravotné stredisko v Boleráze.
- 8. novembra 1992 o 14.30 hod. dekan Jozef Slamka na budove fary slávnostne odhalil pamätnú tabuľu pri príležitosti 200. výročia založenia Slovenského uče-

Z osláv 200. výročia Slovenského učeného tovaríštvá

ného tovaríštvá. Tabuľa pripomína a je venovaná nášmu rodákovi p. Alfonzovi Pavlovi Krchňákovi, zakladateľovi tovaríštvá a farárovi, ktorý tu v tom čase účinkoval a bol aktívnym členom tohto prvého kultúrneho spolku, Imrichovi Slovákovi. Spoluorganizátorom osláv bol aj Obecný úrad Šelpice a miestny farský úrad.

- Obecný úrad v tomto roku plnil aj tieto úlohy: ukončila sa cesta za potokom v dĺžke 265 metrov a šírke 4 metre, dokončilo sa oplotenie cintorína a ihriska, rozšíril sa vodovod na Pažiti, pripravovali sa projekty na budovanie plynofikácie a kanalizácie, pripravila sa projektová dokumentácia na elektrické vedenie za potokom.
- Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sa oboznámila s predlohou erbu Bohdanoviec nad Trnavou a konštatovala, že vychádza z historickej pečate obce. Vzhľadom na to, že erb zohľadňuje všetky historické, heraldické i výtvarné kritériá, komisia ho odporučila na zaevidovanie v Heraldickom registri Slovenskej republiky. Erb Bohdanoviec tvorí v červenom štíte skřížený zlatý kľúč a strieborný meč. Erb je evidovaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou B-18/1992.

1993

- 1. januára vznikla samostatná Slovenská republika po rozdelení Českej a Slovenskej federatívnej republiky.

- 14. januára na členskej schôdzi vzniklo Poľnohospodárske družstvo Šelpice – Bohdanovce n/Tr. Registrované bolo dňom zápisu do obchodného registra na Obvodnom súde v Bratislave dňa 30. marca.

- 21. februára sa uskutočnili celoobecné oslavy 660. výročia od prvej zachovanej písomnej zmienky o existencii obce.¹⁹⁵ Je ňou záznam vyberačov pápežských desiatkov, ktorí navštívili aj Bohdanovce a našli tu farára Filipa. Pri tejto príležitosti vydala obec publikáciu Bohdanovce nad Trnavou 1332 – 1392, ktorej autorom je bývalý občan Marián Babirát. Kniha vyšla v náklade 1000 kusov.

Oslavy ku 660. výročiu od prvej zachovanej písomnej zmienky o obci.

- Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky Svätá stolica na žiadosť slovenského episkopátu zriadila 23. marca 1993 Konferenciu biskupov Slovenska. Rímskokatolícka cirkev na Slovensku sa delila na provinciu Západnú a Východnú. Do Západnej provincie patrili arcidiecézy Bratislava a Trnava, ako aj diecézy Nitra, Žilina a Banská Bystrica. Východnú provinciu tvorila arcidiecéza

Košice a diecézy Spiš a Rožňava. Bohdanovská farnosť bola súčasťou Trnavskej arcidiecézy.¹⁹⁶

- Školský rok 1993/94 začal 1. septembra. Zadelenie tried a počty žiakov boli tieto: 1. ročník Lýdia Tóthová – 20 žiakov, 2. ročník Katarína Lukáčová – 19 žiakov, 3. ročník Soňa Krahulcová – 23 žiakov a 4. ročník František Tóth – 24 žiakov. Školskú družinu navštevovalo 25 žiakov a viedla ju Helena Kumančíková. Pokračovalo sa aj vo výučbe nemeckého jazyka v 3. a 4. ročníku. Vyučujúcou bola Soňa Krahulcová.

1994

- V dňoch 30. septembra a 1. októbra sa uskutočnili predčasné parlamentné voľby.
- Komunálne voľby sa konali 18. a 19. novembra 1994. Do volebných zoznamov bolo zapísaných 716 voličov a bolo odovzdaných 503 hlasov. Najviac hlasov dostal na funkciu starosta obce Rudolf Kapičiak (250 hlasov), druhým kandidátom bola Mária Krchnáková (161) a tretí kandidát na funkciu starosta obce Bohuslav Šarvaic získal 84 hlasov. Do obecného zastupiteľstva boli zvolení títo členovia: Jozef Kavický (303 hlasov), Helena Kumančíková (260), Daniela Síčová (243), Anton Jagelka (238), Ing. Ľuboš Dušek (233), Pavol Lenivý (230), Augustín Ryška (206), Dušan Horváth (205), Matilda Hlbocká (205), Anton Kučera (184), Miroslav Sučák (176) a Mária Krchnáková získala 174 platných hlasov. Starosta obce a poslanci obecného zastupiteľstva zložili zákonom predpísaný sľub na budúce obdobie. Zástupcom starostu sa stal Jozef Kavický. Za členov Rady obecného zastupiteľstva boli zvolení: Matilda Hlbocká, Dušan Horváth, Jozef Kavický a Miroslav Sučák.
- Obecné zastupiteľstvo schválilo vyhotovenie obecných insígnii v mosadznom prevedení.
- Školu navštevovalo 86 detí. Ako pedagógovia tu pôsobili: Helena Kumančíková, Mária Vašková, Katarína Lukáčová a František Tóth. Vychovateľkou v školskej družine bola A. Šťastná. Navštevovalo ju 24 detí.
- V júni 1994 svoje pedagogické pôsobenie ukončila riaditeľka materskej školy Margita Šínková a odišla na predčasný starobný dôchodok. V školských službách pôsobila od roku 1959, teda 35 rokov.
- Materská škola pracovala v tomto personálnom obsadení – Oľga Martišovičová – riaditeľka, Viera Vadovičová – učiteľka, Alica Stupková – vedúca školskej jedálne, Anna Kvetanová – kuchárka, Jarmila Vajglóvá – školníčka, Štefan Miklošovič – kurič. Zapísaných detí bolo 18 a od januára 1995, kedy sa začal platiť školský

¹⁹⁶ KUBIŠ, Stanislav, VAREČKOVÁ, Lubica: Kostol sv. Ducha v Kátlovciach (1710 – 2010). Farský úrad Kátlovce 2010, s. 32.

Obecné nájomné byty

Bytová výstavba s 22 bytmi C.O.G.E.R.S.

poplatok 200Sk za dieťa na mesiac sa stav znížil o 4 deti. Školský rok sa skončil 30. júna 1995 a do prvého ročníka ZŠ odišlo 6 chlapcov a jedno dievča.

- Obecné zastupiteľstvo schválilo odpredaj budovy starej pošty Jozefovi Trnikovi na podnikateľské účely.
- Narodilo sa 9 detí, z toho 6 chlapcov a 3 dievčatá. Zomrelo 10 občanov – 6 mužov a 4 ženy. Do manželského zväzku vstúpilo 7 párov. Do obce sa prisťahovalo 31 ľudí a odsťahovalo sa ich 20.

1995

- K 31. decembru 1995 mali Bohdanovce 945 obyvateľov. Z tohto množstva bolo 470 mužov a 475 žien.¹⁹⁷

1997

- Z iniciatívy miestneho farára Viliama Arbeta sa uskutočnili v spolupráci s obecnými zastupiteľstvami Bohdanoviec a Šelpíc tieto podujatia: prednáška na tému Otázka zomierania a smrti z etického, medicínskeho a teologického pohľadu, starostlivosť o zomierajúcich a ťažko chorých – prednášajúca MUDr. Kristína Križanová (6. apr. 1997), návšteva starobylého halštatského hradiska Molpír v Smoleniciach – osídlenie od neolitu, cez Skýtov, Keltov až po Veľkú Moravu – vychádzka spojená s odborným výkladom Mariána Babiráta (8. júna 1997), hodová slávnosť, účinkovanie speváckeho súboru Laudeamus z Piešťan (29. júna 1997), poznávací zájazd po umelecko-historických pamiatkach východného Slovenska (21. – 24. augusta 1997), História našich obcí na pozadí tureckých vpádov, výročie vypálenia a zničenia obce Šelpice – prednáška Mariána Babiráta (14. septembra 1997), Nedela vďakyvdania za úrodu – chrámová výzdoba z plodov zeme (28. septembra 1997), prednáška na tému Problematika partnerských vzťahov – prednášajúci psychológ PhDr. Ľudo Dobšovič, Začíname spolu Advent –

umelecko-slovné pásmo meditácií spojené s výtvarným umením (30. novembra 1997) a posledným spoločenským podujatím bola prednáška Antona Srholca – Starostlivosť o núdzných ako prejav solidarity alebo posolstvo Vianoc vo svetle praktickej teológie.¹⁹⁸

1998

- Voľby do obecného zastupiteľstva boli 19. a 20. decembra 1998. Starostom obce sa stal Anton Kučera. Novozvolení poslanci obecného zastupiteľstva boli: Jozef Kavický, Dušan Horváth, Ján Kolárik, Pavol Krcho, Mgr. Helena Kumančíková, Mgr. Silvia Kövérová, Ing. Mária Tomeková, Mária Krchnáková, Eduard Miklošovič, Daniela Sičová, Miroslav Sučák a Rudolf Kapičiak. Zástupcom starostu obce sa stal Miroslav Sučák.

2000

- Jubilejný (Svätý) rok bol vyhlásený bulou Jána Pavla II. „Incarnastionis mysterium“ (Tajomstvo vtelenia).
- V súlade so zákonom č. 481/1992 Zb. O obecnom zriadení a štatúte obce Bohdanovce nad Trnavou bol za kronikára obce vymenovaný Mgr. Jozef Lukáč, pôvodným zamestnaním učiteľ základnej školy. Narodil sa 6. marca 1938 v Dolnom Trhovišti. Záznamy z rokov 1993 – 2000 neboli vedené a časť z nich dopísal. Záznamy z rokov 1995 – 1998 však chýbajú.

Poľovníci so svojimi úlovkami v roku 2001

- Poslankyňa obecného zastupiteľstva Mária Krchnáková sa 14. apríla 2000 vzdala mandátu poslanca. Na základe výsledkov volieb bol oslovený Augustín Ryška, ktorý funkciu neprijal. Druhý náhradník Bohuslav Šarvaic zložil sľub a stal sa riadnym poslancom obecného zastupiteľstva.
- 17. mája 2000 zomrel poslanec Ján Kolárik a nahradil ho Ladislav Piaček.
- V obci vykonávali prevádzku tieto obchody a služby: Emil Korytár – mäsiarstvo a potraviny, Peter Mračka – predajňa potravín, bar, pohostinstvo, Marta Korytárová – výroba zákuskov.
- K 1. septembru bolo v obci 65 nezamestnaných (13,52 %).
- Miestna ženská spevácka skupina sa zúčastnila krajskej súťaže v ľudovom speve, ktorá sa konala v Špačinciach. Speváčky pod vedením Mgr. Heleny Kumančíkovej a Mgr. Silvie Kövérovej získali prvé miesto.
- Poľovné združenie Jarabica obhospodarovalo poľovný revír s výmerou 1081 hektárov v katastrálnom území Bohdanoviec. Malo 15 členov. Predsedom bol Ing. Radovan Trník a hospodárom Ing. Rudolf Čeles.

Členovia miestneho Poľovného združenia Jarabica

- 11. novembra 2000 sa uskutočnilo referendum na tému predčasných volieb do NR SR. Do voličských zoznamov bolo zapísaných 749 voličov, počet odovzdaných hlasovacích lístkov bol 136, počet odovzdaných platných lístkov 130. Počet hlasov za „ÁNO“ bol 121, počet hlasov za „NIE“ 9. Referenda sa zúčastnilo 18,15 % oprávnených voličov.

- V novembri odišiel farár Viliam Arbet na faru v Naháči. V Bohdanovciach bol od 15. augusta 1989. Novým správcom fary sa stal Mgr. Vendelín Pleva, narodený 28. júna 1967 v Trnave, ordinovaný 16. júna 1990. Do dediny prišiel zo Starej Turej.

2001

- Prvý raz od vzniku Slovenskej republiky (1. januára 1993) sa podľa zákona číslo 165/1998 Z.z. uskutočnilo sčítanie obyvateľov, domov a bytov v máji 2001.¹⁹⁹ Toto sčítanie bolo súčasťou celosvetového cenzu, ktorý sa okolo roku 2000 uskutočnil v mnohých krajinách sveta. V Bohdanovciach boli zaznamenané tieto výsledky: trvale bývajúcich obyvateľov bolo 945, z toho 465 mužov a 480 žien. Ekonomicky aktívnych osôb bolo spolu 477, z toho 259 mužov a 218 žien. Podľa národnosti sa z počtu obyvateľov s trvalým pobytom 935 hlásilo k slovenskej národnosti 927, 7 k českej a jeden k ukrajinskej národnosti. Podľa náboženského vyznania sa z trvale bývajúceho obyvateľstva (945) k rímskokatolíckej cirkvi hlásilo 886 občanov, k evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania 7, ku kresťanským zborom traja a 49 občanov uviedlo, že sú bez vyznania. V obci bolo spolu 346 domov, z toho trvale obývaných spolu 284, neobývaných domov bolo 62. V obci napočítali spolu 351 bytov. Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti domácnosti boli tieto: priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 trvale obývaný byt bol 3,31; priemerný počet m² obytnej plochy na 1 trvale obývaný byt bol 75,5; priemerný počet obytných miestností na 1 trvale obývaný byt bol 3,99 a priemerný počet trvale bývajúcich osôb na 1 obytnú miestnosť bol 0,83. Podiel trvale obývaných bytov vybavených ústredným kúrením bol 79,4%; s kúpeľňou alebo sprchovým kútom 93,4%; automatickou práčkou 49,8%; rekreačnou chatou, domčekom alebo chalupou 2,8%; osobným automobilom 43,6% a počítač malo 12,2% trvale obývaných bytov v obci.
- V dňoch 21. a 22. septembra 2001 sa uskutočnili voľby do VÚC (vyšších územných celkov). Pretože sa volieb zúčastnilo menej ako 50% oprávnených voličov zapísaných do zoznamov, voľby sa zopakovali v dňoch 5. a 6. októbra.
- Vychovateľkou v školskej družine bola Jana Kotúčková. Anglický jazyk ako nepovinný predmet vyučovala Mgr. Lucia Plaštiaková, náboženstvo Mgr. Vendelín Pleva, farár. Spevácky krúžok – detský

Organista Pavol Krcho

¹⁹⁹ Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 26. mája 2001. Krajská správa Štatistického úradu Slovenskej republiky Trnava.

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU

folklór viedla Mgr. Helena Kumančíková, literárno-dramatický krúžok pracoval pod vedením Mgr. Márie Špačkovej, učiteľky. Stravovanie detí bolo zabezpečené v priestoroch materskej školy, kde chodia deti na obedy.

- Poľovné združenie Jarabica obhospodarovalo revír vo výmere 1081 hektárov. Dňa 6. októbra sa uskutočnil odchyt zajacov v počte 30 kusov.

2002

Poslanci vo volebnom období 2002 – 2006

126

- Narodilo sa 10 detí – 5 chlapcov a 5 dievčat. Zomrelo 13 našich obyvateľov – 6 žien a 7 mužov. Pristáhovalo sa 39 osôb – 11 žien, 15 mužov a 13 detí. Bolo uzavretých 5 sobášov – 4 cirkevné a 1 občiansky. K 31. decembru mala obec 975 obyvateľov a 383 súpisných čísiel rodinných domov.

*Starostovia obce:
zlava: Anton Kučera, Rudolf Kapičiak, Miroslav Sučák*

- Od 1. júla prešla základná škola 1. – 4. ročník a materská škola pod správu obce. Triedy a triednictvo bolo rozdelené nasledovne:
- Školská družina mala jedno oddelenie žiakov z 1. – 4. ročníka. Vychovateľkou bola Nikoleta Hodošiová.
- V priestoroch poľnohospodárskeho družstva otvorila prevádzku zberňa zaoberajúca sa výkupom železa a farebných kovov.
- V dňoch 20. a 21. septembra 2002 sa konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. Do voličských zoznamov tu zapísali 765 občanov. Volieb sa zúčastnilo 564 a počet platných odovzdaných hlasovacích lístkov bol 557, t. j. 72,81%.
- V dňoch 6. a 7. decembra 2002 sa konali na celom území Slovenskej republiky voľby do orgánov samospráv. Na funkciu starostu kandidovali 4 kandidáti a na poslancov zastupiteľstva 26. Vo výsledkoch kandidáti na funkciu starostu získali tento počet hlasov: Miroslav Sučák – 315, Jozef Vadovič – 98, Jozef Kavický – 78 a Anton Kučera 53 voličských hlasov. V prípade poslancov obecného zastupiteľstva voliči rozhodli nasledovne: Miroslav Sučák 315 hlasov, Daniela Síčová 246, Mgr. Silvia Kóvérová 235, Matilda Hlbocká 221, Eduard Miklošovič 197, Jozef Kavický 189, Rudolf Kapičiak 179 a Pavol Krcho 176 hlasov. Pretože obecné zastupiteľstvo malo mať iba 7 poslancov namiesto 12, nastúpil Pavol Krcho ako prvý náhradník, keďže Miroslav Sučák ako starosta už nemohol byť poslancom.
- Priemerný vek mužov, vrátane detí bol 35 rokov, priemerný vek žien bol 42. V priebehu roka sa odsťahovalo 16 občanov a 23 sa prihlásilo na trvalý pobyt.

2003

- 16. a 17. mája sa konalo referendum za členstvo v Európskej únii. K volebným urnám tu pristúpilo 417 voličov, čo bolo 53,80%. Z tohto množstva za vstup hlasovalo 403 občanov, čo predstavovalo 92,80%, proti bolo 7,20% .

Spievácky súbor Bohdanovčan

- 30. júna ukončil pôsobenie v obci farár Mgr. Vendelín Pleva, pretože bol uvoľnený pre službu v Spolku sv. Vojtecha v Trnave. Na jeho miesto prišiel ThDr. Michal Stríženec, PhD, z Piešťan.
- 2. augusta vystúpila spevácka skupina Žofia na 41. Medzinárodnom folklórnom festivale v Terchovej, kde reprezentovala našu obec pásmom U nás býva vždy veselo.
- V auguste nadobudol platnosť zákon č. 246 NR SR, na základe ktorého vydáva rybárske lístky obec a vedie aj ich evidenciu. Jednoročný stál 100Sk, trojročný 500Sk a rybári mladší ako 15 rokov platili ročne 10Sk.
- Miestna základná škola mala 4 triedy, 58 žiakov, 5 pedagogických pracovníkov, dvoch prevádzkových a jedného externého pedagogického pracovníka. Triednou učiteľkou 1. ročníka bola Mgr. Jarmila Sučáková (počet detí 13 – z toho 10 chlapcov a 3 dievčatá), 2. ročník Mgr. Anna Behrová (počet detí 17 – z toho 10 chlapcov a 7 dievčat), 3. ročník Mgr. Vlasta Kirinovičová (počet detí 15 – z toho 7 chlapcov a 6 dievčat), 4. ročník Mgr. Helena Kumančíková (počet žiakov 13 – z toho 8 chlapcov a 5 dievčat). Spolu bolo v škole 58 žiakov. Školská družina mala jedno zmiešané oddelenie pre žiakov 1. – 4. ročníka. Vychovateľkou bola Nikoleta Hodošiová, počet zapísaných detí bol 20. Anglický jazyk ako nepovinný predmet vyučovala Mgr. Lucia Plaštiaková. Náboženskú výchovu vyučoval externý pedagóg, farár Vendelín Pleva, do 31. decembra 2002, od 7. januára Martina Červienková.
- Dobrovoľný hasičský zbor Bohdanovce nad Trnavou mal k dispozícii dve vozidlá – AVIU a TATRU 148. Veliteľom bol Jozef Vadovič a zbor združoval 25 členov.

Súťaž požiarnikov na ihrisku

2004

- Na základe požiadaviek občanov bol na svoje pôvodné miesto, teda pred budovu školy, premiestnený z priestoru cintorína Pomník padlých v I. svetovej vojne, postavený zo zbierok občanov v roku 1930. Zároveň sa vykonala jeho obnova a obnova sôch postavených na pamiatku padlých v II. svetovej vojne. Vtedy sa rekonštoval a obnovil aj kríž pri hasičskej zbrojnici a kamenný kríž na Vříšku stojaci v predzáhradke domu č. 204.

- Obecné zastupiteľstvo schválilo prenájom časti pozemku parcelné číslo 7/1 (50 m²) firme Orange Slovensko, a. s. na 10 rokov za účelom výstavby stožiaru na posilnenie signálu podľa stanovených podmienok.
- K 31. decembru 2004 mala obec 977 obyvateľov a 394 súpisných čísiel.
- Ku dňu 31. decembra bolo 38 obyvateľov bez práce.
- V roku 2004 v rámci úradnej agendy bolo občanom vydaných 105 potvrdení, zapísalo sa 1002 účtových prípadov, 693 pokladničných operácií, 803 písomností, odoslalo sa 638 písomností okrem zásielok do obce, overilo sa 303 podpisov na 690 listinách a počet overených kópií bol 267.
- Obecná knižnica združovala 2545 zväzkov. Počet výpožičiek bol 984, počet čitateľov 57. Títo v rámci roka vykonali 376 návštev.
- Obecné zastupiteľstvo tvorili: Rudolf Kapičiak, Matilda Hlbocká, Mgr. Silvia Köverová, Jozef Kavický, Eduard Miklošovič, Helena Kočíská (nastúpila na uvoľnený mandát po Daniela Síčovvej) a Pavol Krcho. Hlavnou kontrolórkou obce bola Ing. Viera Krajčovičová.

2005

- 1. júna 2005 tragicky zahynul žiak miestnej školy, tretiak Martin Brisuda. Zrazil ho vlak na priecestí pri moste sv. Jána.
- Od nedele 31. júla bol potok Trnávka bez rýb. Situáciu skúmali inšpektori z Ochrany vôd v Nitre, pracovníci vodohospodárskeho podniku a príslušníci polície. Cudzie zavinenie sa nezistilo a inšpekcia, ktorá zisťovala obsah kyselika vo vode skonštatovala, že je hlboko pod normálom a ryby sa teda udusili.
- Zrušením Materskej školy v Šelpiach prešli deti do MŠ Bohdanovce, a tým sa počet detí zvýšil. Výchove detí sa venovali tri učiteľky.
- Ku dňu 31. decembra mali Bohdanovce 977 obyvateľov a 394 súpisných čísiel. Narodilo sa 5 detí (1 dievča, 4 chlapci) a zomrelo 14 ľudí (7 mužov a 7 žien). Na trvalý pobyt sa prihlásilo 43 občanov a 12 sa odhlásilo. Priemerný vek obyvateľov bol 39,3 roka; z toho u mužov 36,8 a u žien 41,8. Počet obyvateľov starších ako 15 rokov bol 838, z toho 410 mužov a 428 žien. Počet detí mladších ako 15 rokov bol 139, z toho 75 chlapcov a 64 dievčat.

Zamestnanci základnej školy v roku 2005
Druhá zľava riaditeľka ZŠ Mgr. Helena Kumančíková

Folklorný súbor Žofia

2006

- 10. februára 2006 schválili poslanci nový názov školy na základe uznesenia a zákona č. 596/2003 na Základná škola Bohdanovce nad Trnavou s materskou školou a školská jedáleň.

- 13. marca o 9.28 hod. pocítilo aj okolie Bohdanoviec na niekoľko sekúnd slabé zemetrasenie. V centre seizmickej oblasti na Dobrej Vode malo silu 3,2

stupňa Richterovej stupnice a došlo tam k menšiemu poškodeniu budov.

- 1. júla 2006 bol menovaný za farára našej farnosti Mgr. František Mrkva, ordinarovaný 17. júna 1990. Narodil sa 4. júna 1967 v Bratislave. Primičnú sv. omšu²⁰⁰ mal 24. júna 1990 v rodisku. Kaplanoval vo Vrábľoch, v roku 1992 bol kaplánom v Šamoríne a v roku 1993 sa stal farárom v Dulovciach. Jeho zásluhou bol vymalovaný farský kostol, odvlhčili sa múry pod zvonnicou na gotickom sanktuáriu a vykonal celý rad ďalších úprav aj vo filiálke Šelpice. Je obľúbeným kňazom.

Poslanci vo volebnom období 2006 – 2010

- 17. júna 2006 sa konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. V Bohdanovciach do voličských zoznamov zapísali 815 oprávnených voličov. Volebného aktu sa zúčastnilo 459, t.j. 56,39%. Počet odovzdaných hlasov bol 458, počet platných hlasov 453. Najúspešnejší bol SMER-sociálna demokracia, ktorý získal 150 hlasov. Ďalšie miesto obsadila Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana so ziskom 95 platných hlasov. Za ňou nasledovala Slovenská národná strana – 74 hlasov, Hnutie za demokratické Slovensko – 49, Kresťanskodemokratické hnutie – 40, Komunistická strana Slovenska – 19 platných hlasov. Ostatné kandidujúce subjekty získali menej ako 10 hlasov.
- 18. septembra 2006 zomrel bývalý starosta obce Anton Kučera.

Deň učiteľov v roku 2006

Naši jubilanti (22. 10. 2006)

- 2. decembra 2006 sa konali voľby do orgánov samosprávy obce a starostu obce. Do zoznamu voličov v miestnom volebnom okrsku bolo zapísaných 822 voličov. Počet voličov, ktorým boli vydané obálky bol 355 (43,18 %). Počet odovzdaných obálok bol 355. Počet platných hlasovacích lístkov pre voľbu poslancov bol 349, pre voľbu starostu 322 hlasov. Za starostu obce bol zvolený Miroslav Sučák a za poslancov obecného zastupiteľstva s uvedeným počtom hlasov boli zvolení: Stanislav Hlbocký (SNS – 236), Helena Kočíská (KDH – 189), Pavol Lenivý (SNS – 175), Oľga Martišovičová (SNS – 154), Jozef Dekan (KDH – 138), Ing. Rastislav Hracho (SNS – 135), Stanislav Kočíský (SNS – 134), Rudolf Kapičiak (ZRS – 124) a Zuzana Vančová (KDH – 122). Ustanovujúce zasadnutie novozvoleného obecného zastupiteľstva sa konalo 29. decembra 2006, na ktorom boli vytvorené orgány obce. Zástupcom starostu sa stal Stanislav Hlbocký, ktorý sa zároveň stal aj predsedom komisie výstavby, stavebného poriadku a ochrany životného prostredia. Predsedníčkou komisie kultúry, vzdelávania a športu sa stala Helena Kočíská,

komisiu sociálnych vecí, zdravotníctva a opatrovateľských služieb zverili Oľge Martišovičovej, komisiu verejného poriadku riadil Stanislav Kočiský a predsedníčkou finančnej komisie bola Zuzana Vančová. Chod obecného úradu zabezpečovali dve administratívne pracovníčky a dvaja prevádzkovi zamestnanci.

- K 31. decembru 2006 mali Bohdanovce 1012 obyvateľov a 403 súpisných čísiel. V priebehu roka sa narodilo 13 detí, z toho 10 dievčat a 3 chlapci. Na trvalý pobyt sa prihlásilo 45 ľudí, z toho 22 žien a dievčat a 23 mužov a chlapcov. Z trvalého pobytu sa odhlásilo 14 osôb, 3 ženy a 11 mužov. Priemerný vek obyvateľstva obce bol tento: ženy 41,57; muži 36,93 rokov, z toho ženy staršie ako 15 rokov 47,23 rokov a muži starší ako 15 rokov 42,03 rokov.²⁰¹

*Hody (30. 6. 2008)
Mladí športovci*

*Hody (30. 6. 2008)
Futbalový zápas Petrov a Pavlov*

2007

- Na obecnom úrade, ktorý je výkonným orgánom starostu a obecného zastupiteľstva v roku 2007 pracovali: Beáta Izakovičová, ktorá viedla agendu ekonomického a personálneho úseku, Mária Hlbocká viedla matričnú agendu a mala na starosti dane a evidencie. Iveta Kolarovičová vykonávala prácu doručovateľky a do jej náplne patrilo aj upratovanie a práca knihovníčky. Vladimír Bartek sa staral o údržbu verejného majetku a bol správcom cintorína. Na úseku opatrovateľskej

201 Informačný občasník obce Bohdanovce nad Trnavou, január 2007.

služby pôsobili: Veronika Horváthová, Libuša Bilková, Mária Hlinčíková a Oto Jankovič.²⁰²

- 6. februára založila Oľga Martišovičová spevácky súbor Bohdanovčan.
- Obec dala vypracovať projektovú dokumentáciu na prístavbu kultúrneho domu vo výške 10 057,59 EUR. Prístavba bude pre kancelárie obecného úradu, jedáleň, kuchyňu a spoločenskú miestnosť.
- 7. marca bol založený Klub seniorov. Predsedníčkou sa stala Blažena Krupová. Klub mal 53 členov.
- 20. marca v pásme „Putujeme za ľudovou piesňou“, ktorú poriadala Kalokagatia Trnava, sa žiačka 2. ročníka v prvej kategórii okresného kola Dária Vadovičová umiestnila na 3. mieste a žiačka 4. ročníka v druhej kategórii Simona Tomeková skončila na prvom mieste s postupom do regionálneho kola. Na regionálnej súťaži dňa 12. apríla 2007 Simona Tomeková skončila na treťom mieste bez postupu. Simona Tomeková bola hosťom aj na detskej speváckej súťaži ľudových piesní vo Veľkých Losinách na Morave. V dňoch 11. – 13. mája a 29. a 30. júna reprezentovala miestnu školu na 17. ročníku celoslovenskej súťaži Slávik Slovenska 2007.
- V apríli zrušil predajňu potravín a mäsa Emil Korytár. Zásobovanie obyvateľstva s potravinami, drogériou a doplnkovým tovarom zostalo na jednom obchode, ktorého vlastníkom je Peter Mračka s manželkou Máriou. Novootvorená prevádzka večerného predaja a cukrárne, ktorú otvoril Ján Púček sa iba rozbiehala, keď jej majiteľ zomrel. Obchod upadal a zanikol.
- V máji sviatosť birmovania vysluhoval biskup Stanislav Zvolenský. Farár Mgr. František Mrkva zosobášil dva manželské páry a pokrstil 18 detí. O kostol sa starali kostolníčky, Helena Hilkovičová a Margita Kosírová. V tomto roku sa obnovili oba bočné oltáre. S pomocou obecného úradu sa vybuďoval pred domom smútku lexanový prístrešok.
- 25. mája tragicky zahynula 17-ročná Evička Šarvaicová. Medzi železničnými stanicami Klčovany a Šelpice ju zrazil vlak.
- V školskom klube, ktorý viedla Mgr. Martina Krchová, bolo v školskom roku 2006/2007 zapísaných 26 detí v jednom zmiešanom oddelení. Priemerná dochádzka bola 23 detí. V školskom roku 2007/2008 nastúpila na miesto vychovávateľky Mgr. Michaela Brisudová.
- Obec Šelpice zrušila svoju materskú školu a preto deti z tejo obce začali chodiť do Bohdanoviec. Zvýšil sa aj nárast obyvateľov a jedna trieda MŠ tu už nepostačovala na splnenie požiadaviek rodičov o predškolskú starostlivosť pre deti. V novom školskom roku sa preto otvorila aj druhá trieda a prijali sa dve učiteľky, Božena Ryšková a z Trnavy Zuzana Brezinová.

- Obec v tomto roku na investičné akcie vynaložila cca. 22,5 milióna Sk. Z najvýznamnejších spomeniem tieto: výstavba 15-bytového nájomného domu v hodnote 18,2 mil. Sk. Vodovod, kanalizácia a plynofikácia k tomuto objektu stála 1,37 mil. Sk. Miestne komunikácie si vyžiadali náklad 2,11 mil. Sk, rozšírenie vodovodu na Vršok stálo 249 000, vodovod na Panšule 411 tisíc, plynofikácia úseku k ulici Pri ihrisku vyšla na 225 000 Sk. V októbri bol daný do užívania nový nájomný dom na Panšule, kde našlo bývanie 42 obyvateľov.
- Športové dianie v obci reprezentovala Telovýchovná jednota Elastik Bohdanovce. Jej výbor tvorili: Pavol Lenivý – predseda, Stanislav Hlbocký – tajomník, Stanislav Kočísky – pokladník a členovia – Jaroslav Hlbocký, Anton Jagelka, Ľudovít Nádkaský, Štefan Opálek, Viliam Stano, Peter Stolárik a Miroslav Sučák.

*Naši jubilanti – osemdesiatnici
Zľava: Anna Štefaničková, ThDr. Jozef Martinkovič, Jozef Masarovič, Jozef Černý a Irena Dobošová*

*Kresťanské médiá 30. 3. 2008
Zľava: Mgr. František Mrkva, Mons. Vendelín Pleva, zástupca kresťanských médií, ThDr. Jozef Martinkovič a Daniela Martinkovičová*

2008

- Na základe vlastnej žiadosti skončila vo funkcii hlavnej kontrolórky Ing. Viera Krajčovičová. Jej miesto zaujala Bc. Ľubica Nováková na funkčné obdobie 6 rokov.
- 8. februára 2008 na podnet starostu obce Bohdanovce sa zástupcovia Bohdanovci a Šelpíc stretli na rokovaní o prevádzke po moste sv. Jána, ktorý sa rozhodla šelpická strana nekompromisne uzavrieť. Prijalo sa rozhodnutie o obmedzení ťažkej dopravy prostredníctvom bočných zábran. Napriek dohode o dva dni Šelpice most uzavreli postavením betónových zábran pre všetku motorovú prepravu.
- 14. februára 2008 J. E. kardinál Jozef Tomko, zvláštny legát pápeža Benedikta XVI, oznámil zriadenie Bratislavskej arcidiecézy, ktorej sú podriadené sufragánne diecézy Západnej provincie Slovenska. Nové sídlo pre arcibiskupa bolo zriadené v Bratislave a za prvého arcibiskupa bol menovaný Stanislav Zvolenský. V rámci nového usporiadania cirkvi na Slovensku pápež ponechal Trnave čestný titul arcibiskupstva. Po odchode arcibiskupa Jána Sokola do dôchodku v roku 2009, nastúpil na jeho miesto arcibiskup Róbert Bezák. Toto je doteraz posledná administratívna úprava cirkevnej hierarchie.²⁰³
- 21. mája poslanci obecného zastupiteľstva okrem iných bodov schválili záverečný účet za rok 2007 a kronikára obce Máriu Hlbockú, rod. Seleckú. Z poverenia starostu obce záznamy do kroniky z roku 2007 písala Mária Hlbocká a Beáta Izakovičová. Kronika je písaná na dobrej úrovni v súlade s metodickými usmerneniami platnými pre tento druh záznamov.
- K najpodstatnejším obecným investičným nákladom patrila realizácia týchto projektov: ukončenie výstavby miestnej komunikácie v lokalite Panšula v dĺžke cca. 290 metrov, vyžiadala si náklad 3,5 milióna Sk, čiastočná rekonštrukcia Krajčovičovej uličky v dĺžke 120 metrov vyšla na 323 000 Sk, rekonštrukcia časti strechy na základnej škole – 550 000, terénne úpravy v okolí bytových domov – 150 000 Sk, rekonštrukcia sociálnych zariadení v základnej škole 51 000 Sk, maľovka kostola a rozšírenie vodovodu na cintorín 90 000 Sk, dotácia na projektovú dokumentáciu cyklotrasy 333 000 Sk, projekty na stavbu chodníkov 214 000 Sk, verejné osvetlenie 346 000 Sk a náklady na energie si vyžiadali čiastku 353 000 Sk.
- Združenie miest a obcí región Jaslovské Bohunice zorganizoval v dňoch 26. mája – 30. mája poznávací zájazd predstaviteľov miestnej samosprávy do Talianska, ktorého sa zúčastnil aj Miroslav Sučák.
- Ukončila sa maľovka kostola. Posviacku obnoveného kostola na hody vykonal biskup Mons. Dominik Hrušovský.

203 KUBIŠ, Stanislav, VAREČKOVÁ, Ľubica: Kostol sv. Ducha v Kátlovciach (1710 – 2010). Farský úrad Kátlovce 2010, s. 32 – 33.

- Základná škola s materskou školou Bohdanovce nad Trnavou je neplnoorganizovaná základná škola s ročníkmi 1. – 4., z toho 1. a 2. ročník boli samostatné triedy a 3. a 4. ročník tvorili jednu spojenú triedu. Kapacita školy bola 97 žiakov, navštevovalo ju však iba 47 detí. Navštevovali ju deti z Bohdanoviec a Šelpíc, ktoré tvorili jeden školský obvod.
- Bývalá žiačka miestnej základnej školy Veronika Vadovičová zo Šelpíc sa na paraolympiáde v Pekingu dňa 7. septembra stala najlepšou športovou strelkyňou medzi telesne postihnutými na svete.
- V obci bolo evidovaných 419 súpisných čísiel. Nárastom stavebnej činnosti sa začali na stavby využívať aj pozemky, na ktorých sa pôvodne s výstavbou nepočítalo. Narušila sa tak postupnosť nárastu čísiel a uvažuje sa kvôli urbanistickej rozlohe sídla o pomenovaní ulíc.
- V roku 2008 začali členovia poľovného združenia Jarabica s chovom zajaca poľného u Jozefa Kavického a jeho brata Vladimíra. V roku 2012 začali aj s vlastným odchovom bažanta. Združenie malo 17 členov a toto vedenie: predseda – Ľubomír Moncman, tajomník Jozef Kavický, finančný hospodár – Miroslav Kobetič, poľovný hospodár – Ján Fitoš, kynologický referent – Erik Veselý a kontrolórom poľovného združenia je Ing. Marek Moncman. Poľovný revír predstavuje plochu 1080 hektárov.
- Podľa dlhodobého pozorovania je v našom regióne 12 tropických, 58 letných, 97 mrazových a 28 ľadových dní.
- Ku dňu 31. decembra mala obec 1108 obyvateľov, z toho detí do 15 rokov bolo 169 a obyvateľov nad 15 rokov 939. Narodilo sa 10 detí a zomrelo 7 našich občanov. Medzi nimi aj bývalý zástupca starostu obce Ľudovít Feranec.

2009

- Od 1. januára sa na Slovensku začalo platiť novou menou – eurom.
- 21. marca bola voľba prezidenta Slovenskej republiky. Do voľičských zoznamov bolo zapísaných 889 voľičov, volieb sa ich zúčastnilo 399. Predsedom okrskovej volebnej komisie bol František Tóth, nominovaný stranou Smer-sociálna demokracia a členmi: Beáta Izakovičová delegovaná starostom, Jozefína Počuchová za KDĽ a Július Tarkoš za SNS. Do druhého kola postúpil Ivan Gašparovič a Iveta Radičová. Vo voľičských zoznamoch bolo zapísaných 888 občanov, svoj hlas z nich odovzdalo 484. Z odovzdaného množstva dostal Ivan Gašparovič 323 a Iveta Radičová 161 hlasov. Prezidentom Slovenskej republiky sa opäť stal Ivan Gašparovič.
- Poslanec obecného zastupiteľstva Stanislav Kočísky sa 20. marca 2009 vzdal svojho mandátu a na jeho miesto nastúpil 15. mája 2009 Dušan Horváth.
- Vo voľbách do Európskeho parlamentu, ktoré sa konali 6. júna, sa z 885 zapísaných voľičov volieb zúčastnilo iba 150. Predsedom okrskovej volebnej komisie

bol opäť František Tóth za Smer-sociálna demokracia a členmi: Iveta Kolarovičová menovaná starostom, Andrea Jurčová menovaná starostom, Jozefína Počuchová za KDH a Peter Bobkovič za stranu Sloboda a Solidarita. Na kandidátnej listine bolo 17 politických strán, ktoré navrhovali svojich poslancov do Európarlamentu. V Bohdanovciach boli tieto výsledky: Ľudová strana-Hnutie za demokraciu – 10 hlasov, Sloboda a Solidarita – 4, Smer – sociálna demokracia – 55, Strana zelených – 2, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana – 34, Demokratická strana – 0, Misia 21 – 0, Agrárna strana vidieka – 2, Konzervatívni demokrati Slovenska – 6, Strana maďarskej koalície – 0, Komunistická strana Slovenska – 1, Rómska iniciatíva Slovenska – 0, Slovenská národná strana – 6, Liga – 0, Strana demokratickej ľavice – 1, Slobodné fórum – 1 a Kresťansko-demokratické hnutie získalo 16 hlasov.

- Pripomínalo sa 65. výročie Slovenského národného povstania. Z priamych účastníkov žije Metod Babirát,²⁰⁴ nar. 14. marca 1921 v Šelpiciach, príslušník slovenskej armády v Zemianskych Kostolnoch. Pracoval vo vojenskej továrni č. 5, ktorá vyrábala míny a deštruktívne náložie pre potreby povstania. Po vypuknutí SNP sa výroba presťahovala do Harmanca a keď tam bola ohrozovaná nemeckým delostrelectvom a letectvom, tak sa presťahovala na Červenú Jamu do lokality Tri Vody pri Osrbli. Tam bol po potlačení povstania 1. novembra 1944 zajatý prí-

*Metod Babirát (*14. 3. 1921)*

*Severín Mikláš (*5. 12. 1919)*

204 Údaje od oboch účastníkov získané pri osobnom rozhovore.

služníkmi SS. Dňa 14. novembra ho odtransportovali z Martina do zajateckého tábora Mühlberg an der Elbe, Stalag IV B, zajatecké číslo 308 033. Pred Vianocami 1944 sa s inými spoluväzňami dostal na práce spojené s odpratávaním trosiek po bombardovaní na západný front, kde Nemci útočili proti postupujúcim spojencom. Oslobodený bol 7. americkou armádou pri meste Limburg medzi Kolínom nad Rýnom a Bonnóm a s jej vojakmi prišiel až do západných Čiech za Plzeň. Domov sa vrátil začiatkom augusta 1945 a znovu narukoval. V roku 1946 bol vyznamenaný Pamätnou medailou Radu SNP a bolo mu udelené osvedčenie o účasti v povstaní. Pri príležitosti 65. výročia oslobodenia mu minister národnej obrany SR udelil 31. marca 2010 pamätnú medailu s ev. číslom 3112 za účasť v boji proti fašizmu a za oslobodenie vlasti. Druhým žijúcim priamym účastníkom SNP v Bohdanovciach je Severín Mikláš, narodený 5. decembra 1919 v Bašovciach. Slúžil ako vojak slovenskej armády pri jednotke protiletadlového delostrelectva pri svetlometoch v Trenčíne. S armádou slovenskej armády bojoval aj na východnom fronte a ako šofér sa dostal až do oblasti Kaukazu. Po vypuknutí Slovenského národného povstania odišiel s trnavskou posádkou. Zúčastnil sa bojov o Dolné Hámre, Horné Hámre, Žarnovicu, Hrochoť a Banskú Štiavnicu a prišiel až k masívu Poľany. Po potlačení povstania sa v malých skupinkách snažil so svojimi spolubojovníkmi prebiť z ohrozenej oblasti. Doba účasti v povstaní sa mu počíta od 29. augusta do 28. októbra 1944. Pred sľediacími žandármami sa ukrýval na Rychterovom majeri (Oravné), kde vyčkal príchod jednotiek Červenej armády. Severín Mikláš je držiteľom osvedčenia o odboji, ktoré mu bolo priznané v roku 1969. Je nositeľom Pamätnej medaily za účasť v povstaní, držiteľom viacerých vyznamenaní udeľovaných pri okrúhlych výročiach. Pri príležitosti 65. výročia oslobodenia mu minister národnej obrany SR udelil 31. marca 2010 pa-

Vianočný koncert 2009 – folklórny súbor Žofia

Deti materskej školy

mätnú medailu s evidenčným číslom 3132 za účasť v boji proti fašizmu a za oslobodenie vlasti.

- Obec darovacou zmluvou previedla do vlastníctva Trnavského samosprávneho kraja miestnu hlavnú komunikáciu, čím mu vznikla povinnosť cestu udržiavať. V septembri bol natiahnutý nový asfaltový koberec.
- 22. októbra zomrel Mgr. Jozef Lukáč, bývalý riaditeľ školy. Narodil sa 6. marca 1938 v Dolnom Trhovišti. Do Bohdanoviec prišiel učiť v roku 1962. Od 1. januára 2000 do konca roka 2006 písal obecnú kroniku. Dôležité údaje dopisoval spätne od roku 1993.
- 14. novembra boli voľby predsedu a poslancov samosprávnych krajov. Predsedom volebnej komisie bol Matúš Kolarovič. Do voličských zoznamov bolo zapísaných 900 občanov, voliť prišlo 219 z nich.
- Ku dňu 31. decembra 2009 mali Bohdanovce 1126 obyvateľov a 426 súpisných čísiel domov. Z celkového počtu obyvateľstva bolo 173 mladších ako 15 rokov. Počet starších ako 15 rokov bol 953. Priemerný vek u mužov starších ako 15 rokov bol 42,21 a priemerný vek žien starších ako 15 rokov bol 46,21 roka. Priemerný vek všetkých obyvateľov bol 38,6. Narodilo sa 11 detí (7 chlapcov, 4 dievčatá). Po-

Predškoláci v roku 2010

čet úmrtí vyjadruje číslo 11 (3 muži, 8 žien). Okrem tohto počtu na cintoríne pochovali 5 zomrelých, ktorí nemali v obci trvalý pobyt. V priebehu roka sa na trvalý pobyt prihlásilo 48 a odhlásilo z trvalého pobytu 20 ľudí.

2010

- V dňoch 20. až 28. februára 2010 v miestnej farnosti misionári Misijnej spoločnosti sv. Vincentína vykonali ľudové misie. Denne slúžili sv. omše, počas pobytu u nás ponúkli vykonanie generálnych spovedí, zorganizovali krížovú cestu s novým misijným krížom do Šelpíc, predniesli stavovskú náuku pre mužov aj pre ženy, požehnali zelené aj červené škapuliare, vysluhovali sviatosti pomazania a zverili farnosť pod ochranu Panny Márie.
- 12. júna 2010 sa uskutočnili voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. Počet voličov zapísaných do volebných zoznamov vo voličskom okrsku bol 897, počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní bol 562. Obálku odovzdalo 562 voličov a počet odovzdaných platných hlasov vyjadruje číslo 557. Najviac hlasov získal SMER – sociálna demokracia – 228, nasledovala Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana – 93, Sloboda a Solidarita – 77, Kresťanskodemokratické hnutie – 56, Slovenská národná strana 24, Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko – 16, Ľudová strana Naše Slovensko – 11, Most – HÍD – 10, Strana demokratickej ľavice – 9, Európska demokratická

Sväté misie 2010

Novozvolení poslanci v roku 2010

strana – 4, Paliho Kapurková, veselá politická strana – 4, Komunistickej strane Slovenska – 4, Únia – Strana pre Slovensko – 3, Združenie robotníkov Slovenska – 3, Strana rómskej koalície – SRK – 1 odovzdaný hlas, Strana maďarskej koalície – Magyar Koalíció Pártja a AZEN – Aliancia za Európu národov nezískali v Bohdanovciach ani jeden hlas.

Brigáda na cintoríne

- 2. júla 2010 sa vzdal poslaneckého miesta a funkcie zástupcu starostu Stanislav Hlbocký. Post poslanca obsadil Peter Mračka. Na uvoľnený post zástupcu starostu obce nastúpil Rudolf Kapičiak.
- 5. júla udelilo obecné zastupiteľstvo obce čestné občianstvo ThDr. Jozefovi Martinkovičovi.
- Dňa 14. novembra občania volili predsedov samosprávnych krajov. Z 900 zapísaných voličov sa volebného aktu zúčastnilo iba 219 z nich.
- 11. septembra prijalo 78 mladých ľudí sviatosť birmovania, ktorú vysluhoval biskup Mons. Róbert Bezák.
- 31. októbra si veriaci na slávnostnej sv. omši pripomenuli 70. výročie posviacky prestavaného a rozšíreného Farského kostola sv. Petra a Pavla. Farský úrad a Marián Babirát v spolupráci s obecným úradom vydali pri tejto príležitosti bulletin, ktorý si v deň slávnosti veriaci mohli vyzdvihnúť v kostole.
- 27. novembra 2010 sa konali komunálne voľby. Z 925 oprávnených voličov sa obálky rozдали 661 občanom. Rovnaký počet bol aj odovzdaných obálok. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva bol 646. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľbu starostu bol 656. Za starostu obce bol zvolený Miroslav Sučák, nezávislý kandidát, ktorý získal 323 hlasov. Na ďalších priečkach sa umiestnili: Mária Hlbocká (KDH – 184), Jozef Kozoň (Most-Híd, SDKÚ, SDĽ – 73), Jozef Vadovič (nezávislý – 67) a ako piaty v poradí na funkciu starostu sa umiestnil Pavol Palšovič, nezávislý kandidát, ktorý získal 9 voličských hlasov. Poslancami sa stali: Mária Hlbocká (KDH – 387), Ing. Lubomír Kvetan (KDH – 357), Mgr. Silvia Kövérová (nezávislá – 266), Ing. Viera Krajčovičová (KDH – 264), Pavol Krcho (nezávislý – 244), Peter Novák

(KDH – 232), Ing. Mária Tomeková (KDH – 210), Peter Mračka (ZRS – 208) a Bc. Jozef Ganz kandidujúci za KDH získal 194 hlasov. Náhradníkmi sa stali: Jozef Winter (191 hlasov), Daniela Bočková (169), Oľga Jakubcová (167), Peter Horváth (155), Ladislav Piaček (153), Mgr. Adriana Ferancová (148), PhDr. Mária Marková, PhD. (145), Pavol Palšovič (141) a Peter Bystrický získal 72 voličských hlasov. Miroslav Sučák, kandidujúci aj za poslanca obecného zastupiteľstva, získal 348 hlasov, ale pretože prijal funkciu starostu, tak počet poslancov doplnil Bc. Jozef Ganz, prvý náhradník.

- Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 27. decembra 2010, zobralo na vedomie výsledky volieb a konštatovalo, že novozvolený starosta obce Miroslav Sučák zložil zákonom predpísaný sľub starostu obce a sľub zložili aj poslanci obecného zastupiteľstva.

Komisiu regionálneho rozvoja, výstavby a životného prostredia vedie predseda Ing. Ľubomír Kvetan s týmito členmi: Bc. Jozef Ganz, Pavol Krcho, Jozef Kavický a Ing. Ľuboš Dušek.

Komisiu pre ekonomiku a financie vedie Ing. Viera Krajčovičová a členskú základňu tvoria Ing. Mária Tomeková, Zuzana Vančová, PhDr. Mária Marková, PhD. a Matilda Hlbocká.

Komisia pre školstvo, šport, mládež a kultúru má na čele predsedníčku Ing. Máriu Tomekovú. Členmi sú Peter Novák, Mgr. Silvia Kövérová a Oľga Jakubcová a od 28. januára 2011 aj Mária Krchnáková.

Komisiu sociálnu, zdravotnú, bytovú a prieskumu verejnej mienky poslanci zverili Márii Hlbockej a členmi sú Daniela Bočková, Pavol Palšovič a Mgr. Adriana Ferancová.

Komisia verejného poriadku má na čele Petra Mračku a členmi sú Jozef Winter, Peter Horváth a Dušan Horváth.

Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov má predsedníčku Ing. Vieru Krajčovičovou a členov Pavla Krcha a Petra Mračku.

Sobášiacim je Miroslav Sučák a zástupkyňou sobášiaceho Mária Hlbocká. Prvé zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 27. decembra 2010. Po zložení zákonom stanoveného sľubu starostu, starosta hovoril slová prisahy, ktorú v devätnástom storočí pred nástupom do funkcie odriekali richtári. Prisahalo sa po evanjeliu v kostole. Po starostovi nasledovali prisahzní a prisaha sa týkala aj učiteľa, pôrodníčky a hlásnikov.

Ku dňu 31. decembra 2010 mali Bohdanovce 1139 obyvateľov a 434 súpisných domových čísiel. Priemerný vek u mužov bol 38,01 a u žien 40,33 roka. Narodilo sa 8 detí (3 chlapci a 5 dievčat). Zomrelo 9 našich obyvateľov (7 mužov a 2 ženy). Na trvalý pobyt v obci sa prihlásilo 44 a odhlásilo 19 občanov. Celkový nárast obyvateľstva bol teda 24. Medzi tými, čo opustili tento svet, boli aj dvaja najstarší obyvatelia: Rozália Zacharová 92-ročná a Imrich Durín, ktorý zomrel vo veku 90 rokov.

2011

- K 1. 1. 2011 mala obec 1189 obyvateľov. Narodilo sa 15 občanov, zomrelo 9. Do obce sa prihlásilo na trvalý pobyt 50 ľudí a odhlásilo 9. Štatisticky to znamená nárast o 44 nových obyvateľov.
- 21. mája sa uskutočnilo na území Slovenska sčítanie obyvateľov, domov a bytov.

*Jubilanti – deväťdesiatnici (2011)
Metod Babirát a Adela Lančaričová*

Posedenie s dôchodcami 2011

- Pre sociálne odkázaných občanov, ktorých výška dôchodku nedosahovala 305 EURO, sa začal uplatňovať program financovaný z Európskeho poľnohospodárskeho a záručného fondu.
- Maximálne množstvo potravín pre jednu osobu bolo 20kg múky a 20kg cestovín.
- 28. augusta sa skolaudovala a odovzdala do užívania prístavba kultúrneho domu financovaná z európskych fondov.
- Individuálna bytová výstavba sa v tomto roku vykonávala hlavne

Otvorenie a posviacka prístavby kultúrneho domu

v lokalite Vršok II. Pre lokalitu Mladý potok od farského úradu po Krajčovičovu uličku. Spracovávali sa projekty pre inžinierske siete potrebné k zástavbe IBV.

- Na rekonštrukciu verejného osvetlenia na hlavnej ulici obec získala dotáciu z Ministerstva financií vo výške 10 000 EURO. Bolo vymenených 52 svietidiel.
- Obec spracovala 11 žiadostí o dotácie a nadačné granty.

Zlava: Júlia Kumančíková, Helena Kumančíková, Katarína Lukáčová a Lucia Plaštiaková

Hodový zápas Petrovci a Pavlovci 2012

Prípravkári

2012

- Ku dňu 30. mája 2012 sa vzdala poslaneckého mandátu v obecnom zastupiteľstve Ing. Mária Tomeková, ktorá bola zároveň predsedníčkou kultúrnej komisie. Členstva v tejto komisii sa vzdala aj Oľga Jakubcová a Mária Krchnáková. Na miesto Ing. Márie Tomekovej nastúpil náhradník Jozef Winter, ktorý 1. júna zložil zákonom predpísaný poslanecký sľub. Do kultúrnej komisie neboli určení náhradníci.
- Riaditeľkou Základnej školy s materskou školou Bohdanovce nad Trnavou je Mgr. Helena Kumančíková, zástupkyňou pre MŠ Helena Kočíská, vedúcou ŠJ Nadežda Gúčíková.

Predsedom Rady školy Ing. Róbert Dekan, z pedagogických zamestnancov Mgr. Lucia Plaštiaková a Božena Rysková, z ostatných Daniela Bočková, za rodičov Mgr. Veronika Sučáková a za zriaďovateľa Peter Mračka a Mária Hlbocká. Rodičovské združenie základnej školy tvoria: PhDr. Mária Marková, PhD. – predsedníčka, Helena Ganzová – pokladníčka a členmi sú: Mgr. Martina Dekanová, Katarína Magulová a Adriana Zelenská. Rodičovské združenie materskej školy pracuje pod predsedníctvom Ing. Evy Tóblovej, PhD, pokladníkom

Chórový recitál

*Kladenie vencov na výročie SNP v roku 2012
Zľava: Rudolf Kapičiak, starosta Miroslav Sučák a Mgr. František Mrkva*

je Ing. Mária Pudišová a členmi: Helena Ganzová, Veronika Poncová, Milan Preittenhofer. Personálne obsadenie školy je nasledovné:

Triednymi učiteľkami sú Mgr. Miroslava Harčariková (1. A – počet žiakov 13), Mgr. Lucia Plaštiaková (1. B – počet žiakov 13), Mgr. Jarmila Sučáková (2. ročník – počet žiakov 14), Mgr. Vlasta Kirinovičová (3. – 4. ročník – 12+7 žiakov).

Učiteľom náboženskej výchovy je Mgr. František Mrkva, miestny farár, vychovávateľkou v školskej družine Klaudia Franková. Nepedagogickými zamestnancami sú Zuzana Vranková – účtovníčka a ekonómka a Daniela Bočková – školníčka a upratovačka.

Školu navštevujú žiaci z Bohdanoviec (37 detí), zo Šelpíc (21) a jeden žiak zo Smoleníc. Zájmovú činnosť vyvíja tvorivá dielňa, počítačový krúžok, športový krúžok, tanečný krúžok a krúžok ľudových tradícií.

Personálne obsadenie MŠ je: zástupkyňou riaditeľky pre materskú školu je Helena Kočíská. Zadelenie učiteliek a detí je nasledovné:

Triedna učiteľka	Trieda	Počet
Helena Kočíská	5 – 6-ročné deti	25
Božena Ryšková	3 – 4-ročné deti	24
Mária Hlbocká	3 – 6-ročné deti	13

Utváranie detí do života v roku 2012

Deti materskej školy so svojimi učiteľkami v roku 2012

Žiaci so svojimi učiteľkami v roku 2012

Ostatnými pedagogickými zamestnancami sú: Zuzana Fridrichová a Monika Barteková, prevádzkovou zamestnankyňou je Jarmila Vajgllová, školníčka a upratovačka.

V školskej jedálni pôsobia: Nadežda Gučíková, vedúca, Anna Kvetanová, hlavná kuchárka, Jozefína Palšovičová, pomocná kuchárka a zamestnankyňou v prevádzke je Lucia Kolarovičová.

- 6. novembra 2012 začala kompletná výmena strešnej krytiny a klampiarskych prvkov na farskom kostole. Časť finančných nákladov pochádza zo zbierky farníkov. Zastrešenie nad gotickým sanktuáriom sa plánuje robiť v jarných mesiacoch budúceho roka, lebo k stavbe bude nutné použiť lešenie. Práce vykonáva stavebná firma Petra Lörinca z Bojničiek.
- V novembri 2012 v obci vyvíjali činnosť tieto podnikateľské subjekty: Drevený svet – Andrej Spál, Elastik, s.r.o., Elvýro – Jozef Trník, Insema, s.r.o., HCl, s.r.o., JUDAS, s.r.o., Peter Mračka – pohostinstvo, potraviny, PAPO, s.r.o., Plastimat H+P, s.r.o., Semat, a.s., SOND-PO, s.r.o., Tapos, s.r.o., Šarvaicová – kaderníctvo, TT-AGRO, s.r.o., TT-TRANS, s.r.o., TT-SPED, s.r.o., Michal Zvonár – pneuservis DEO – Vladimír Deák a Dana Fitošová – Potraviny. V obci sú aj dve záhradkárske osady a to v lokalite Kapustnice a na Pažiti.
- Vedúcou Pošty v Bohdanovciach nad Trnavou s obchodným miestom Poštovej banky je Mgr. Petra Sokolovičová, poštovými doručovateľkami Jozefína Horváthová a Anna Ladňáková. Od roku 2004 až doteraz je jednatelkou Spolku sv. Vojtecha, ktorý má v Bohdanovciach 33 členov, Bernadeta Šipkovská, ktorá to prevzala po svojej matke. Kostolníčkou vo farskom kostole je Helena Hilkovičová. Túto činnosť vykonáva od roku 2003. Klub seniorov má 54 členov a vedie ho Ferdinand Slezák.
- Celková výmera katastrálneho územia obce bola 11 481 602 m², z toho orná pôda 9 969 947 m², vinice 35 379 m², záhrady 242 116 m², ovocné sady 12 210 m², trvale trávnaté porasty 17 554 m², vodné plochy 71 973 m², zastavané plochy a nádvoria 1 027 602 m² a ostatné plochy 104 821 m².
- Zamestnancami obecného úradu sú: Ing. Elena Marešová – TH pracovník, matrika, Beáta Izakovičová – TH pracovník, účtovníctvo, Bc. Beáta Jurčová – TH pracovník, stavebné a bytové hospodárstvo, Iveta Kolarovičová- prevádzkový zamestnanec a Pavol Lenivý – prevádzkový zamestnanec. Hlavným kontrolórom obce je od 1. júna 2012 PhDr. Zlatica Opálekova.

Poslanci obecného zastupiteľstva v novembri 2012

Stojaci zľava: Jozef Winter, Peter Mračka, Ing. Ľubomír Kvetan, Ing. Viera Krajčovičová, Pavol Krcho a Peter Novák

Sediaci zľava: Mgr. Silvia Kövérová, starosta Miroslav Sučák a Mária Hlbocká

Kňaz Mgr. František Mrkva

- V časovom úseku dvadsiateho storočia, ktoré je z pohľadu histórie uzavreté, na čele Bohdanovciac stáli:

1900 – 1903	Martin Horváth
1903 – 1908	Ignác Krchnák
1908 – 1918	Peter Krchnák
1918 – 1919	Jozef Krchnák
1919 – 1921	Jozef Nádaský
1921 – 1927	Ondrej Štrbík
1927 – 1932	Michal Zachar
1932 – 1938	František Krchnák
1938 – 1939	Ján Sýkora
1939 – 1943	Jozef Braniša
1943 – 1945	Pavel Krchnák
1945	Ján Sýkora
1945	Augustín Gajarský
1945 – 1946	Oliver Selecký
1946 – 1948	Vendelín Braniša
1948 – 1954	Štefan Demovič
1954 – 1957	Štefan Heriban
1957 – 1960	Ondrej Hronček
1960 – 1964	Oliver Selecký
1964 – 1970	Peter Demovič
1971 – 1998	Rudolf Kapičiak
1998 – 2002	Anton Kučera
2002 –	Miroslav Sučák

V dvadsiatom storočí tu pôsobili títo kňazi:

1881 – 1921	Mikuláš Kováč
1921 – 1939	Jozef Sučan
1939 – 1946	Vojtech Šulko
1946 – 1968	František Nehnevaj
1968 – 1980	Rudolf Grman
1980 – 1985	Cyrl Rakovický, SDB
1985 – 1989	Jozef Labuda
1989 – 2000	Viliam Arbet
2000 – 2003	Vendelín Pleva
2003 – 2006	Michal Stríženec
2006 –	František Mrkva

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU

Na čele školy ako správcovia a riaditelia stáli:

1894 – 1927	Štefan Holček
1927 – 1931	Anton Schronk
1932 – 1945	Jozef Galba
1945 – 1960	Ľudovít Hadri
1960 – 1962	Michal Kumančík
1962 – 1991	Jozef Lukáč
1991 – 1996	Katarína Lukáčová
1996 –	Helena Kumančíková

- V čase uzávierky tejto publikácie, 16. novembra 2012 mali Bohdanovce 1226 obyvateľov, z toho žien 637 (nad 15 rokov – 531, do 15 rokov – 106) a mužov 589 (nad 15 rokov – 507, do 15 rokov – 82). Občanov starších ako 15 rokov bolo spolu 1038, občanov do 15 rokov štatistika uviedla 188. Priemerný vek občanov bol 38,86 rokov, z toho u žien 39,47 rokov a u mužov to bolo 38,21 rokov. Počet pridelených súpisných čísiel k dátumu uzávierky bol 453.
- Obec Bohdanovce nad Trnavou je členom týchto združení:²⁰⁵ Regionálne združenie miest a obcí Slovenska – región Jaslovské Bohunice, Združenie miest a obcí Slovenska, Združenie matrikárok a matrikárov Slovenska, občianske združenie Trnavská náučná cyklotrasa a je evidovaná aj v občianskom združení Malokarpatské partnerstvo.
- Farskú radu tvoria: Ing. Mária Tomeková, Peter Novák, Pavol Krcho, Matilda Hlbocká, Božena Vadovičová, Marián Vadovič, Jan Hornák a Helena Nadaská.

Bohuš Horváth odovzáva svoje jazdecké skúsenosti mladým adeptkám.

Jedna z 220-ročných líp lemujúcich cestu ku kostolu

Pohľad na centrum obce

Moji milí Bohdanovčania,

naša spoločná prechádzka časom, ktorý predchádzal týmto chvíľam, končí. To, čo nekončí, je život, ktorý tu teraz pulzuje a naďalej bude vyrastať zo zdravých koreňov súčasných generácií. My, svedkovia týchto okamihov, ho cítime v každom nadýchnutí a v každom údere srdca pri pohľade na svet, keď hľadáme seba. Sme pokračovaním života v priestore, ktorý ľudská ruka začala tvárniť pred tisícročiami, sme dedičmi tých, čo tu v symbióze matky zeme a syna človeka obracali zem, aby im dala chlieb. Sme okamihom z večnosti a svojím tesným prilnutím k životu vydávame svedectvo, že si ctíme a vážime pozemský čas, ktorý nám bol daný, hoci

v chvíľach hľadania nevieme ustrážiť svoje srdce tak, ako nevieme ustrážiť ani lásku, ani smrť.

Táto kniha mi bola výzvou osudu. Prichádza k vám ako priateľ, nevtieravý spoločník, ktorý bude trpezlivo čakať, až ho zoberiete do rúk a pohladíte očami riadky, ktoré sú o našich priamych predkoch. Oni niesli ťarchu dňa, a preto je to aj v tomto okamihu história o nás. Z nej, a z tých, čo ju tvorili, prameníme, snívame ich sny o kráse tak, ako budú raz potomkovia snívať naše sny... Aj preto aspoň v čase koncoročnom z úcty a lásky k životu, keď už jesenné hmly zakrývajú slnku tvár, chodíme s pokorou v srdci k hrobom najbližších spovedať sa, či žijeme tak, ako si oni želali...

Mojím priáním je, aby táto publikácia vo vás vzbudila zdravý lokálpatriotizmus, hrdosť na miesta, kde žijeme. Nech sa stane mostom pre opätovné návraty všetkým, ktorí naplňujú svoje sny ďaleko od rodiska aj za hranicami vlasti. A tí, ktorí si toto miesto zvolili za domov, nech ho aj nájdú a zveľadia. Vám, ktorí prichádzate a pridete po nás, odkazujeme, aby aj vo vás vždy pretrvával pocit prepotrebnej spolupatričnosti, aby ste boli zhovievaví k našim dňom. To, čo sme zdedili, vám odovzdávame nezmenšené a obohatené o ovocie našich dní. Po vás prídu zas iní, všetko sa zmení – čas, priestor, vzhľad ulíc, domov, tvár sveta... To, čo zostane, budú hviezdy, čo budú strážiť za pokojných nocí vaše sny, ktoré sa snívali aj nám. To, čo zostane, bude zem, ktorá bude rodiť chlieb. To, čo zostane, bude človek, ktorý bude vo svojej sile aj krehkosti podobný nám... To, čo zostane, bude poslanstvo zjaveného a nezjaveného bytia, ktoré naplníme snom, zostávaním a činom...

Vážte si a milujte tieto miesta, tento neopakovateľný kultúrny priestor, lebo je domovom a nezaslúži si zabúdanie.

Marián Babirát

Vianočný koncert 2011

1332

2012

V MENE NAJSVĚTEJŠEJ TROJICE A NEROZDIELNEJ JEDNOTY

V roku od narodenia Pána 2012, dvadsiateho štvrtého dňa dvanásteho mesiaca za prezidentovania Ivana Gašparoviča sme My, starosta obce Bohdánovce nad Trnavou **Miroslav Sučák** a My, členovia obecného zastupiteľstva uvedenej obce, ktorá bývala kráľovským majetkom – **Mária Hlbocká, Ing. Lubomír Kvetan, Mgr. Silvia Kövérová, Ing. Viera Krajčovičová, Pavol Krcho, Peter Novák, Peter Mračka, Bc. Jozef Ganz a Jozef Winter** a všetci obyvatelia obce v pamätnom roku 680. výročia prvej dochovanej písomnej zmienky o farárovi Filipovi, a tým aj o obci, prehlasujeme, odkazujeme a dávame na vedomie žijúcim a všetkým budúcim pokoleniam, ktoré text tejto listiny uvidia alebo čítať budú, že ctíme a zachovávame odkaz našich otcov a našich vierozvestcov sv. Cyríla a sv. Metoda, ktorých tisícstopäťdesiate výročie príchodu k našim priamym predkom si chystáme uctiť a zostávame verní svojej vlasti, národu a obci.

Aby však toto naše dobrovoľné prehlásenie nebolo teraz a ani v rokoch budúcich spochybňované a vykladané inak, rozhodli sme sa na trvalý dôkaz našich slov, pamäť a stálu istotu pripojiť k obecnej pečati naše vlastnoručné podpisy.

Dané z rúk Mariána Babiráta v Bohdánovciach nad Trnavou na Štedrý deň roku od narodenia Pána 2012, za pontifikátu pápeža Benedikta XVI, keď apoštolským administrátorom bol Ján Orosch, primátorom Trnavy Ing. Vladimír Butko, okresným dekanom Mgr. Marcel Kubinec a miestnym farárom dôstojný pán Mgr. František Mrkva.

Miroslav Sučák

Mária Hlbocká

Ing. Lubomír Kvetan

Mgr. Silvia Kövérová

Ing. Viera Krajčovičová

Pavol Krcho

Peter Novák

Peter Mračka

Bc. Jozef Ganz

Jozef Winter

Listinu vydal

24. decembra r. P. 2012
Marián Babirát

**Obec Bohdanovce nad Trnavou srdečne ďakuje sponzorom
za pomoc, ktorou prispeli k vydaniu tejto knihy:**

1. ELASTIK, spol. s r. o. – Ing. Jaroslav Halás
2. TT-TRANS, s. r. o. – Ing. Ján Hurek
3. TT-AGRO, s. r. o. – Ing. Ján Hurek
4. PAPO, s. r. o.
5. SUPRATEK, s. r. o. – Ing. Martin Sučák, Ing. Michal Sučák
6. LIGNOFER, spol. s r. o. – Ing. Ľudovít Ďuriš
7. W-DDD – Jozef Winter, s. r. o.
8. ES -TRADE Slovakia, s. r. o. – Branislav Sučák

Marián BABIRÁT

BOHDANOVCE NAD TRNAVOU V DÁTACH

Návrh obálky: Štefánia Feriančíková
Jazyková úprava: Mgr. Eva Hašková
Fotografie: archív, Marián Babirát, Ján Heriban, Irena Kovačovská,
Miroslav Sučák
Sadzba a grafika: Ing. Lucia Hépalová
Tlač: Tlačové štúdio Váry, Trnava

Vydala obec Bohdanovce nad Trnavou.

Rok vydania: 2012

Vydanie: prvé

Náklad: 800 kusov

Počet strán: 160

ISBN 978-80-89422-25-8